

AVRUPA KONSEYİ İLE ÇALIŞMA: SİVİL TOPLUM İÇİN PRATİK BİR KILAVUZ

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

**AVRUPA KONSEYİ
İLE ÇALIŞMA:
SİVİL TOPLUM İÇİN
PRATİK BİR KILAVUZ**

Fransızca basım:
*Travailler avec le Conseil de
l'Europe : un guide pratique pour
la société civile*

Metnin bütünlüğünün korunması,
alıntının bağlam dışı kullanılmaması,
eksik bilgi vermemesi veya okuyucuyu
metnin niteliği, kapsamı veya bağlamı ile
ilgili olarak başka şekilde yanlış
yönlendirmemesi koşuluyla, ticari
amaçlar haricinde (500 sözcüğe kadar)
alıntılar yapılmasına izin verilir.
Kaynak metin "© Avrupa Konseyi,
basım yılı" şeklinde her zaman
belirtilmelidir.

Belgenin tamamının veya bir
kısımının çoğaltılması / tercüme
edilmesi ile ilgili tüm diğer istekler,
Avrupa Konseyi İletişim Müdürlüğüne
yöneltilmelidir (F-67075 Strasbourg
Cedex veya publishing@coe.int).

Bu belge ile ilgili diğer tüm
yazışmalar, Avrupa Konseyindeki
Demokrasi ve Yönetişim Dairesine
yöneltilmelidir.

Avrupa Konseyi
F-67075 Strasbourg Cedex
Fransa
E-posta: NGO-unit@coe.int

Kapak ve mizanpaj:
Belge ve Yayın Üretimi Dairesi (SPDP),
Avrupa Konseyi

Bu yayın, dizgi ve gramer hatalarını
düzeltmek için SDPD Redaksiyon Birimi
tarafından düzeltilmemiştir.

© Avrupa Konseyi, Mayıs 2022
Avrupa Konseyinde basılmıştır.

Bu belge Etkiniz AB Programı
tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir
ve hiçbir şekilde Avrupa
Birliği'nin görüşlerini
yansıtmamaktadır. Çeviriden
kaynaklanabilecek herhangi bir
hatadan Avrupa Konseyi
sorumlu tutulamaz.

www.coe.int/en/web/civil-society

İçindekiler

GİRİŞ	7
AVRUPA KONSEYİNİN ÇALIŞMALARI	9
SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI (STK'LER) AVRUPA KONSEYİNİN ÇALIŞMALARINDA HANGİ ROLÜ ÜSTLENEBİLİR?	12
Avrupa Konseyinde katılımcı statüsü	12
Nasıl başvurulur	13
USTK Konferansı	14
KOMİTELERDEKİ STANDART BELİRLEME VE İZLEME ÇALIŞMALARI	15
AVRUPA KONSEYİNİN İŞBİRLİĞİ SEKTÖRÜ VE STK'LER	16
KURUMLAR VE YÖNETİM ORGANLARI	17
Bakanlar Komitesi	17
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi	17
İnsan Hakları Komiserliği	18
Parlamenteler Meclisi	19
Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi	20
Genel Sekreter	21
Genel Sekreterin insan hakları savunucularına yardım etme prosedürü	21
Himaye	21
İNSAN HAKLARI	22
Etkin AİHM uygulaması	22
AİHM hükümlerinin ve kararlarının icrası	22
AİHS Sisteminin ulusal ve Avrupa düzeyindeki etkililiği	22
İşkencenin ve Diğer Kötü Muamele Biçimlerinin Önlenmesi (CPT)	24
Biyotıp ve Sağlık Alanlarındaki İnsan Hakları	24
İfade Özgürlüğü ve Medya Özgürlüğü	25
Veri Koruma	25
Yapay zeka	26
Eşitlik ve İnsan Onuru	26
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	27
Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetle Mücadele (GREVIO)	27
Çocuk hakları	28
Çocukların cinsel sömürüye ve cinsel istismara karşı korunması (Lanzarote Komitesi)	29
Ayrımcılığın Önlenmesi, Çeşitlilik ve İçerme	29
İrkçilik ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI)	30
Ulusal azınlıklar	30
Bölgesel ve azınlık dilleri	31
Romanlar ve Gezinler	31
Kültürler-arası Kentler	31
Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği	32
Göçmen hakları	33
Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Kısmi Anlaşma Sekreterliği	33
Sosyal haklar	33
Avrupa Sosyal Şartı	33

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ	36
Hukukun üstünlüğüne dayanan kurumlar	36
Hukuk yoluyla Demokrasi (Venedik Komisyonu)	36
Adaletin bağımsızlığı ve etkinliği	36
Hukuki işbirliği	38
Suç karşı eylem, vatandaşların güvenliği ve korunması	39
Suç ve terörizm	39
Para aklama (MONEYVAL)	39
Tıbbi suçlar	40
İnsan Ticareti (GRETA)	40
Siber suçlar	41
Yolsuzlukla Mücadele (GRECO)	41
Hapishaneler ve Polis	41
Avrupa İlaç Kalitesi ve Sağlık Hizmetleri Direktörlüğü (EDQM)	42
Uyuşturucular ve Bağımlılıklar (Pompidou Grubu)	43
Spor Sözleşmeleri	43
Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşması (EPAS)	44
DEMOKRASİ	45
Demokratik Yönetişim	45
İyi yönetim için deneyim merkezi	45
Seçimler ve sivil katılım	46
Dünya Demokrasi Forumu	47
Gazetecilerin Güvenliği Platformu	47
Demokratik Katılım	47
Demokrasi için Eğitim	47
Avrupa Modern Diller Merkezi (Graz)	48
Avrupa'da Tarih Öğretimi Gözlemevi (OHTE)	49
Küresel Karşılıklı Bağımlılık ve Dayanışma (Kuzey-Güney Merkezi)	49
Demokrasi için Gençlik	50
Avrupa Gençlik Vakfı	51
Kültür, Doğa ve Miras	51
Kültür Rotaları	53
HİBELER VE KAYNAKLAR	54

GİRİŞ

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, 2019 yılında Helsinki’de yapılan Bakanlar toplantısında “Avrupa’da demokratik güvenlik için ortak sorumluluk: Avrupa’da sivil toplum alanının korunmasını ve desteklenmesini güçlendirme ihtiyacı” kararını kabul etmiştir.

Genel Sekreter, bu karara karşılık olarak bir dizi [teklifte](#) bulunmuştur. Bu tekliflerin uygulanması, [Mayıs 2021](#)’deki Hamburg Bakanlar toplantısında uygun bulunmuştur.

Bu el kitabı, Genel Sekreterin sivil toplum kuruluşlarının ve ulusal insan hakları kurumlarının Teşkilattaki rollerinin ve Teşkilata anlamlı katılımlarının güçlendirilmesi çağrısına karşılık olarak ve Teşkilatın sivil topluma yönelik açıklığını ve şeffaflığını artırma amacıyla hazırlanmıştır.

El kitabının amacı, Avrupa Konseyinin sivil toplumla birlikte çalışmak için kullandığı çok sayıdaki yöntemin kapsamlı olmayan genel bir görünümünü sunmak, ayrıntılı bilgiler için bağlantılar sağlamak ve sivil toplumun Teşkilatın çalışmalarına nasıl katılabileceği konusunda bir kılavuz görevi görmektir. Kitap, STK’ler için mümkün ve ilgili olan farklı erişim, işbirliği, girdi, katılım ve/veya ortaklık biçimleri hakkında bilgi vermektedir.

Kitapta, metinde verilen internet sitelerine bağlantılar içeren tematik bir dizin yer almaktadır. www.coe.int adresindeki ana internet sitesinden daha fazla bilgi edinebilir, ayrıca bu siteden [haber bültenlerine](#) üye olabilirsiniz.

Bu el kitabı, başvuru kolaylığı sağlamaya yönelik bazı ilave tematik girişlerle birlikte Avrupa Konseyinin 2022-2025 Programı ve Bütçesine dayanmaktadır ve düzenli olarak güncellenecektir. Geri bildirimlerinizi almayı bekliyoruz.

Council of Europe Conseil de l'Europe

AVRUPA KONSEYİNİN ÇALIŞMALARI

Avrupa Konseyi, kıtanın önde gelen insan hakları kuruluşudur. Üye devletlerin tümü, insan haklarını, demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü korumak için tasarlanmış bir anlaşma olan ve ortak bir Avrupa hukuk alanı oluşturan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır.

Sözleşmenin uygulamasını Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi denetlemektedir. Bireyler, insan hakları ihlallerine ilişkin şikayetleri, ilgili üye devletteki tüm itiraz olanakları tüketildikten sonra Strasbourg mahkemesine sunabilir.

Avrupa Konseyi ifade ve basın özgürlüğünü, toplantı özgürlüğünü, eşitliği ve azınlıkların korunmasını savunmaktadır. Konsey, çocukların korunması, çevrimiçi nefret söylemi ve Avrupa'nın en büyük azınlığı olan Romanı azınlığının hakları gibi konularda kampanyalar başlatmıştır. Teşkilat, üye devletlerin yolsuzluk ve terörle mücadele etmelerine ve gerekli yargı reformlarını gerçekleştirmelerine yardımcı olmaktadır. Konseyin Venedik Komisyonu adıyla bilinen anayasa uzmanları grubu, dünya genelindeki ülkelere hukuki tavsiyelerde bulunmaktadır.

Avrupa Konseyi, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Sözleşme ve Siber Suçlar Sözleşmesi gibi uluslararası sözleşmeler yoluyla insan haklarını desteklemektedir. Sözleşmeler, kurumsal çerçeve içinde hazırlanır ve görüşülür; bu görüşmeler, Avrupa Konseyinin karar organı olan Bakanlar Komitesi tarafından verilen bir karar ile sonuçlanır. Ardından sözleşmenin üye devletler ve gerekirse sözleşmenin hazırlanmasında yer alan diğer devletler ve teşkilatlar tarafından imzaya açılmasına karar verilir. Sözleşmeler, hukuki varlıklarını, bu sözleşmeleri imzalayan ve onaylayan üye devletlerin olurlarına borçludur. Sözleşmelerin tam bir listesi, bunlara ait açıklayıcı raporlar, imza ve onay durumları, devletlerin beyanları ve şartları ve 2000 yılından bu yana yapılan bildirimler, Avrupa Konseyi Sözleşme Ofisinin [internet sitesinde](#) mevcuttur.

Önemli diğer bir hukuk mekanizması, Avrupa Konseyinin farklı konulardaki tavsiye kararlarıdır. Bu tavsiye kararları Bakanlar Komitesi tarafından hazırlanır ve bağlayıcı olmamakla birlikte, üye devletlerin mutabakata vardıkları bir politika çerçevesi oluşturur. Hükümetlerarası yönlendirme komitelerinin çalışmalarının büyük kısmı, söz konusu tavsiye kararlarının oluşturulması veya bunlara uyulması ile ilgilidir. İlgili tavsiye kararlarına verilen bağlantılar, bu el kitabındaki girdilerin altında bulunabilir.

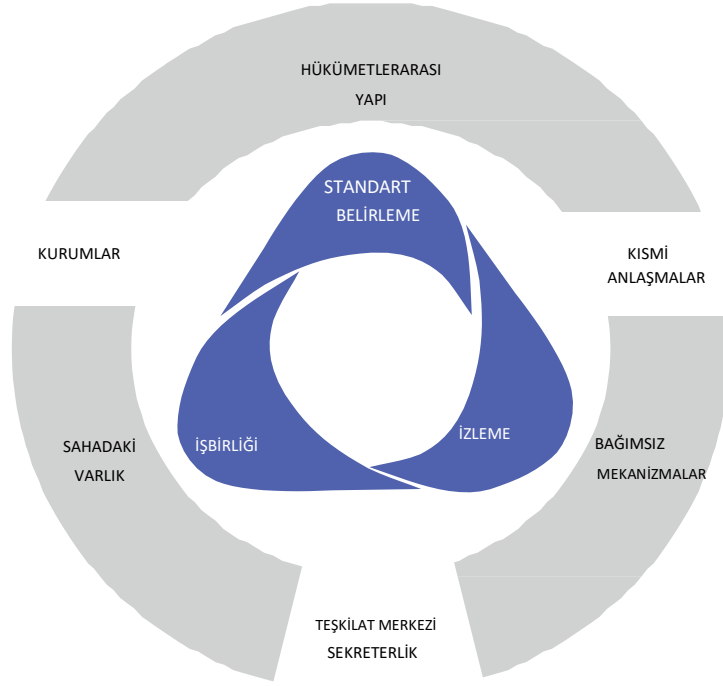
Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği ile sıkı bir ortaklık içinde çalışır ve Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) gibi kurumlar ve çevresindeki ve dünya genelindeki ortak ülkeler ile işbirliği yapar. Örneğin ilaçların güvenli olmasına ve güvenli kullanımına ve kan nakli, organ, hücre ve doku nakli ve tüketici sağlığı konularına yönelik kalite standartlarının geliştirilmesi yoluyla kamu sağlığını koruyan Avrupa İlaç Kalitesi ve Sağlık Hizmetleri Direktörlüğü , Brezilya, Çin, Güney Afrika ve Amerika Birleşik Devletleri ile anlaşmalar yapmıştır.

Avrupa Konseyi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ek olarak bazı çalışma kurumlarından oluşur.

- Genel Sekreter, Avrupa Konseyine önderlik eder ve Konseyi temsil eder.
- Üye devletlerin dış işleri bakanlarından ve bunların temsilcilerinden oluşan Bakanlar Komitesi, ana karar organı görevi görür.
- Parlamenterler Meclisi, 46 üye devletten 306 parlamento üyesinden oluşur; bu Meclis Genel Sekreteri, İnsan Hakları Komiserini ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargıçlarını seçer; müzakereler için demokratik bir forum sağlar.
- İnsan Hakları Komiserliği, bağımsız olarak insan hakları ihlallerini ele alır ve bu ihlallere dikkat çeker.
- Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, yerel ve bölgesel demokrasinin güçlendirilmesinden sorumludur.
- Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları Konferansı, örgütlü sivil toplumu temsil eder ve katılımcı demokrasiyi teşvik eder.

1. Avrupa Konseyinde "Roman ve Gezginler" terimi, Avrupa Konseyinin bu alandaki çalışmalarının kapsadığı çok çeşitli grupları içerecek şekilde kullanılmaktadır: bir tarafta a) Roman, Sinti/Manuş, Kale, Kaale, Romanişal, Boyaş/Rudari; b) Balkan Mısırlıları (Mısırlılar ve Aşkallı); c) Doğu grupları (Dom, Lom ve Abdal); diğer tarafta ise Gezginler, Yenişler ve "Gezgin halk" idari teriminin kapsamında yer alan nüfuslar, ayrıca kendilerini Çingene olarak tanımlayan kişiler. Bu, açıklayıcı bir dipnottur, Roman ve/veya gezginlere ilişkin bir tanım değildir.

Teşkilatın eylemleri, “dinamik bir üçgen” oluşturan üç boyut - standart belirleme, izleme ve işbirliği - etrafında yapılandırılır. Bu üç boyut teşkilatın işlevlerine ve işleyişine entegre edilmiştir ve teşkilatın temel güçlerinden ve karşılaştırmalı üstünlüklerinden birini oluşturur.

Standart belirleme, yasal olarak bağlayıcı olsun veya olmasın standartlar oluşturulmasını ve kabul edilmesini ve en iyi uygulamaların tanımlanmasını hedefler. Bunlar sözleşmeleri, protokolleri, tavsiye kararlarını, sonuç bildirelerini, temel ilkeleri veya politika önerilerini içerebilir.

İzleme ve danışma, devletlerin gerek yasal taahhütlerini yerine getirmek için gerekse gönüllü olarak veya yasal bir prosedüre uyarak veya uymayarak yukarıda belirtilen standartlara, örneğin bir sözleşmeye, tavsiye kararına veya taahhüde uyumlarını değerlendirmeyi amaçlar.

İşbirliği, çoğunlukla sahada gerçekleştirilen faaliyetleri kapsar. İşbirliği, izleme prosedürlerinin Teşkilatın standartlarına uymak için önlemler alınmasını gerektirdiği alanları ortaya koyduğu zamanlar dahil olmak üzere, kabul edilen standartlar ve politikalar hakkındaki farkındalığı artırmayı, devletlerin yasalarını ve uygulamalarını bu standartlar ışığında gözden geçirmelerini desteklemeyi ve kapasitelerini geliştirmeyi amaçlar.

Sonuçlara Dayanan Yönetim yaklaşımı

Avrupa Konseyi, azami verimlilikle ve açık bir “paranın karşılığı” perspektifiyle odaklanmış ve somut sonuçlar sunmaya çabalar. Bu amaçla, 2022-2025 Programını ve Bütçesini geliştirmek ve üç temel soruyu, yani neden (Teşkilatın neden harekete geçmesi gerektiği), ne (Teşkilatın ne yaptığı) ve nasıl (hangi yapıların ve kaynakların gerektiği) sorularını ele almak için bir sonuçlara dayanan yönetim (SDY) yaklaşımını geliştirmiştir.

SDY, bir müdahalenin neden gerekli olduğunu açıklayan ve her aşamadaki risk yönetimi dahil olmak üzere nasıl uygulanacağını, izleneceğini ve değerlendirileceğini tanımlayan bir yönetim stratejisidir. Net bir biçimde tanımlanmış sorunları ve zorlukları hedefleyen kamu politikası amaçları etrafında yapılandırılmış programlar ve projeler yoluyla sonuçlara odaklanmayı sağlar ve izleme ve değerlendirme sistemlerini kullanır. SDY bu sayede somut değişim için bir araç haline gelir ve her bir eylem başarılı bir sonuca katkıda bulunur.

Şekil 1 - Değişim teorimiz: herkes için İnsan Hakları, Hukukun Üstünlüğü ve Demokrasiye doğru

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI (STK'LER) AVRUPA KONSEYİNİN ÇALIŞMALARINDA HANGİ ROLÜ ÜSTLENEBİLİR?

Uluslararası sivil toplum kuruluşları (USTK'ler), Avrupa Konseyinde katılımcı statüsü almak için başvurabilir ve kabul edildiklerinde USTK Konferansının üyesi olur; bu konudaki gerekliliklere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

USTK'ler, Avrupa Konseyi ile USTK Konferansı yoluyla çalışabilir, ayrıca yerel, ulusal ve bölgesel STK'lerin Avrupa Konseyi ile hem resmi hem de gayriresmi yollarla ilişki kurmaları için olanaklar da mevcuttur. Sivil toplumun katkısı, örneğin insan haklarının izlenmesi ile ilgili bilgi alışverişinde çok değerlidir; STK'ler ulusal düzeyde istişarelere katılabilir, hak ihlalleri için çözümler önerebilir, standartların geliştirilmesine katkıda bulunabilir ve izleme döngüsü yoluyla bilgi sağlayabilir.

Avrupa Konseyinde katılımcı statüsü

Bağımsız STK'ler Avrupa toplumunun hayati bir bileşenidir ve demokrasi için temel ilkeler olan ifade ve örgütlenme özgürlüklerini güvence altına alır. Bu kuruluşların etkisini kabul eden Avrupa Konseyi, USTK'lere katılımcı statüsü edinme olanağı sağlamaktadır.

Avrupa Konseyi, istişari statüyü uygulamaya koyduğu 1952 yılından bu yana STK'ler ile çalışma ilişkileri kurmuştur. Avrupa Konseyi, USTK'lerin üstlendiği rolün giderek daha aktif hale geldiğini kabul ederek 2003 yılında istişari statüyü katılımcı statüsü ile değiştirmeye karar vermiştir.

2015 yılında USTK Konferansı ile istişare edilerek katılımcı statüsüne ilişkin temel ilkeler gözden geçirilmiş ve Bakanlar Komitesi Temmuz 2016'da katılımcı statüsü verilmesine ilişkin kuralları düzenleyen, statünün arka planı, neyi temsil ettiği, yerine getirilmesi gereken koşullar ve Avrupa Konseyi ile işbirliği yapmak için USTK'lere sağladığı olanaklar hakkında daha fazla bilgi sunan [\(2016\)3 sayılı kararı kabul etmiştir](#).

Şu anda 300'den fazla USTK katılımcı statüsüne sahiptir ve bu sayede USTK Konferansının aktif bir kısmını oluşturmaktadır. Dolayısıyla, USTK Konferansı çeşitli Avrupa Konseyi organlarında katılımcı statüsüne sahiptir ve çok sayıda hükümetlerarası komiteye katılmaktadır. Örneğin, USTK Konferansının üyeleri, 1995 yılında kabul edilen [Avrupa Sosyal Şartı \(ASŞ\) ek protokolü](#) kapsamında toplu şikayetlerde bulunmak için akreditasyon

talep edebilir. Ayrıca, Avrupa Sosyal Şartının raporlama prosedürüne katkıda bulunabilirler. El kitabının ilgili kısımlarında daha fazla bilgi verilmiştir.

STK'ler ayrıca hükümetlerarası komitelere dahil olarak politika yapma sürecine katkıda bulunabilir (CM/Res(2021)3 sayılı karar, madde 8). Bu rol, tüm komitelerden ilgili durumlarda sivil toplum çalışmalarındaki rolünün artırılmasının istendiği 2022-2025 görev tanımında güçlendirilmiştir.

USTK'nizin katılımcı statüsü için başvurmasını istiyorsanız, lütfen [kararı](#) dikkatle okuyun ve aşağıdaki "Nasıl başvurulur" kısmına bakın (bu kriterlerde gelecekte başka değişiklikler yapılabilir).

Bir USTK katılımcı statüsü kazandığında, USTK Konferansına katılır. Konferans, Avrupa Konseyinde örgütlü sivil toplumu temsil eder ve katılımcı demokrasiyi teşvik etmek için çalışır. Yılda iki kez genel kurul yapılır ve üye devletlere yapılan ve sivil alanın nasıl korunduğuna odaklanan ziyaretler gibi Avrupa Konseyi öncelikleri ile bağlantılı etkinlikler düzenlenir. Ardından hazırlanan rapor yorum için ilgili üye devlete gönderilir ve genel kurulda üye devlet ve davet edilen STK temsilcileri ile tartışılır.

Nasıl başvurulur

Katılımcı statüsü, Avrupa düzeyinde temsil edilen ve Avrupa Konseyi ile çalışma ilişkileri bulunan uluslararası STK'lere yöneliktir. Başvuruda bulunmadan önce, lütfen USTK'nizin aşağıdaki koşulların tümünü karşıladığını kontrol edin:

Katılımcı statüsü, aşağıdaki koşulları karşılayan USTK'lere verilebilir:

- ▶ Avrupa Konseyinin değerlerine ve ilkelerine saygı duymak ve bunları savunmak;
- ▶ çalışmalarını yoluyla, Avrupa Konseyi Tüzüğü, Madde 1'de belirtilen daha güçlü birliğin sağlanmasını destekleyebilmek;
- ▶ demokratik ilkelere göre kabul edilmiş temel bir yasaya dayanarak kurulmuş olmak;
- ▶ demokratik bir yapıya ve yönetime sahip olmak;
- ▶ bilhassa kendi yetkinlik alan(lar)ını ve Avrupa Konseyi tarafından paylaşılan eylem alanlarını temsil etmek;
- ▶ Avrupa düzeyinde temsil edilmek ve Avrupa Konseyi üye devletlerinin en az beşinde üyelere sahip olmak;
- ▶ katılımcı statüsü için başvurmadan en az iki yıl önce kurulmuş ve faaliyetler gerçekleştirmiş olmak;
- ▶ Avrupa Konseyi ile halihazırda çalışma ilişkilerine sahip olmak;
- ▶ Avrupa Konseyi müzakerelerine ve etkinliklerine katkıda bulunabilecek ve bunlara aktif olarak katılabilecek olmak;
- ▶ Avrupa Konseyinin çalışmalarını topluma tanıtabilecek olmak.

Katılımcı statüsü başvuruları resmi form ile yapılmalı ve beraberinde aşağıdaki belgeler Fransızca veya İngilizce, tercihen Avrupa Konseyinin resmi dillerinin her ikisinde sunulmalıdır:

- ▶ doldurulmuş başvuru formu;
- ▶ USTK'nin tüzüğü;
- ▶ üye kuruluşlarının bir listesi;
- ▶ önceki iki yılı kapsayan bir faaliyet ve finans raporu;
- ▶ Avrupa Konseyi tüzüğünün giriş bölümü ve 1. maddesinde belirlenen ilkeleri kabul ettiği mealinde bir bildirme.

Katılımcı statüsü yılda bir kez verilir. USTK'niz yukarıda belirtilen koşulları karşılıyorsa ve başvurmak isterseniz, lütfen doldurulmuş başvuru formunu ve destekleyici belgeleri NGO-Unit@coe.int adresine gönderin. Başvuru formuna ve Avrupa Konseyi tüzüğünün 1. maddesine [buradan](#) erişebilirsiniz.

USTK Konferansı

USTK Konferansı, katılımcı statüsü kazanmış 300'den fazla STK'yi kapsamaktadır. Konferans; tematik çalışmaları, konuya özel istişareler, halka açık etkinlikler ve yılda iki genel kurul toplantısı yoluyla üyeleriyle doğrudan ilişki kurmaktadır. Konferans, 2018 yılından bu yana, STK'lerin demokratik bir toplumdaki rolünü vurgulayan halka açık etkinliklerle Dünya STK gününü kutlamaktadır.

Konferans, her yıl gerçekleştirdiği bazı ülke ziyaretleri sırasında üye devletlerle ve bu üye devletlerdeki sivil toplumla ilişki kurmaktadır. Kararlar kabul ederek, Genel Sekreter ve İnsan Hakları Komiseri ile iletişim kurarak ve Bakanlar Komitesini, Parlamenterler Meclisini ve Kongreyi bilgilendirerek Teşkilatın dikkatini sivil toplumla ilgili konulara çekmektedir. Konferans, hükümetlerarası yönlendirme komitelerinde temsilcilere sahiptir ve Kuzey-Güney Merkezinin yürütme organının bir üyesidir. Konferans, hukuki uzmanlık sağlayan ve toplanma ve örgütlenme özgürlüğü ile bağlantılı konularda çalışmalar yapan STK hukuku konusunda uzman bir konseye sahiptir.

Tematik konulardaki çalışmaların büyük kısmı, normalde iki yıl ile sınırlı olan kısıtlı bir süre için oluşturulan komitelerde gerçekleştirilmektedir. Bu komiteler, Avrupa Konseyinin çalışmaları ile ilgili konularda tartışma ve araştırma için bir odak noktası sağlar ve daha sonra USTK genel kurulunda görüşülen raporlar, taslak bildirimler, tavsiye kararları ve kararlar hazırlar.

Başkan her üç yılda bir seçilir ve bir kez tekrar seçilebilir. Başkan, iki başkan yardımcısı ve daimi komitenin sekiz seçilmiş üyesi tarafından desteklenir.

Avrupa Konseyi, USTK Konferansının çalışmaları yoluyla, sivil toplumun hükümetlerarası faaliyetlerde yer almasını ve toplumun karşı karşıya olduğu zorluklar konusunda parlamento üyeleri ve yerel ve bölgesel yönetimler ile bağlantı kurmak için gerekli araçları sağlar. USTK Konferansı, diğer Avrupa Konseyi kurumlarının önemli bir ortağıdır.

STK hukuku konusunda uzman konsey

Uzman Konsey, STK mevzuatının belirli yönleri ve uluslararası standartlara, özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ve Avrupa'daki STK'lerin yasal statüsüne ilişkin (2007)14 sayılı tavsiye kararına uygunlukları hakkında tematik çalışmalar ile ülke çalışmaları gerçekleştirir.

Konsey, USTK Konferansı tarafından Ocak 2008'de, ulusal STK mevzuatının ve uygulamasının incelenmesi ve ulusal yasalar ile uygulamaların Avrupa Konseyi standartları ve Avrupa'daki iyi uygulamalar ile nasıl uyumlaştırılacağı konusunda tavsiyelerde bulunulması yoluyla kolaylaştırıcı bir ortam oluşturmak amacıyla kurulmuştur.

Hukuk, insan hakları ve iyi uygulamalar gibi farklı alanlarda uzmanlığa sahip 15 üyeden oluşmaktadır. Üyeler, USTK Konferansı tarafından üç yıllık bir süre için atanır ve kendi yetkilerine dayanarak hareket eder.

Konsey, aşağıdaki türlerde çalışmalar gerçekleştirir:

- ▶ ülke ziyaretleri ve tematik istişareler dahil olmak üzere, Avrupa genelinde STK'leri etkileyen yasal ve düzenleyici çerçevelerin ve bu çerçevelerin nasıl uygulandığının izlenmesi;
- ▶ STK'lerin statüsünü ve işleyişini etkileyen ulusal yasaların ve düzenlemelerin uluslararası standartlar ile uyumlu olup olmadıkları konusunda görüşler ve çalışmalar hazırlanması;
- ▶ STK'leri etkileyen hukuk, düzenleme ve politika hususlarını analiz eden tematik çalışmalar üretilmesi;
- ▶ STK'lerin statüsü ve işleyişi için geçerli standartlara ilişkin tavsiyeler ve eğitim sağlanması ve farkındalık oluşturma faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi.

Diğer çalışmalar, Avrupa Konseyi hükümetlerarası standart belirleme çalışmalarına katkıda bulunmayı ve USTK Konferansı başkanının desteklenmesini kapsar.

Uzman Konsey, kendi inisiyatifiyle veya USTK Konferansının, STK'lerin, ulusal yönetimlerin veya Avrupa Konseyi organlarının isteği üzerine görüşler ve tematik çalışmalar hazırlar. Bu görüş ve çalışmalar kabul edildikten sonra, gerekli takip konusunda karar veren ve bunların paylaşılmasını sağlayan USTK Konferansına sunulur. Uzman Konsey ile irtibata geçmek için bu [formu](#) kullanın.

KOMİTELERDEKİ STANDART BELİRLEME VE İZLEME ÇALIŞMALARI

Avrupa Konseyinin merkezinde komite çalışmaları vardır. Bu çalışmalar, hükümet uzmanları ve bağımsız uzmanların doğrudan katılımına olanak sağlar ve ortak bir pan-Avrupa hukuk alanı oluşturan politika araçlarının ve hukuk standartlarının geliştirilmesine ve izlenmesine yönelik esas aracı oluşturur.

İlk komite türü yönlendirme komitelerini, geçici komiteleri ve bağlı organları içerir: 2022 ile 2025 arasındaki dönem için 26 yönlendirme komitesi veya geçici komite ve 26 bağlı organ vardır. Bu komitelerin görevi, anlaşmalar veya tavsiye kararları gibi politika metinlerini ve hukuk standartlarını hazırlamaktır. Bu komiteler, üye devletlerin ilgili alanda mümkün olan en üst mevkiye sahip temsilcilerinden oluşur. Çalışmalarına ilgili uluslararası ve bölgesel kuruluşları, sivil toplumu ve diğer ortakları da dahil ederler. Bir STK, [burada yer alan koşullar](#) kapsamında gözlemci statüsü almayı talep edebilir (CM/Res(2021)3, sayılı karar, madde 8).

İkinci komite türü Avrupa Konseyinin politikalarını ve hukuki metinlerini izler ve bunların daima güncel olmasını sağlar. Bu komiteler, aşağıdakileri içerir:

- ▶ belirli bir sözleşmenin taraflarını temsil eden komiteler;
- ▶ Bakanlar Komitesinin belirli bir kararına (hukuki metin) uyan tüm üye devletleri temsil eden komiteler;
- ▶ kendi bireysel yetkilerine dayanarak toplanan, bağımsız uzmanlardan oluşan komiteler (bağımsız izleme veya danışma komiteleri);
- ▶ kısmi veya genişletilmiş anlaşmaları yönetmek için kurulmuş olan ve sadece belirli üye veya üye olmayan devletleri içeren komiteler.

Bu komiteler, sivil toplumu çalışmalarına kendi ilgili kurallarına göre farklı şekillerde dahil etmektedir.

AVRUPA KONSEYİNİN İŞBİRLİĞİ SEKTÖRÜ VE STK'LER

Sivil toplumun işbirliği programlarına aktif katılımı, hem bu programların geliştirilmesi ve uygulanması hem de üye devletlere ve diğer ortaklara Avrupa standartlarını ve uygulamalarını gerçekleştirmelerinde yardımcı olunması açısından gereklidir. Sivil toplum, tüm sektörlerde işbirliği faaliyetlerine katılır. Avrupa Konseyi bağımsız izlemeyi destekler ve reformların ilgili ve şeffaf olmasını sağlamak için sivil toplum ile yetkililer arasındaki diyalogun desteklenmesine büyük önem verir. Bunun bir örneği, sivil toplumun ulusal politikaların tasarlanmasına ve uygulanmasına dahil olmasına olanak veren STK danışma konseyleridir. Sivil toplum, halka açık görüşmeler ve eğitim oturumları gibi Avrupa Konseyi faaliyetlerinde düzenli olarak yer alır ve teknik işbirliği faaliyetlerinin farklı aşamalarında resmi olarak, gayriresmi olarak veya proje teslimine doğrudan katılım yoluyla dahil olur.

Avrupa Konseyi, işbirliği düzeylerinin tüm seviyelerinde ve aşamalarında bir [proje yönetimi metodolojisi](#) uygulayarak insan hakları normlarını ve süreçlerini proje yönetimine dahil eder, çalışmalarının kasıtsız zararları, dengesizliğe veya olumsuz etkilere yol açmasını önler ve sürdürülebilir ve yüksek nitelikli sonuçlar sağlar. Bu insan hakları yaklaşımını dört ana ilke yönlendirir: sivil toplum ile ilişki kurulması dahil olmak üzere katılım ve içerme; korunmasız kişileri içererek ve bu kişilere güç vererek eşitlik ve ayrımcılık yapmama; ortaklara, yararlanıcılara ve halka karşı hesap verebilirlik; şeffaflık ve bilgiye erişim.

İşbirliği genellikle [sivil toplum kuruluşlarının Avrupa Konseyinin işbirliği faaliyetlerine katılımına ilişkin temel ilkelere](#) uygun olarak bir ülke eylem planı veya benzer bir programlama belgesi yoluyla yönetilir. Sivil toplum, eylem planlarının hazırlanmasına ve uygulanmasına her zaman dahil edilir. Proje düzeyinde ise, sivil toplum yönlendirme komitesi toplantılarına ve bazı proje faaliyetlerinin uygulanmasına katılır. Bunlar, bazı projelerin ana hedef grubudur.

KURUMLAR VE YÖNETİM ORGANLARI

Bakanlar Komitesi

Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyinin meşru karar verme organıdır. Bu Komite, her bir üye devletin dış işleri bakanlarından oluşur. Yılda bir kez bakanlar düzeyinde ve yılda yaklaşık 30-35 kez bakan yardımcısı düzeyinde (daimi temsilciler) toplanır. Bakan yardımcısına bir ofis, raportör grupları, tematik koordinatörler ve geçici çalışma grupları yardımcı olur. Komitenin rolü ve işlevleri ile toplantıların nasıl yapılacağı tüzük ve usul kuralları ile yönetilir. Bakanlar Komitesinin çalışmaları, üye devletlerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını nasıl icra ettiklerini denetlemeyi içerir.

Her yıl, USTK Konferansının başkanı bakan yardımcısı ile bir görüş alışverişine katılır ve ayrıca bakanlar toplantıları da dahil olmak üzere çeşitli toplantılara davet edilir. Başkan bazen faaliyetler hakkında konuşmak veya bir Bakanlar Komitesi müzakeresine girdi sağlamak için raportör gruplarının toplantılarına katılır. STK'lerin temsilcileri, bakan yardımcısı tarafından düzenlenen tematik müzakerelere katılmaya davet edilmiştir.

2019 yılında Helsinki'de düzenlenen Bakanlar Komitesi toplantısının ardından, insan hakları, demokrasi ve hukuki işbirliği ile ilgili konuları kapsayan üç raportör grubu sivil toplum ile belirli bir konuda düzenli gayriresmi görüş alışverişleri düzenlemiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile kurulan **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi** Avrupa Konseyinin bağımsız uluslararası yargı organıdır. Mahkemenin birincil görevi, AİHS Sözleşmesi ile korunan insan haklarının ihlal edildiğini iddia eden kişilerden gelen başvuruları inceleyerek ve başvurunun kabul edilebilir olduğu ve sağlam bir temele dayandığı durumlarda bir karar vererek üye devletlerin Sözleşmeye bağlılıklarına uymalarını sağlamaktır. Mahkemeye her yıl çok sayıda dava gelmekte ve bu sayı artmaktadır; bu da mahkemenin hukukun üstünlüğü, demokrasi ve temel hakların korunması ve geliştirilmesindeki rolünün her zamankinden daha önemli olduğunu göstermektedir.

Mahkeme, davaların incelenmesini hızlandırmak ve çalışma yöntemlerini ve dava yönetimini geliştirmek için sürekli çaba göstermektedir. 2021'de uygulamaya konan yeni bir strateji, davaların gittikçe daha odaklanmış ve verimli bir şekilde ele alınmasını ve başvuruların etkili bir şekilde filtrelenmesini sağlamıştır. Bu strateji, yüksek etkili davalardaki hüküm ve kararların hızla verilmesini sağlamak için dairelerin baktığı davalara öncelik verilmesini ve temel hukuki ilgililik sorunlarını ele alma yeteneğini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Büyük Daire davaları hariç olmak üzere neredeyse diğer tüm davalar, komiteler tarafından mümkün olduğunca verimli bir biçimde ele alınmaktadır.

Nasıl başvuru yapılacağı konusunda daha fazla bilgi [burada](#) bulunabilir.

Mahkemenin sivil toplumla birlikte çalışmasının iki yolu daha vardır.

Birincisi, Mahkeme başkanı, bir dava ile ilgili olan (başvuru sahibi haricindeki) herhangi bir kişinin yazılı yorum sunmaya veya bir duruşmaya katılmaya davet edilmesine karar verebilir. Buna üçüncü taraf müdahale mekanizması adı verilir ([Sözleşmenin 36. maddesi](#)) ve yıllar içinde insan haklarının savunulması konusunda çalışan veya ilgili bir hukuk alanı ile ilgilenen bazı STK'lerin görüşlerini Mahkemeye sunmalarına olanak vermiştir. STK'ler tarafından üçüncü taraf müdahaleleri oldukça yaygındır ve din ve devlet arasındaki ilişki, azınlık hakları, LGBTI bireylerin hakları ve kürtaj hakları gibi çok geniş kapsamlı konuları kapsamaktadır. STK'ler, yasal hususlardan bilgi ve rakamlara, hükümet politikası hakkındaki bilgilere veya belirli konularda üye devletler arasında fikir birliği veya ayrılığı olup olmadığı konusundaki ayrıntılara kadar geniş kapsamlı konularda görüş bildirmektedir. Mahkemenin kararlarında STK'lerin görüşlerine sıklıkla atıfta bulunmaktadır.

İkinci olarak, STK'ler toplantılara ve seminerlere dahil olabilir. Mahkeme yılda en az bir kez, normalde Kasım ayı sonunda veya Aralık ayı başında, içtihatındaki gelişmeleri ve usul konularını tartışmak amacıyla hukuk davaları konusunda uzmanlaşmış önde gelen Avrupa STK'lerinin temsilcileri ile genel bir toplantı düzenler. Belirli konularda geçici olarak seminerler düzenlenir ve bu seminerlere ilgili konularda uzman olan STK'lerin temsilcileri davet edilir. Hakimler ve avukatlar, Mahkemenin içtihadını ve uygulamalarını sivil toplumun çeşitli kısımları ile paylaşmaya yönelik etkinliklere, örneğin gazeteciler için ifade özgürlüğü ve medya özgürlüğü konferanslarına katılmak için tüm Avrupa'da ve bazen Avrupa sınırlarının dışına seyahat eder.

İnsan Hakları Komiserliği

[İnsan Hakları Komiserliği](#), Bakanlar Komitesi tarafından 1999 yılında kurulmuş bağımsız ve yargı dışı bir kurumdur. Komiserlik, geniş kapsamlı bir [yetki](#) alanına sahiptir. Hızlı reaksiyon kapasitesi, kurumun önemli bir niteliğidir.

Komiserliğin misyonu, üye devletlerde reformları teşvik ederek ve Avrupa Konseyi insan hakları standartlarını uygulamalarında yardımcı olarak bu devletlerde insan hakları konusundaki farkındalığı ve insan haklarına saygı gösterilmesini desteklemektir.

Komiserlik, üye devletlerle ve ulusal insan hakları yapıları dahil olmak üzere diğer paydaşlarla sürekli diyalog halindedir ve insan haklarının durumunu izlemek ve değerlendirmek, temel sorunları ele almak ve ülkeye özel raporlar yoluyla kesin tavsiyelerde bulunmak amacıyla üye devletlere ziyaretler gerçekleştirir. Komiserlik belirli sorulara ilişkin tematik dokümanlar yayınlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kovuşturmalarına üçüncü taraf olarak müdahale edebilir ve Mahkeme kararlarının icrasının denetimindeki rolünün bir parçası olarak Bakanlar Komitesine bildirimler gönderebilir. Komiserlik ayrıca ortaya çıkan krizler sırasında veya çatışma sonrası imar çabalarına katkıda bulunabilir.

Sivil toplum ve insan hakları savunucuları, Komiserlik için temel ortaklardır: insan hakları savunucularının korunması ve çalışmaları için kolaylaştırıcı bir ortam sağlanması, Komiserliğin yetki alanının merkezinde yer almaktadır. İnsan Hakları Komiserliğinin insan hakları savunucuları ile ilgili konularda çalışmaya yönelik spesifik görevi, [Bakanlar Komitesinin 6 Şubat 2008 tarihli insan hakları savunucularının korumasının iyileştirilmesine ve faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin bildirmede](#) vurgulanmıştır. Komiserlik yıllar içinde insan hakları savunucularının durumunun iyileştirilmesi, risk altında olduklarında bu kişilere yardım edilmesi ve çalışmalarının desteklenmesi için yetki alanı çerçevesinde çeşitli araçlar kullanmıştır. Komiserliğin internet sitesindeki özel bir [sayfa](#), kurumun bu alandaki çalışmaları hakkında bilgiler içermektedir.

Komiserliğin sivil toplumun temsilcileri ve insan hakları savunucuları ile yaptığı toplantılar, üye devletlere yapılan ziyaretlerin ayrılmaz bir parçasıdır. Komiserlik ayrıca sivil toplumun temsilcileri ile tematik istişareler düzenler ve [sorun raporları](#), [insan hakları yorumları](#) ve diğer [yayınları](#) hazırlarken bu kişilerin uzmanlığından faydalanır. Komiserlik ile [buradan](#) irtibata geçebilirsiniz.

Parlamenteerler Meclisi

[Parlamenteerler Meclisi](#) Avrupa'nın demokratik vicdanı olarak hareket eder ve en yüksek demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü standartlarının geliştirilmesini ve uygulanmasını destekler.

Meclis, Avrupa Konseyi üye devletlerinden gelen ve kendi parlamentolarındaki güç dağılımını yansıtan [delegasyonlardan](#) oluşur ve yılda dört kez bir haftalık oturumlarla toplanır. Avrupa Konseyinin kapsamındaki her türlü konudaki tavsiye kararlarını, kararları ve görüşleri tartışır ve kabul eder, sıklıkla yakın zamanda ortaya çıkmış ve gündemdeki sorunları müzakere eder. Hem Avrupa'da hem de gittikçe artan bir şekilde komşu bölgelerde hükümetlerin ve parlamentoların Avrupa Konseyi standartlarının desteklenmesine yönelik eylemlerini siyasi açıdan denetler ve üye devletlerin katıldıkları sırada buldukları taahhütlere ne şekilde uydıklarını izler. Meclisin metinleri, hem üye hem de diğer ülkelerdeki ulusal hükümetler, parlamentolar ve siyasi partiler için temel ilkeler görevi görür.

Meclis delegasyonları; AGİT Parlamenteerler Meclisini, AGİT/DKİHB'yi, Avrupa Parlamentosunu ve NATO Parlamenteerler Meclisini içeren ve Venedik Komisyonundan uzmanların yardımcı olduğu uluslararası seçim gözlem misyonlarının bir parçası olarak üye veya ortak ülkelerdeki seçimleri düzenli olarak gözlemler.

Meclis, sürekli olarak diyalog halinde bulunduğu Bakanlar Komitesinden eyleme geçmesini isteyebilir ve üyeleri başkanlara ve başbakanlara herhangi bir konuda soru sorma yetkisine sahiptir. Meclis, hükümetlerin eylemlerini ayrıntılı olarak inceler, üye devletlerin Teşkilata katıldıkları sırada buldukları taahhütlere ne ölçüde uydıklarını izler ve ulusal soruşturmaların eksik veya yetersiz olması durumunda bir üye devletteki belirli insan hakları ihlallerini araştırabilir. Ayrıca, herhangi bir ülkenin Avrupa Konseyine katılabilmesinden önce izin vermelidir ve bu yetkiyi üyelik için örneğin idam cezasının kaldırılması gibi koşullar belirlemek için kullanmıştır.

Meclis, temel tavsiyelerinin [Demokrasi Ortağı statüsünde](#) bulunan üye devletlerde ve parlamentolarda daha iyi anlaşılmasını sağlamak için parlamenteerler ve ulusal parlamentoların personeli ile birlikte çalışmaktadır. Bakanlar Komitesi, hükümetlerarası kesim, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Venedik Komisyonu ve Avrupa Konseyinin bağımsız izleme mekanizmaları ile yakın bir etkileşim içinde çalışır. Eylemlerinin etkisini en üst düzeye çıkarmak için bazı bölgesel ve uluslararası kuruluşlar ile yakın işbirliği yapar.

Meclis, oluşturulmasına yardımcı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini, özellikle üye devletlere Mahkeme kararlarının uygulanması konusunda baskı yaparak destekler. Ayrıca, üye devletlerdeki yeni yasaların Avrupa Konseyinin demokratik ve insan hakları standartları ile uyumlu olup olmadıkları konusunda Venedik Komisyonundaki hukuk uzmanlarından görüş isteme yetkisine sahiptir. Mahkemenin hakimleri, Meclis tarafından seçilir (AİHS, madde 22).

Meclis, bağlayıcı yasalar yapma yetkisi olmamakla birlikte, hükümetler, ulusal parlamentolar, diğer uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum ile sürekli diyalog halindedir. Bu sayede, Meclisin metinleri tüm Avrupalıların yaşamlarını iyileştirmek üzere yasalara ve uygulamalara nüfuz eder. USTK Konferansı, davet edildiğinde ilgili komite toplantılarına, özellikle [Göç](#), [Eşitlik](#), [Sosyal İşler](#) ve [Hukuk İşleri](#) Komitelerinin toplantılarına katılır. Hukuk İşleri Komitesi, insan hakları savunucularının durumu ile ilgili olarak bir genel raportör görevlendirmiştir. Tıpkı ulusal parlamentolarda olduğu gibi, STK'ler Meclis raporları hazırlanırken sıklıkla değerli veriler ve bilgiler sağlar ve komiteler tarafından düzenlenen parlamento oturumlarında tanıklık etmeye davet edilebilir. STK'ler, ülke ziyaretleri ve Strasbourg'daki oturumlar sırasında Meclis üyelerine bizzat bilgi verebilir ve tavsiyelerde bulunabilir ve belirli konularda farkındalık yaratmaya yönelik yan etkinliklerin ve oturumların düzenlenmesine aktif olarak katkıda bulunabilir. Raportörler, Meclisin izleme prosedürüne tabi ülkelerin düzenli değerlendirmelerini hazırlarken özellikle ulusal STK'lere sıklıkla danışmaktadır. Meclis, sivil toplumun ve insan hakları savunucularının güçlü bir savunucusudur. İnsan hakları savunucularının üstün çabalarını ödüllendirmek için [Vaclav Havel İnsan Hakları Ödülünü](#) oluşturmuştur ve bu konuyla ilgili olarak bir dizi kararı ve tavsiye kararını kabul etmiştir:

- ▶ Karar 2382 (2021): [Medya özgürlüğü, kamu güveni ve insanların bilme hakkı](#)
- ▶ Karar 2378 (2021): [Çatışmaların önlenmesinde ve çözülmesinde gençlerin rolünün güçlendirilmesi](#)
- ▶ Karar 2362 (2021): [Avrupa Konseyi üye devletlerinde STK faaliyetleri üzerindeki kısıtlamalar](#)

- ▶ Tavsiye Kararı 2194 (2021): Avrupa Konseyi üye devletlerinde STK faaliyetleri üzerindeki kısıtlamalar
- ▶ Karar 2225 (2018): Avrupa Konseyi üye devletlerinde insan hakları savunucularının korunması
- ▶ Tavsiye Kararı 2133 (2018): Avrupa Konseyi üye devletlerinde insan hakları savunucularının korunması
- ▶ Karar 2226 (2018): Avrupa Konseyi üye devletlerinde STK'lerin faaliyetleri üzerindeki yeni kısıtlamalar
- ▶ Tavsiye Kararı 2134 (2018): Avrupa Konseyi üye devletlerinde STK'lerin faaliyetleri üzerindeki yeni kısıtlamalar

Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi

Kongre, bölgesel yönetimlerin belediye veya bölge meclisi üyeleri ve belediye başkanları veya reisleri dahil olmak üzere seçilmiş yerel ve bölgesel temsilcilerin çift meclisli bir asamblesidir. Kongrenin görevi, Avrupa'da yerel ve bölgesel demokrasiyi geliştirmek, yerinden yönetim ve bölgeselleşme süreçlerini ilerletmek ve ülkeler ve bölgeler arasındaki sınır ötesi işbirliğini desteklemektir. Kongre, yerel ve bölgesel yönetimlerin demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğüne ilişkin bakış açılarını Avrupa Konseyine sunar ve söz konusu düzeyde Teşkilatın değerlerinin ve standartlarının bir destekleyicisi olarak görev görür. Kongre; Bakanlar Komitesi, Parlamenterler Meclisi, İnsan Hakları Komiserliği ve yönlendirme komiteleri ile işbirliği yapar.

Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı yerel ve bölgesel demokrasi için uluslararası temel ölçüttür ve Kongrenin temel faaliyetlerinden birisi, üye devletlerin bu Şartı kendi yerel ve bölgesel demokrasilerine nasıl uyguladıklarını izleme ziyaretleri de dahil olmak üzere düzenli olarak değerlendirmektir. Kongre, tavsiye kararlarında önerilen değişikliklerin uygulanmasında ulusal, yerel ve bölgesel yönetimlere yardımcı olur ve hukuki ve kurumsal çerçevenin değerlendirilmesi veya yeni yasaların ve politikaların hazırlanmasına katkıda bulunması gibi bazı alanlarda uzmanlık sağlar.

Kongre, ilgili ulusal yönetimlerin daveti üzerine yerel ve bölgesel seçimleri gözlemler. Delegasyonlar, gözlem misyonları sırasında çeşitli yerel ve uluslararası STK'ler ile görüşür.

Avrupa Konseyi Venedik Komisyonu ve AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Bürosu (DKİHB) gibi diğer uluslararası kuruluşlarla yakın bir işbirliği içinde çalışır. Avrupa'daki ortak kuruluşlar ile ortak ilgi alanlarında yakın kurumsal ilişkileri sürdürür; 2018 yılında Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi ile tamamlayıcılık sağlayan ve tekrarlamayı önleyen bir işbirliği anlaşması imzalamıştır. Ayrıca Avrupa Bölgeler Meclisi, Avrupa Bölgesel Yasama Meclisleri Konferansı ve Avrupa Sınır Bölgeleri Birliği ile işbirliği anlaşmaları vardır.

Kongre, yerel ve bölgesel yönetimler ve STK'ler ile işbirliği yapmanın önemini her zaman kabul etmiştir: 2008 yılında USTK Konferansı ile bu konuda bir **ortak bildiri** yayınlamıştır. 2019 yılında Kongre ve USTK Konferansı tarafından da kabul edilen gözden geçirilmiş "**Karar verme sürecine sivil katılım için iyi uygulama ilkeleri**", sosyal ve teknolojik değişiklikleri dikkat alarak sivil katılımın güçlendirilmesine yönelik yolları tanımlamakta ve STK katılımına yönelik mekanizmaları belirlemektedir. İlkelerin desteklenmesine yönelik bir **araç takımı** geliştirilmiştir ve farklı işbirliği projelerinde kullanılmaktadır. Bu araç takımı bir iyi uygulamalar envanteri içermekte ve yerel ve bölgesel yönetimler için siyasi karar verme süreçlerine sivil katılım sağlamaya yönelik temel ilkeler sağlamaktadır. BePart adlı çevrimiçi derleme, kamu makamlarına ve STK'lere ilkelerin başarıyla yürütülmesine ilişkin en iyi uygulamaları paylaşma fırsatı sağlamak amacıyla Kongre, USTK Konferansı ve Avrupa Konseyinin Seçimler ve Katılımcı Demokrasi bölümü tarafından ortak olarak geliştirilmiş yeni bir projedir.

Kongre, Avrupa'daki ve uluslararası şehir ve bölge kuruluşları ve birlikleri için dört ortaklık statüsü türü sunmaktadır: yasal ortak, kurumsal ortak, gözlemci ortak ve misafir gözlemci. Kongre, 2014 yılında bu yana her

bir üye devletten bir seçim süreci yoluyla seçilen bir genci, gençlik delegesi olarak oturumlarına ve komite toplantılarına katılmak üzere davet etmektedir. [Ortaklık](#) ve [BePart](#) inisiyatifi hakkında daha fazla bilgi için bu bağlantılara bakın.

Kongre, sivil toplumun katılımını desteklemek için aşağıdaki raporları ve kararları kabul etmiştir. Ayrıca, [Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Avrupa Şartının](#) arkasındaki itici güç olmuştur:

- ▶ Karar 452 (2019): [Karar Verme Süreçlerine Sivil Katılım İçin Gözden Geçirilmiş İyi Uygulama İlkeleri](#)
- ▶ Karar 385 (2015): [Sivil toplum ile ortaklıklar kurarak etkin yurttaşlığın desteklenmesi](#)
- ▶ Karar 404 (2016): [Kadınların yerel ve bölgesel düzeylerde siyasi katılımı ve temsili](#)
- ▶ Karar 386 (2015) : [Gençlerin katılım önündeki engelleri yıkmak: yerel ve bölgesel yönetimler ve gençler için bir ortak dil benimsenmesi](#)
- ▶ Karar 371 (2014): [Engelli bireylere ve yerel ve bölgesel düzeylerde katılımlarına yönelik eşit olanakların desteklenmesi](#)
- ▶ Karar 366 (2014): [Katılım yoluyla Roman gençliğinin güçlendirilmesi: yerel ve bölgesel düzeylerde etkili politika tasarımı](#)

Genel Sekreter

Genel Sekreter, Teşkilata önderlik eder ve Teşkilatı temsil eder. Parlamenterler Meclisi tarafından beş yıllık bir süre için seçilen Genel Sekreter, Konseyin çalışma programının ve bütçesinin stratejik planlamasından ve yönlendirilmesinden sorumludur. Haziran 2019'da Marija Pejčinović Burić, Genel Sekreter olarak seçilmiştir.

Genel Sekreter, 2 Haziran 2020 tarihinde, Mayıs 2019'da Helsinki'de yapılan bakanlar toplantısında kabul edilen "Avrupa'da demokratik güvenlik için ortak sorumluluk - Avrupa'da sivil toplum alanının korunmasını ve desteklenmesini güçlendirme ihtiyacı" [kararlarının](#) uygulanmasına ilişkin [önerilerini](#) yayınlamıştır. Genel Sekreterin önerileri, mevcut standartlara ve uygulamalara ve ulusal delegasyonlarla ve sivil toplumla istişareleri de içeren diğer ilgili görüşmelere dayanmaktadır. Bu öneriler, daha fazla eylem gerektirdiği belirlenen ve sivil toplumla çalışmaya ilişkin mevcut çerçeveyi tamamlayan alanlara odaklanmaktadır. Genel Sekreter, 2020 ve 2021 yıllık raporları da dahil olmak üzere, sivil toplumun ve STK'lerin Avrupa Konseyinin temel ortakları olduğu mesajını yinelemeye devam etmiş ve bunların çalışmalarının, özellikle Covid-19 salgınının ve takip eden acil durum önlemlerinin etkisi dikkate alındığında hükümetlerin ve uluslararası kuruluşların çalışmalarını tamamladığını vurgulamıştır. Üye devletlerdeki insan hakları savunucularını ve ulusal insan hakları kurumlarını içeren sivil toplumun rolüne ve çeşitliliğine yönelik bu destek, Avrupa Konseyinin [stratejik çerçevesinde](#) yer alan temel öncelik 11'de dile getirilmiş ve 21 Mayıs 2021'de Hamburg'da yapılan bakanlar toplantısında alınan [ilgili kararda](#) tekrarlanmıştır. Bakanlar Komitesi, Mayıs 2021'deki bakanlar toplantısında, sivil toplumun ve ulusal insan hakları kurumlarının rolünü ve anlamlı katılımını güçlendirme taahhüdünü tekrar vurgulamıştır.

Genel Sekreterin insan hakları savunucularına yardım etme prosedürü

Genel Sekreter, Avrupa Konseyi ile etkileşimlerinin bir sonucu olarak insan hakları savunucularına yöneltildiği iddia edilen misillemeleri araştırmak için bir [prosedür](#) oluşturmuştur. Bu prosedür, Teşkilat içindeki mevcut yetki alanlarına dayalı olarak Genel Sekreterin özel bürosu tarafından yönetilmektedir. Verilen bilgilerin, iddia edilen olayların niteliği (ne zaman, nerede ve nasıl meydana geldikleri ve kimin sorumlu olduğu) açısından iddia edilen misillemelere maruz kalan kişiler/varlıklar ile ilgili kesin unsurları içermesi gereklidir. Değerlendirme, misillemenin veya misilleme riskinin asgari bir ciddiyet seviyesini karşılayıp karşılamadığını dikkate alır ve karşılaması durumunda söz konusu misillemenin dikkate alınmasını gerektirir. Asgari seviyeye ilişkin bu değerlendirme vaka ile ilgili koşullara bağlı olacaktır; etkileşim veya etkileşime geçme niyeti ile iddia edilen misilleme arasında makul düzeyde bir nedensellik ilişkisi olması gereklidir. Prosedür kapsamındaki eylemler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi prosedürlerine veya Parlamenterler Meclisinin veya İnsan Hakları Komiserliğinin faaliyetlerine müdahale etmez.

Himaye

[Genel Sekreterin himayesi](#), Avrupa ile ilgili bir boyutu olan ve Avrupa Konseyinin faaliyetleri veya hedefleri için açık bir siyasi öneme sahip herhangi bir kâr amacı gütmeyen etkinliğe verilebilecek maddi olmayan bir destektir. Her yıl sınırlı sayıda etkinliğe himaye tanınmaktadır. Avrupa Konseyi hükümetlerarası çalışma programını uygulamak için kullanılan kaynaklar haricinde herhangi bir bütçe kaynağına sahip olmadığından, himaye tanınması ile bağlantılı herhangi bir mali taahhüt mevcut değildir.

İNSAN HAKLARI

Etkin AİHM uygulaması

AİHM hükümlerinin ve kararlarının icrası

İnsan hakları sisteminin uzun süreli etkililiği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının ulusal düzeyde düzgün ve zamanında uygulanmasına bağlıdır. Mahkeme kararlarının uygulanması sorumluluğu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine taraf olduğunda kararlara uyma taahhüdünde bulunan ilgili üye devlete aittir. Buna uyulup uyulmadığını denetleme görevi, Kararların İcrası Dairesinin yardımıyla Bakanlar Komitesi tarafından yürütülür. Sistemin etkililiğinin sürdürülmesi aynı zamanda yerel ve uluslararası düzeydeki ilgili organlar ve makamlar ile yakın işbirliği yapılmasına ve insan hakları sorunlarının veya boşluklarının zamanında ele alınmasının sağlanmasına bağlıdır.

Kararların İcrası Dairesinin çalışmaları, ihlal mağdurlarının uygun çözümlere kavuşmalarını ve/veya gelecekte benzer ihlaller olmasını önlemek için önlemler alınmasını sağlamak amacıyla ne yapmaları gerektiği konusunda devam eden diyaloglar yoluyla devletlerin desteklemesini kapsar. Bu destek seminerler, yuvarlak masa toplantıları, eğitimler ve çalışma ziyaretleri biçiminde olanlar da dahil olmak üzere, teknik ve hukuki nitelikli tavsiyeler gibi farklı biçimlerdeki hedefe yönelik destekleri içerir.

STK'ler kararların icrasında önemli bir rol oynar ve Bakanlar Komitesi Kurallarında yer alan kural 9.1 uyarınca Bakanlar Komitesi ile bilgi paylaşmaya yetkisine sahiptir. Bununla ilgili prosedür [burada](#) bulunabilir.

AİHS Sisteminin ulusal ve Avrupa düzeyindeki etkililiği

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa'da insan haklarının ve hukukun üstünlüğünün korunmasına ve desteklenmesine olağanüstü bir katkıda bulunmuştur ve demokratik güvenliğin sürdürülmesinde ve iyi yönetişimin geliştirilmesinde temel bir rol oynar. Sözleşmenin özellikle sistematik ve yapısal insan hakları sorunları söz konusu olduğunda [ulusal düzeyde etkili bir şekilde uygulanmasının](#) sağlanması, başlıca zorluklardan biri olmaya devam etmektedir. Avrupa Konseyinin yasal olarak bağlayıcı insan hakları metinleri, Mahkemenin içtihadı ve izleme organlarının bulguları, bunun elde edilmesi için gerekli araçları sağlar. Sözleşmenin çapraz ve çok disiplinli yaklaşımı, Teşkilatın insan haklarının Avrupa toplumlarında karşı karşıya kaldığı zorluklara karşılık rehberlik sağladığı standart belirleme çalışmalarını ve Mahkemenin kararları ve diğer Avrupa Konseyi izleme mekanizmaları tarafından ortaya konan sorunların ele alınmasında yerel yönetimleri destekleyen hedefe yönelik işbirliği programlarını içerir.

İnsan Hakları Yönlendirme Komitesi – CDDH

CDDH, insan hakları konusunda hükümetlerarası çalışmalar yürütür ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur.

2022-2025
Odağı

Devletler-arası ve çatışmayla ilgili davaların Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine getirilmesi, ihlalleri önlemeye ve düzeltmeye yönelik ulusal önlemler, Avrupa Birliği'nin mahkemeye katılımı, insan hakları ve çevre, emek sömürsü amacıyla insan ticareti, kriz durumlarında insan hakları, insan hakları ve iş dünyası, insan hakları ve yapay zeka

Sivil toplumun
dahil edilmesi

- Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK)
- Gözlemciler
- Ya toplantılarına doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Politikacılar, hukuk ve adalet alanında çalışanlar ve sivil toplum arasında forumlar ve ağlar oluşturulması, işbirliği çalışmalarının merkezinde yer alır. Adalet ve insan hakları konularında spesifik deneyime sahip sivil toplum, adalet sisteminin işleyişi ve insan haklarının korunması ile ilgili tartışmalardan hem fayda sağlar, hem de bu tartışmalara katkıda bulunur. Sivil toplum bir ortak, yararlanıcı, hedef grup veya uzman olarak doğrudan dahil olabilir.

STK'ler, üye devletlerin Sözleşmenin uygulaması ve mahkeme kararlarının icrası konularında desteklenmesinde önemli bir rol oynayan HELP Programından (Hukukçular için İnsan Hakları Eğitimi) yararlanabilir. [Çevrimiçi HELP insan hakları kursları](#) ücretsizdir. Kurslarda kapsanan beceriler arasında biyotetik, çevre, veri koruma, kadına karşı şiddet, adil yargılama veya kararların gerekçeleri yer alır.

Avrupa Konseyi, insan haklarıyla uyumlu iş uygulamalarından işkencenin önlenmesine kadar tüm faaliyet alanlarında bağımsız uluslararası insan hakları kurumları (UİHK'ler) ile yakın bir biçimde birlikte çalışır. Bu, söz konusu kurumların kendi ulusal sistemlerinde nasıl kurulmuş olduklarına göre organize edilir ve Avrupa Konseyi üye devletleri ile sınırlı değildir; Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya'daki komşu ülkeleri de kapsayacak şekilde bu sınırların ötesine uzanır.

Avrupa Konseyi ayrıca Avrupa UİHK Ağı (ENNHRI) gibi bölgesel UİHK ağları ile de yakın bir biçimde çalışır. ENNHRI etkili, çoğulcu ve bağımsız ulusal insan hakları kurumlarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ve Avrupa'da sivil toplum alanının korunmasının ve desteklenmesinin güçlendirilmesi ile ilgili tavsiye kararlarının kabul edilmesiyle sonuçlanan çalışmalara yakından dahil olmuştur.

UİHK'ler, Bakanlar Komitesi tarafından yürütülen Mahkeme kararların icrası sisteminde önemli bir rol oynar.

Bakanlar Komitesi, sivil toplum ile yakın işbirliği içinde hazırlanmış tavsiye kararları almıştır. Bu tavsiye kararları üye devletlere ulusal yasa ve uygulamalarının açık ilkeler ile uyumlu olmasını sağlamaları ve sivil topluma yönelik alanın güçlendirilmesi için tasarlanmış ulusal önlemleri düzenli olarak gözden geçirmeleri çağrısında bulunmaktadır. [Sivil Toplum ve İnsan Hakları](#) adlı el kitabında, üç tavsiye kararı ayrıntılı olarak açıklanmaktadır.

- ▶ Avrupa'da sivil toplum alanının korunmasını ve desteklenmesini güçlendirme ihtiyacı ile ilgili [CM/Rec\(2018\)11](#) sayılı tavsiye kararı;
- ▶ Kamu denetçisi (Ombudsman) kurumunun geliştirilmesi ile ilgili [CM/Rec\(2019\)6](#) sayılı tavsiye kararı;
- ▶ Etkili, çoğulcu ve bağımsız ulusal insan hakları kurumlarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ile ilgili [CM/Rec\(2021\)1](#) sayılı tavsiye kararı.

Adalet ve insan hakları alanında işbirliği konusunda daha fazla bilgi [burada](#) mevcuttur ve [buradan](#) irtibata geçebilirsiniz.

Hukukçular için insan hakları eğitimi - (HELP)

İnsan haklarının korunmasında ön saflarda yer alan hukukçuların, etkili bir şekilde uygulayabilmek için Avrupa insan hakları standartlarını bilmeleri gereklidir. Bu, insan haklarıyla ilgili bir dizi konuyu kapsayan [çevrimiçi HELP kursları](#) yoluyla sağlanır. Kursların temel amacı, tüm Avrupa Konseyi üye ülkeleri ve diğer ülkelerdeki hakim, savcı ve avukatların günlük işlerinde Avrupa insan hakları standartlarını uygulama kapasitelerini artırmaktır.

[Çevrimiçi HELP kursları](#) ülkelerin, kurumların ve meslek mensupların farklı ihtiyaçlarına göre uyarlanabilir. 2015 yılından bu yana mahkeme personeli, hapisane veya denetimli serbestlik memurları ve sağlık çalışanları gibi diğer meslek mensupları da HELP kurslarına erişim sağlamaya gittikçe artan bir ilgi göstermiştir. STK'ler de personellerinin veya yararlanıcıların bu kurslara katılımını teşvik ederek veya kullanımını destekleyerek 40 HELP kursundan faydalanabilir. STK'ler, personellerinin veya yararlanıcıların belirli herhangi bir kursun tamamlanmasından sonra verilen e-belgeyi sunmalarını isteyerek HELP kurslarının tamamlanmasını değerlendirebilir.

HELP çevrimiçi platformu, Ocak 2022 itibarıyla 90.000'den fazla aktif kullanıcıya sahiptir.

Avrupa Konseyi [HELP e-öğrenme platformu](#) ücretsizdir ve bir hesap oluşturan herkese açıktır. Bu kurslar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden hukukçuları içeren uzmanlar ile birlikte geliştirildikleri için en yüksek kaliteye sahiptir. Avrupa Yargı Eğitim Ağı (EJTN), Avrupa Barolar ve Hukuk Dernekleri Konseyi (CCBE), Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve AGIT/DKİHB de katkıda bulunmaktadır.

[İnternet sitesi](#) yoluyla HELP ile iletişime geçebilirsiniz.

İşkencenin ve Diğer Kötü Muamele Biçimlerinin Önlenmesi (CPT)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3. maddesinde belirlenen işkence ve diğer kötü muamele biçimleri yasağı mutlak bir insan hakkıdır ve herhangi bir istisnası söz konusu değildir. İnsan haklarının korunmasının temelinde kişinin fiziksel ve ruhsal bütünlüğüne saygı gösterilmesi vardır ve devletler özgürlüklerinden mahrum bırakılmış kişilere kötü muamelede bulunulmamasını sağlamak için her türlü çabayı göstermelidir.

İşkencenin ve diğer kötü muamele biçimlerinin önlenmesine yönelik çalışmalar, önleyici bir yetkiye sahip bağımsız, yargı dışı ve proaktif bir kontrol mekanizması olan [Avrupa İşkenceyi ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ve Cezayı Önleme Komitesi \(CPT\)](#) tarafından yürütülür.

CPT, özgürlüklerinden mahrum bırakılmış kişilere nasıl muamele edildiğini değerlendirmek için bu kişilerin tutuldukları yerlere ziyaretler düzenler. Bu yerler hapisaneleri, çocuk ıslah evlerini, polis karakollarını, göçmen tutukluların tutuldukları merkezleri, psikiyatri hastanelerini ve sosyal hizmet merkezlerini kapsar. CPT delegasyonları, bu yerlere sınırsız erişime ve bu yerlerin içinde kısıtlanmadan dolaşma yetkisine sahiptir. Özgürlüklerinden mahrum bırakılmış kişiler ile baş başa görüşebilir ve bilgi sağlayabilecek herkes ile serbestçe iletişim kurabilirler.

CPT yargı dışı bir organdır ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından ele alınan bireysel şikayetlerle ilgilenme yetkisine sahip değildir.

CPT, bir ülkeye periyodik veya planlanmamış bir ziyaret yapmadan önce genellikle çeşitli sivil toplum kuruluşlarına ve insan hakları savunucularına danışır. Ziyaretler sırasında, uluslararası ve/veya ulusal sivil toplum kuruluşları ve insan hakları savunucuları ile yapılan toplantılar programın ayrılmaz bir parçasıdır.

CPT, her ziyaretin ardından, CPT'nin bulgularını ve spesifik tavsiyelerini içeren gizli bir raporu ilgili devlete iletir. Ulusal yönetimlerden, raporda belirtilen sorunlara bir yanıt vermeleri istenir. Ziyaret raporları ve hükümetin yanıtları sadece ulusal yönetimlerin isteği üzerine yayınlanır (olay bazında veya "otomatik yayınlama prosedürü" adı verilen bir prosedür yoluyla).

Üye devletlerdeki özgürlüklerinden mahrum bırakılmış kişilerin durumu ile ilgili bilgilere sahip olan bireyler ve kuruluşlar, iletişim sayfası yoluyla [CPT'ye bilgi vermeye](#) davet edilir.

Biyotıp ve Sağlık Alanlarındaki İnsan Hakları

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, biyotıp ve sağlık için önemli bir potansiyel ilerleme kaynağıdır. Bununla birlikte bu gelişmelerin bazıları, uygulanma şekilleri ve uygulamaların değişimi temel hakların ihlaline yol açabilir.

[İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi](#), sağlık hizmetleri dahil olmak üzere biyotıp alanında insan haklarının korunmasını özellikle ele alan yegane uluslararası yasal olarak bağlayıcı metindir. Bu sözleşmenin ilkeleri, belirli konulara odaklanan ek protokollerle daha da geliştirilmiştir.

Çalışmalar, mevcut yasaları pekiştirmek üzere hukuki metinlerin geliştirilmesine ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin hükümlerinden ve kararlarından kaynaklanan gelişmelerin ardından bağlayıcı yasal ilkelerin uygulanmasına yardımcı olmaya yönelik araçların ve diğer materyallerin hazırlanmasına odaklanır. Avrupa Konseyi; WHO, OECD, UNESCO gibi konu üzerinde çalışan diğer uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum ile kurduğu ortaklıkları sürdürmektedir.

Biyotıp ve Sağlık Alanlarındaki İnsan Hakları Yönlendirme Komitesi – CDBIO

CDBIO, İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi kapsamındaki biyoloji ve tıp uygulamaları üzerinde çalışmalar yürütür; biyotıp ve sağlık alanlarındaki insan haklarının korunması, özellikle - sağlık krizinden çıkarılan dersleri dikkate alarak - Covid-19 salgını sırasında ortaya çıkan sorunlar ile ilgili hükümetlerarası çalışmalar yapar ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur ve uzmanlık sağlar.

2022-2025
Odağı

Kaynakların kıt olduğu durumlarda tıbbi tedaviye ve ekipmana eşitlikçi erişim; savunmasız durumdaki kişiler için sağlık okuryazarlığının desteklenmesi; hasta haklarının korunması ve desteklenmesi, çocukların sağlıkları ile ilgili konularda karar verme süreçlerine katılımı; sağlık hizmetlerinde yapay zeka; genomik tıp konusunda halkla diyalogün desteklenmesi; genom düzenleme.

Sivil toplumun
dahil edilmesi

– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK)
– Gözlemciler
– Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

İfade Özgürlüğü ve Medya Özgürlüğü

Çevrimiçi ve çevrimdışı ifade özgürlüğü ve medya özgürlüğü, demokratik ve çeşitlilik içeren bir toplumun temel ön koşullarıdır. Medya, insanların anlayışlarını geliştirmek ve toplumsal tartışmalara bilgi sahibi olarak katılmalarını sağlamak için doğru ve güvenilir bilgi sunulmasında temel bir rol oynar. Avrupa Konseyi, medyanın bağımsızlığı ve çeşitliliği ve gazetecilerin ve medyada çalışan diğer kişilerin güvenliği için yasal garantilerle desteklenen ifade özgürlüğüne yönelik kolaylaştırıcı bir ortamı destekler.

Medya ve İnternet bölümü, gazeteciliğin korunması ve gazetecilerin güvenliği, nitelikli gazetecilik için elverişli bir ortam oluşturulması, tahkir sorunları, medyada toplumsal cinsiyet eşitliği ve nefret söylemiyle mücadele gibi bir dizi ifade özgürlüğü konusu üzerinde çalışmaktadır. Bu bölüm, ilgili konularda yayınlar yapar ve Avrupa'da ifade ve bilgi özgürlüğünün en iyi nasıl korunabileceğine ilişkin tartışmaları desteklemek için konferanslar, seminerler ve diğer etkinlikler gibi faaliyetler düzenler, ayrıca Medya ve Bilgi Toplumu Yönlendirme Komitesinin (CDMSI) çalışmalarına yardımcı olur. Bölümün eylemleri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihadına ve [resmi belgelere erişime ilişkin Tromsø Sözleşmesi](#) gibi diğer temel hukuki metinlere dayanır ve standart belirleme faaliyetlerinin, işbirliği programları yoluyla teknik yardımın ve izleme faaliyetlerinin bir bileşimini içerir. Sivil toplumdaki alınan girdiler özellikle önemlidir ve STK'lerin dahil edilmesi için çeşitli yollar mevcuttur.

Medya ve Bilgi Toplumu Yönlendirme Komitesi – CDMSI

CDMSI, Avrupa Konseyinin ifade özgürlüğü, medya ve dijital yönetim alanlarındaki ve bilgi toplumuyla ilgili diğer konulardaki çalışmalarını yönlendirir ve kişisel verilerin korunması ile ilgili çalışmaları denetler. Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur ve hem çevrimiçi hem de çevrimdışı ifade özgürlüğüne özel bir önem vererek medyanın özgürlüğü, bağımsızlığı, çoğulculuğu ve çeşitliliği, gazetecilerin güvenliği, profesyonel gazeteciliğe yönelik destek, insan haklarının korunması ve desteklenmesi dahil olmak üzere uzmanlık alanına giren tüm sorular konusundaki standart belirleme faaliyetlerine katılır.

2022-2025
Odağı

Bilgilerin teyit edilmesi ve platform tasarımı yoluyla çevrimiçi yanlış ve çarpıtılmış bilgilerin yayılmasına karşı koymak; gazetecilik için/gazeteciler tarafından yapay zeka dahil dijital araçların kullanımı; sürdürülebilir medya finansmanı; halk katılımına karşı stratejik davalar; yetişkin medya kullanıcılarının dijital medya ortamını anlamalarına ve medya seçeneklerini dolaşmalarına yardımcı olmaya yönelik medya ve bilgi okuryazarlığı araçları; sosyal medyanın ve diğer dijital platformların toplumsal tartışmalardaki ve kamuoyunun oluşmasındaki rolü; gazetecilerin güvenliği; nefret söylemi; medyada tahkir

Sivil toplumun
dahil edilmesi

– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK)
– Gözlemciler

Ya uzman komitelerine doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil topluma istişareler

Veri Koruma

Avrupa Konseyi, 108 sayılı Sözleşmenin Ocak 1981'de imzaya açılmasıyla [veri koruma](#) konusundaki yasal olarak bağlayıcı bir metni oluşturan ilk kuruluş olmuştur. Bu sözleşmenin ilkeleri bugün bile geçerlidir; ancak iletişim teknolojisindeki büyük değişiklikler nedeniyle yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulmuş ve kişisel verilerin işlenmesi açısından bireysel insan haklarına saygı gösterilmesine ilişkin ilkeleri belirleyen modernize edilmiş bir versiyon olan [Sözleşme 108+](#) geliştirilmiştir.

108 Sayılı Sözleşme Komitesi (T-PD), sözleşmenin hükümlerinin yorumlanmasından ve çok taraflı görüş alışverişi ve işbirliği yoluyla uygulanmasını sağlamaktan sorumludur. Komite, veri korumanın değişimini sağlamak ve etkisini Avrupa'daki ulusal ve bölgesel sınırların ötesine taşımak için çaba gösterir. Komite, sözleşmenin ilkelerini uygulamada devletlere ve tüm ilgili paydaşlara yardımcı olmak ve teknolojiye ve toplumda yaşanan ve kişisel verilerin işlenmesi üzerinde etkisi olabilecek değişimleri izlemek ve kestirmek için tavsiyeler ve kılavuz belgeler geliştirir.

2022-2025 arası dönemde odaklandığı noktalar modernize edilmiş sözleşmenin daha fazla devlet tarafından onaylanmasını sağlamak, dijital kimlik ile ilgili veri koruma konuları, kara para aklamanın önlenmesi faaliyetleri, oy kullanma ve seçimlerde biyometrik bilgilerin ve göçmenlik bağlamında dijital kimliklerin kullanımı dahil olmak üzere veri koruma hakkında rehberlik sağlamak ve değerlendirme ve takip mekanizmalarının kurulmasıdır.

Sivil toplum, kişisel verilerin toplanması ve işlenmesinde insan haklarına saygı gösterilmesini sağlamak için çalışmalarındaki temel bir ortaktır. Komite üyeleri, personeli ve Avrupa Konseyi Veri Komiseri, veri koruma ve mahremiyet konularında çalışan sivil toplum tarafından düzenlenen etkinliklere düzenli olarak katılmaktadır. Sivil toplum, özellikle hukuki gelişme ve farkındalık oluşturma ile ilgili teknik yardım ve işbirliği faaliyetlerinde de önemli bir ortaktır. Sözleşme 108+ yürürlüğe girdiğinde, sivil toplum izleme faaliyetlerine dahil edilecektir.

Sözleşme, veri koruma konularında faal olan STK'lere belirli bir prosedürü izleyerek gözlem yapma ve katkıda bulunma olanağı vermektedir.

Yapay zeka

“Yapay zeka önemli ve acil sorunlar ortaya koyuyor. YZ şu anda bizimle birlikte; aldığımız bilgileri, yaptığımız tercihleri ve toplumlarımızın işleyiş şeklini değiştiriyor. YZ gelecek yıllarda hükümetlerin ve kamu kurumlarının çalışma şeklinde ve yurttaşların demokratik süreçle etkileşim kurma ve bu sürece katılma biçiminde daha da büyük bir rol oynayacak. YZ'nin hem faydalar hem de riskler getirdiği açık. YZ'nin standartlarımızı desteklemesini ve korumasını sağlamamız gerekiyor.

Marija Pejčinović Burić, Genel Sekreter, Avrupa Konseyi

Avrupa Konseyi şu anda insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü standartları temelinde ve gelecekteki yeniliklere uyarlama yetkisiyle **yapay zekanın** geliştirilmesi, tasarımı ve uygulamasına yönelik uygun bir yasal çerçeve üzerinde çalışmaktadır. Dijital dönüşümün sağlık hizmetleri, gazetecilik, eşitlik ve ayrımcılık yapmama, adalet sistemi, cezai ehliyet, çocuk hakları, eğitim gibi alanlarda, hapisane ve denetimli serbestlik hizmetlerinde veya diğer kamu idareleri tarafından uygulamaları veya etkisi konusunda çalışmalar devam etmektedir veya planlanmıştır.

Yapay Zeka Komitesi – CAI	
CAI, uluslararası bir müzakere süreci oluşturmak ve Avrupa Konseyinin insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğü standartları temelinde yapay zekanın geliştirilmesi, tasarımı ve uygulamasına yönelik uygun bir yasal çerçeve hazırlamak için çalışmaktadır. Yapay zeka konusunda çapraz bir yaklaşım sürdürmektedir.	
2022-2025 Odağı	Yapay zeka sistemlerinin geliştirilmesi, tasarımı ve uygulamasına ilişkin uygun hukuki metinlerin geliştirilmesi.
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Eşitlik ve İnsan Onuru

Eşitlik ve insan onuru, insan haklarının ayrılmaz parçaları ve demokrasinin temel unsurlarıdır. Ancak kadınlar hala yaygın ve kalıcı şekillerde şiddetle ve ayrımcılıkla karşı karşıya kalmaktadır. Üye devletlerin kadınlara yönelik şiddetle etkin bir şekilde mücadele etmeleri, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve cinsiyet ayrımının temel nedenlerini ele almaları ve kadın haklarına karşı artan ters tepkilere karşılık vermek üzere harekete geçmeleri zorunludur.

PREVENTION

PROTECTION

PROSECUTION

CO-ORDINATED
POLICIES

Ekonomik ve sosyal krizler ve salgın sırasında görülenler gibi sağlık krizleri, sosyal hizmetler üzerinde baskı oluşturarak çocukların korunma hakkını olumsuz etkilemekte, böylece şiddet, cinsel istismar ve sömürde bir artışa yol açmakta ve adalet, eğitim ve diğer hizmetlere erişimi kısıtlamaktadır. Dijital ortam da kadınlara ve çocuklara yönelik daha fazla şiddet riski oluşturmaktadır.

Bu ortama karşılık, Avrupa Konseyinin standartlarına ve değerlerine dayanan ve eşitliğin hukuk tarafından korunmasını ve günlük yaşamlarımızda sorgusuz kabul edilmesini sağlayan ortak eylemler gereklidir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Avrupa Konseyi, toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemeye yönelik eylemlerini bir dizi sözleşmeye ve tavsiye kararına, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihadına, Avrupa Sosyal Haklar Komitesinin sonuçlarına (Avrupa Sosyal Şartı) ve tüm üye devletlerin kabul ettiği bir [stratejiye](#) dayandırmaktadır. Konseyin birleşik yaklaşımı standartların geliştirilmesini, bunların izlenmesini ve üye devletlerin politika temel ilkeleri, kapasite geliştirme, akranlar arasında iyi uygulama alışverişleri ve farkındalık oluşturma gibi çeşitli önlemler yoluyla desteklenmesini içerir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, Teşkilatın tüm politikalarına ve faaliyetlerine dahil edilmiştir. Avrupa Konseyi bu konuda diğer uluslararası ve bölgesel kuruluşlar (BM organları, Avrupa Birliği ve özel kurumları, AGİT, OECD) ve sivil toplumla kurduğu ortaklıkları sürdürmektedir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu – GEC

GEC, Avrupa Konseyinin toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki hükümetlerarası çalışmalarını yürütür ve ilgili çapraz perspektifleri gereken şekilde dikkate alarak kendi yetkinlik alanında atılacak uygun adımlar konusunda Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur.

2022-2025 Odağı	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Stratejisinin (2018-2023) uygulanması; erkeklerin ve erkek çocukların toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları ile kadınlara yönelik şiddetle mücadele politikalarındaki yeri; cinsiyet ayrımcılığının önlenmesi ve bununla mücadele edilmesi; yapay zeka ve toplumsal cinsiyet eşitliği; göçmen, mülteci ve sığınmacı kadınlar
--------------------	---

Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler Ya toplantılara doğrudan katılım ve özel oturumlar yoluyla veya yazılı olarak sivil toplumla istişareler
----------------------------------	---

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetle Mücadele (GREVIO)

Kadınlara yönelik şiddet ve ev içi şiddet, bir insan hakları ihlalidir. Avrupa'da her üç kadından biri, 15 yaşından itibaren fiziksel ve/veya cinsel şiddet yaşamıştır. Bu şiddet biçimi ne sosyal statü ne de coğrafi sınır tanımaktadır, son derece yaygındır ve büyük ölçüde bildirilmemektedir.

Şiddetin önlenmesine, mağdurların korunmasına ve failerin kovuşturulmasına yönelik eylemlerin merkezinde [İstanbul Sözleşmesi](#) adıyla bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi vardır.

İki ana dayanak altında çalışır: Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddete Karşı Eylem Bağımsız Uzman Grubu (GREVIO) ve Taraflar Komitesi. GREVIO, ülkeler tarafından alınan yasal ve diğer önlemleri değerlendirerek ülke raporları hazırlar. Sözleşmenin kapsamındaki herhangi bir şiddet türü ile ilgili ciddi, yoğun veya sürekli bir örüntüyü önlemek için özel bir soruşturma başlatabilir. Taraflar Komitesi GREVIO değerlendirme raporlarına

dayanan tavsiyeleri kabul eder ve bunların uygulanmasını izler. Kadın hakları ile ilgili diğer uluslararası kuruluşlar ve bölgesel ve uluslararası mekanizmalar ile işbirliği yapılması, sonuçların tutarlı, etkin, etkili ve görünür olmasını sağlar.

GREVIO'nun amacı, kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi ve bununla mücadele edilmesi konusunda etkin olan tüm STK'lerin değerlendirme prosedürüne katılabilmesidir. Aynı zamanda STK kaynaklarının sınırlı olduğunun ve değerlendirmenin erken aşamalarında girdi sağlamak isteseler bile bunu yapabilecek bir konumda olamayabileceklerinin bilincindedir.

GREVIO, STK'lerin diğer izleme mekanizmalarına STK katılımından kazanılan deneyimlerden yararlanarak koalisyonlar, ağlar veya platformlar yoluyla çalışmalarını şiddetle desteklemektedir. Bu yöntem halen STK kaynaklarının ve deneyiminin paylaşılmasının, STK'ler arasındaki gerekli bilgi akışının sağlanmasının ve sonuçta GREVIO'nun çalışmalarına etkili bir şekilde katkıda bulunmanın en uygulanabilir yollarından biridir. Ayrıca GREVIO'nun, ülke ziyaretleri dahil olmak üzere sivil toplumla devam eden bir diyalog kurmasına yardımcı olabilir. Uygun olan durumlarda, değerlendirilen ülkedeki uluslararası insan hakları kurumları veya önde gelen STK'ler, STK'lerin GREVIO'ya rapor vermesini koordine edebilir.

GREVIO, sözleşmenin pratikteki uygulaması konusunda özellikle kadın örgütleri ve taban örgütlerinden bilgi almak istemektedir. Bir devlet raporunun hazırlanmasında yetkililerin danıştığı veya bir başka şekilde bu süreçte dahil olan STK'ler de bağımsız sesler olarak dinlenebilir ve dinlenmelidir.

STK'ler GREVIO'ya istedikleri zaman, hatta GREVIO belirli bir ülkedeki durumu incelemeye karar vermeden ve devletin rapor sunması için bir son teslim tarihi belirlemeden önce bile bilgi verebilir. Bilgiler, Avrupa Konseyinin resmi dillerinden birinde (İngilizce veya Fransızca) sunulmalıdır.

Çocuk hakları

Çeşitli şekillerdeki ve ortamlardaki şiddet, adalete erişim olmaması, yeni teknolojilerden kaynaklanan zorluklar, yoksulluk, sosyal dışlanma ve ayrımcılık, çocukları orantısız şekilde etkilemektedir. Avrupa Konseyi, çocuk haklarının etkili bir şekilde korunmasını sağlamayı taahhüt etmektedir. Devletlerin çocuk haklarını gerçekleştirmeye yönelik bireysel ve toplu kapasitesini en üst düzeye çıkarmayı amaçlayan çok yıllık stratejilere dayanan çapraz bir yaklaşım benimsemiştir: mevcut strateji 2022'den 2027'ye kadar sürmektedir.

Zorluklar, hedefe yönelik eylemler yoluyla ele alınır. Üye devletler, çocuk hakları konusundaki uluslararası standartları ve Avrupa Konseyi standartlarını uygulamaya ve işbirliği yoluyla çocukları şiddetten korumaya yönelik temel ilkelerle ve diğer araçlarla desteklenir. Tutarlılık sağlamak, sinerjilerden en iyi şekilde yararlanmak ve atılan adımların etkisini güçlendirmek için uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum ile ortaklıklar geliştirilmiştir.

Çocuk Hakları Yönlendirme Komitesi – CDENF

CDENF, çocuk hakları alanındaki hükümetlerarası çalışmaları yönlendirir ve atılacak uygun adımlar konusunda Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur.

2022-2025
Odağı

Avrupa Konseyi Çocuk Hakları Stratejisini (2022-2027) uygulamaya koymak ve denetlemek; çocuklara karşı şiddeti önlemek ve bununla mücadele etmek; ebeveynlerin ayrılığı ve vesayetişlemlerinde çocuğun üstün çıkarını korumak; çocukların sağlıkları ile ilgili konularda karar verme süreçlerine katılımını desteklemek; insan hakları savunucuları olarak çocukları desteklemek; çocukların kişisel verilerini ve mahremiyetini korumak; çocuklar ve yapay zeka ile ilgili konuları takip etmek

Sivil toplumun dahil edilmesi	<ul style="list-style-type: none"> – Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler (bazı Avrupalı STK'ler) Ya toplantılara doğrudan katılım, özel oturumlar yoluyla, yazılı olarak veya çocuk katılımı faaliyetlerinde birlikte çalışma yoluyla sivil toplumla istişareler
-------------------------------	--

Çocukların cinsel sömürüye ve cinsel istismara karşı korunması (Lanzarote Komitesi)

Lanzarote Sözleşmesi adıyla da bilinen Çocukların Cinsel Sömürüye ve Cinsel İstismara Karşı Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, çocuklara karşı işlenen tüm cinsel saldırıları suç haline getirmektedir. Avrupa'daki devletlerin ve diğer devletlerin cinsel şiddeti önlemek, çocuk mağdurları korumak ve faileri kovuşturmak için özel mevzuatlar kabul etmesini ve önlemler almasını düzenlemektedir.

Lanzarote Komitesi, sözleşmenin etkili bir biçimde uygulanıp uygulanmadığını **izlemek** için kurulmuş organdır ve çoğu kez çalışma ziyaretleri ve konferanslar gibi kapasite geliştirme faaliyetleri sırasında **iyi uygulamaları** da tanımlar. Bugüne kadar tüm Avrupa Konseyi üye devletleri ve ayrıca Tunus sözleşmeyi onaylamıştır: en güncel tablo **burada** mevcuttur. Üye olmayan herhangi bir devlet sözleşmeye katılmak isteyebilir ve STK'ler hükümetlerini sözleşmeye katılmaya teşvik etmede önemli bir rol oynayabilir.

Komite, çalışmalarında yardımcı olmaları için **uluslararası insan hakları kurumlarına**, **sivil topluma** ve uluslararası organlara çağrıda bulunur ve **çocukların katılımını** sağlamaya çalışır.

Cinsel istismar ve cinsel sömürünün önlenmesi ve çocukların bunlardan korunması konusunda çalışan uluslararası STK'ler, Lanzarote Komitesinde gözlemci olabilir. Gözlemciler Komitenin çalışmalarına katılır ve raporların, görüşlerin ve bildirgelerin hazırlanmasına katkıda bulunur.

Gözlemci statüsündeki uluslararası STK'lere üye olan veya bunlarla işbirliği yapan ulusal ve yerel STK'ler, görüşlerinin ve tavsiyelerinin komiteye aktarılabilmesi için söz konusu uluslararası STK'ler ile iletişime geçmeye teşvik edilmektedir. Ayrıca (ulusal veya uluslararası) tüm STK'ler, özellikle yeni izleme döneminin başında anketler gönderildiğinde katkıda bulunmaya davet edilir.

Lanzarote Komitesinin çalışmalarına nasıl yardım edilebileceği ve nasıl gözlemci olunabileceği konusunda sivil topluma yönelik bilgilere **çevrimiçi** erişilebilir.

Sivil toplum, her yıl 18 Kasım tarihinde düzenlenen Avrupa Çocuğun Cinsel Sömürüsü ve İstismarına Son Verme Gününün halka duyurulması için önemli bir unsurdur. Tüm Avrupa'da birçok STK, çocuklara karşı cinsel şiddet konusunda farkındalık oluşturmak için bu fırsattan yararlanmaktadır. Bunların faaliyetleri, **End Child Sex Abuse Day** (Çocuğun Cinsel İstismarına Son Verme Günü) adlı bu amaca özel bir internet sitesinde teşvik edilmektedir. Bu, genelde Avrupa Konseyi ve özelde çocuk hakları bölümü ile daha güçlü bağlar oluşturulmasına yardımcı olmaktadır.

Avrupa Konseyi, devletleri çocuk haklarının uygulanmasında desteklemek amacıyla mevzuatın ve politikaların gözden geçirilmesine, eğitime ve farkındalık oluşturulmasına odaklanan **teknik yardım** sunmaktadır. Çocuk hakları bölümü bu projelerin bir parçası olarak sivil toplum ile işbirliği yapmakta ve taban STK'ler çocuk dostu adalet, çocuk adalet sistemi, çevrimiçi olanlar da dahil olmak üzere çocukların cinsel sömürüsü ve istismarı ve çocuklara karşı her türlü şiddetin ortadan kaldırılması gibi konularda katkıda bulunmaya her zaman davet edilmektedir.

Ayrımcılığın Önlenmesi, Çeşitlilik ve İçerme

Ayrımcılık, gittikçe daha sık görülen bir insan hakları ihlalidir. Azınlıkları, Romanları ve Gezginleri, göçmenleri ve diğer kişileri hedef alan yabancı düşmanı sözler ve nefret söylemi, siyasi yaşamda ve sosyal medyada sıradan hale gelmektedir. Ayrımcılıktan ve nefretten uzak toplumlar oluşturmak, gerçek demokrasiyi korumak ve gerçekleştirmek için bir ön gerekliliktir. İnsan haklarını, içermeyi ve Avrupa toplumlarının demokratik güvenliğini zedeleyen derin ayrışmaları, güvensizliği ve çeşitliliğin reddedilmesini önlemek ve dengelemek için, Avrupa Konseyinin değerlerine dayanan ortak politika tepkileri gereklidir.

Ayrımcılığın Önlenmesi, Çeşitlilik ve İçerme

Ayrımcılık, Avrupa Konseyi üye ülkelerindeki ciddi ve sık görülen bir insan hakları ihlalidir. Irkçılık, Yahudi karşıtlığı, Çingene karşıtlığı, yabancı düşmanlığı ve hoşgörüsüzlükten kuvvet alan eşitsizlik, ayrışmaları derinleştirir ve demokrasileri istikrarsızlaştırır. Çeşitlilik, bir zenginleşme ve refah faktörü yerine bir tehdit olarak sunulmaktadır. Esnek ve kaplayıcı toplumlar inşa etmek için, birbirleri ile ilgili tüm bu olgulara sistemli bir yaklaşım gereklidir.

Avrupa Konseyi, izleme, standart belirleme ve işbirliği faaliyetleri arasında güçlü bir dengeyi hedefleyerek ayrımcılığı reddeden ve çeşitliliği ve içermeyi destekleyen toplumlar oluşturmak için [farklı yönetim kademelerinde](#) ve çok çeşitli paydaşlarla birlikte çalışır.

Ayrımcılığın Önlenmesi, Çeşitlilik ve İçerme Yönlendirme Komitesi – CDADI	
CDADI, herkes için eşitliği teşvik etmeye ve çeşitliliğe saygı duyulan, ayrımcılığa ve nefrete karşı etkili koruma sağlayan kapsayıcı toplumlar oluşturmaya yönelik hükümetlerarası çalışmaları yönlendirir. Nefret suçları, nefret söylemi ve ayrımcılığın önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi, Çingene karşıtlığı ile mücadele edilmesi ve Romanların ve Gezinlerin topluma etkin katılımının ve dahil edilmelerinin geliştirilmesi, ulusal azınlıklara mensup kişilerin haklarının korunması, bölgesel dillerin veya azınlık dillerinin kullanımının desteklenmesi ve kültürler-arası entegrasyonun teşvik edilmesi gibi konularda Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur.	
2022-2025 Odağı	Nefret suçları ile mücadele etmek; Roman ve Gezin kadınlar ve kız çocukları için eşitlik; eğitim alanında ayrımcılığın kaldırılması ve içerme politikaları; cinsel yönelim veya toplumsal cinsiyet kimliği temelinde ayrımcılık ile mücadele etmek; ulusal azınlık gençliğinin aktif siyasi katılımı; bölgesel veya ulusal azınlık dillerinin korunması; yapay zeka ve eşitlik; interseks bireylerin haklarının eşitliği; göçmenlerin kültürler-arası entegrasyonu
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

İrkçilik ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI)

İrkçilik ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonu (ECRI), yaklaşık beş yıl süren izleme döngüleri sırasında ülkeye özel tavsiyeler hazırlayarak ve tüm devletlere hitap eden genel politika tavsiyeleri yoluyla ayrı üye devletlerdeki gelişmeleri izler. ECRI, nefret söyleminin ve ayrımcılığın ele alınmasına ve başarılı içerme politikaları oluşturulmasına yönelik ortak bir gündem geliştirilmesi konusunda yetkilileri ve sivil toplumu desteklemek için ulusal eşitlik organları ile yakın bir ilişki kurar.

İrkçiliğe ve hoşgörüsüzlüğe, ancak sivil toplumun etkili bir şekilde katılımı sağlanırsa başarıyla karşı konabilir. ECRI, ırkçılık karşıtı mesajlarının sivil toplumun tamamına ulaşmasını, böylece toplumun tüm kesimlerinin karşılıklı saygı temelinde kültürler-arası diyaloga katılmasını sağlamaya büyük önem verir.

STK'ler ile işbirliği, bilgi alışverişi, toplantılar ve oturumlar dahil olmak üzere, [sivil toplumla ilişkiler konusundaki bir çalışma grubu](#) yoluyla güçlendirilir. ECRI, ülke ziyaretleri bağlamında, hükümet temsilcilerine sunmak üzere durumu mümkün olduğunca doğru bir şekilde değerlendirmek ve kalıcı sorunları tanımlamak için STK'ler ile toplantılar yapar. Her ülke için raporlar veya sonuçların yayınlanmasından sonra, ulusal hükümet ve hükümet dışı ortaklar ile işbirliği yapılarak bilgilendirme toplantıları düzenlenir. Bu yöntemler, gerçek bir iki yönlü alışveriş sağlamak için ECRI ile ortak çalışan bir STK ağı oluşturmak amacıyla sistematik bir şekilde kullanılır.

Ulusal azınlıklar

Ulusal Azınlıkların Korunmasına Dair Çerçeve Sözleşme (FCNM) Danışma Komitesi ve Avrupa Bölgesel ve Azınlık Dilleri Şartı (ECRML) Uzmanlar Komitesi, ilgili sözleşmelere taraf olan devletler tarafından sunulan periyodik raporlar ve hem ülke ziyaretleri sırasında derlenen hem de ulusal azınlıkların ve STK'lerin temsilcileri tarafından sağlanan bilgiler temelinde, kendi ilgili alanlarındaki durumu değerlendirir. Ülkeye özel görüşler ve değerlendirme raporları her beş yılda bir kabul edilir.

STK'ler ve azınlık dernekleri, çerçeve sözleşmenin izleme mekanizmasında [önemli bir role](#) sahiptir. Danışma komitesi sivil toplumdaki ve STK'lerden bilgi isteyebilir; STK'ler ise danışma komitesine istedikleri zaman ve herhangi bir ülke hakkında bilgi sunabilir. En uygun zaman, bir devlet raporunun alındığı ve bir ülke ziyaretinin hazırlanmakta olduğu zamandır: ülke izlemenin durumu [burada](#) görülebilir. Katkıların İngilizce veya Fransızca olarak yapılması tercih edilir. Ayrıca devlet makamları devlet raporunun hazırlanma sürecine [STK'leri dahil etmeye](#) ve görüşler halka açıklandıktan sonra STK'lerin takip toplantılarına katılımını sağlamaya teşvik edilir.

Bölgesel ve azınlık dilleri

Avrupa Bölgesel ve Azınlık Dilleri Şartı (ECRML), Avrupa'nın kültürel mirasının tehdit altındaki bir unsuru olarak bölgesel ve azınlık dillerini korumak ve desteklemek için tasarlanmış bir anlaşmadır. Ayrıca, bölgesel ve azınlık dillerini konuşan kişilerin bu dilleri özel ve kamusal yaşamda kullanmalarına olanak vermek üzere tasarlanmıştır (eğitim, yargı, idare, medya, kültürel yaşam, ekonomik ve sosyal yaşam ve sınır ötesi işbirliği). Şartın ağır basan amacı, kültüreldir. Şart bölgesel ve azınlık dillerini, bölgesel olmayan dilleri ve daha az yaygın kullanılan resmi dilleri kapsar.

STK'ler, dil çeşitliliğinin desteklenmesinde **temel ortaklardır**. Bir ülkenin şartı onaylamasından önce, STK'ler her bir bölgesel dil veya azınlık dili için uygulanacak hükümlerin seçilmesine yardımcı olabilir. Onay sonrasında, STK'lerin rolü pratik önlemlerin tasarlanmasında, şartın hükümlerinin uygulanmasında ve eksikliklerin uzmanlar komitesine bildirilmesinde ulusal yönetimlerle işbirliği yapmaktır. Uzmanlar komitesi, devletlerin şarta uyumunu izlemek için, her bir bölgesel dilin veya azınlık dilinin kullanımının nasıl geliştirilebileceği konusunda tavsiyeler içeren değerlendirme raporlarını kabul eder. Komite, bu raporlar hazırlanırken, bölgesel dili veya azınlık dilini konuşan kişileri temsil eden derneklere ve ulusal, bölgesel ve yerel yönetimlere danışmak için ilgili ülkelere saha ziyaretleri düzenler. Sekreterlik ayrıca ilgili Avrupa kuruluşları ile düzenli iletişimi sürdürür ve değerlendirme raporlarında kullanılacak uygun bilgilerin elde edilmesi amacıyla görüş alışverişlerine katılır.

Romanlar ve Gezinler

Avrupa Konseyinin **Romanlar ve Gezinlerin İçerilmesi için Stratejik Eylem Planı** (2020-2025), kapsayıcı kaliteli eğitim ve öğretime erişimin yanı sıra Çingene karşıtlığına ve Romanlar ve Gezinlere karşı ayrımcılıkla mücadele etmeye ve gerçek ve etkili eşitliği ve demokratik katılımı desteklemeye yönelik kavramsal çerçeveyi sağlamaktadır. Roman ve Gezin sivil toplumu, 2015 yılında Bakanlar Komitesi tarafından oluşturulan ve yılda iki kez yapılan diyalog toplantıları yoluyla aktif olarak katkıda bulunmaktadır. Roman ve Gezin kadınlarının ve kız çocuklarının insan haklarını ve eşit onurunu desteklemek için iki yılda bir Uluslararası Roman ve Gezin Kadınlar Konferansı düzenlenmektedir. Romanlar ve Gezinlerin, özellikle kadınların ve gençlerin kamusal ve siyasi yaşamda temsili ve bunlara aktif katılımı, Roman Politika Okulları yoluyla desteklenmektedir.

Yılda iki kez Roman ve Gezin kuruluşları ile bir Avrupa Konseyi diyalogu düzenlenmektedir. Diyalog, Roman ve Gezin sivil toplumu, Avrupa Konseyi ve diğer paydaşlar için deneyim alışverişi yaparak ve iyi uygulama örneklerini paylaşarak bilgilerini geliştirmek ve ulusal ve yerel düzeyde gelecekteki işbirliği faaliyetlerini planlamak için bir forum görevi görmektedir. Diyalogun gündemi sonuç odaklıdır ve Roman ve Gezin kuruluşlarının endişelerini ve önerilerini doğrudan Teşkilatın dikkatine sunmasına olanak verir.

Avrupa Konseyi, akran incelemeleri ve tematik uzmanlık alışverişleri dahil olmak üzere çeşitli düzeylerdeki standart belirleme, izleme ve işbirliği faaliyetlerinde destek sağlamaktadır. Ayrıca Avrupa Birliği ile INSCHOOL, JUSTROM, ROMACT ve ROMACTED gibi ortak programlar yürütmektedir. STK'ler, Roman toplumunu hedefleyen yerel düzeydeki strateji belgelerinin ve kamu politikalarının tasarlanmasına ve uygulanmasına katkıda bulunmaktadır.

Kültürler-arası Kentler

Kültürler-arası Kentler programı, kapsayıcı entegrasyon politikalarının tasarlanmasında ve uygulanmasında yerel ve bölgesel yönetimleri destekler. Program toplumların, kuruluşların ve işletmelerin insanların çeşitliliğini tüm kimliklere eşit değer verilen bir şekilde yönetmelerini sağlamaya odaklanan bir kültürler-arası entegrasyon politikası modeline dayanmaktadır. Program şu anda Avrupa'daki ve Avustralya, Kanada, Japonya, İsrail, Meksika, Fas ve ABD'deki 140'tan fazla kentte uygulanmaktadır.

Yerel politikalar düzeyinde, kültürler-arası entegrasyon politik ve idari ayrımlara karşı koyan adanmış bir liderlikten güç alan kapsamlı bir yaklaşımdır. Herkes için eşit haklar ve olanaklar sağlayan, pozitif kültürler-arası karışmayı ve etkileşimi destekleyen ve katılımı ve gücün paylaşılmasını teşvik eden kurumsal kapasiteyi geliştirmeye yönelik bir stratejik bağlılık gerektirir. Bu model yerel yönetimlere, bir yandan insan hareketliliği ve kültürel çeşitlilik ile ilgili riskleri en aza indirirken diğer taraftan çeşitlilik içeren toplumların potansiyelini serbest bırakarak içerme, eşitlik ve refah sağlamalarında yardımcı olur.

Yerel yönetimler Kültürler-arası Kentler ağının üyeleridir; ancak yerel kültürler-arası politikaların geliştirilmesi ve uygulanması, yurttış bireylerin yanı sıra göçmenlerin öncülüğündeki kuruluşlar dahil olmak üzere çok çeşitli STK'leri kapsayan katılımcı bir süreçtir. Kültürler-arası Kentler programı ayrıca belirli inisiyatifler ve kampanyalar bağlamında Avrupa İrkçılık Karşıtı Ağı (ENAR) gibi kuruluşlarla işbirliği yapar ve kent, sivil toplum ve yurttış bireyler arasındaki işbirliği yoluyla kentteki kalıplaşmış yargılar ve ön yargılar ile mücadele etmeye yönelik bir model olan söylenti önleme metodolojisini destekler.

Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği

Avrupa Konseyi, lezbiyen, eşcinsel, biseksüel, transseksüel ve interseks (LGBTI) bireyler dahil olmak üzere tüm bireylerin insan haklarının desteklenmesi ve bunlara saygı gösterilmesi için çalışmaktadır.

Avrupa Konseyi, on iki tematik alanda cinsel yönelime, toplumsal cinsiyet kimliğine ve/veya ifadesine ve cinsiyet özelliklerine (SOGIESC) dayanan ayrımcılıkla mücadele etmektedir:

- ▶ güvenlik ve şiddete karşı koruma;
- ▶ örgütlenme özgürlüğü;
- ▶ ifade ve toplantı özgürlüğü;
- ▶ özel hayata ve aile hayatına saygı;
- ▶ istihdam;
- ▶ sağlık;
- ▶ eğitim;
- ▶ barınma;
- ▶ spor;
- ▶ sığınma;
- ▶ uluslararası insan hakları yapıları;
- ▶ çoklu ayrımcılık.

Avrupa Konseyi, bu tematik alanlardaki hukuki ve kurumsal çerçeveyi geliştirmeyi amaçlayan işbirliği faaliyetleri yoluyla üye devletlere istek üzerine teknik destek ve uzmanlık sağlamaktadır. Bunlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmasını; bakanlıklar, belediyeler, üniversiteler, inanç temelli kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları gibi kurumlar için kapasite geliştirmeyi; farkındalık oluşturmayı ve Avrupa Birliği, AB Temel Haklar Ajansı, Avrupa Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği UNHCR, WHO, OECD ve AGİT gibi diğer uluslararası kuruluşlarla iyi uygulamaların paylaşılmasını ve işbirliğini içerir.

Sivil toplum, tüm faaliyetlere dahil edilir. LGBTI insan hakları USTK'leri, ulusal yönetimlerin, uluslararası kuruluşların ve USTK'lerin temsilcilerini bir araya getiren hükümetlerarası bir ağ olan Avrupa Devlet LGBTI Odak Noktaları Ağında (EFPN) gözlemci konumundadır. ILGA Europe ve Transgender Europe da SOGIESC eşitliği konusundaki çalışma grubunda gözlemcidir ve cinsel yönelim veya toplumsal cinsiyet kimliği temelinde ayrımcılıkla mücadele etmeye yönelik önlemler hakkındaki Bakanlar Komitesi **tavsiye kararının** tematik incelemelerine katkıda bulunmaktadır.

Avrupa Konseyi sivil toplumu akranlar arası alışveriş yoluyla kapasite geliştirme, farkındalık oluşturma ve iyi uygulamaların paylaşılması, araştırma ve **yayınlar**, inanç temelli kurumlardaki söylemler dahil nefret söylemiyle mücadele ve polis makamları veya birlikleri ile ilgili **nefret suçlarıyla mücadele** eğitimi konularında desteklemektedir. Sivil toplumun istişarelere katılmasına yardımcı olmakta ve Onur etkinliklerinin düzenlenmesinde sorunlar olması durumunda sivil toplumu ve ulusal hükümetleri bir araya getirmektedir.

SOGIESC'yi içeren mevzuat ve politikalara ilişkin bir derleme; mevzuat (taslak veya nihai), ulusal eylem planları ve stratejileri (genel veya eğitim veya gençlik gibi bir alanla ilgili), parlamento kararları, en iyi uygulama derlemeleri, ulusal içtihat, araç takımları ve rehberlik belgeleri gibi katkılara açıktır. LGBTI bireyleri olumsuz etkileyen yeni uygulamalar, politika önlemleri ve mevzuat hakkındaki uyarıların yanı sıra üye devletlerdeki **LGBTI mağdur destek listesi kaynaklarına** katkılar da kabul edilmektedir.

Göçmen hakları

Avrupa'da göç ve sığınma bağlamında savunmasız kişilerin korunmasına ilişkin Avrupa Konseyi eylem planı (2021-2025), üye devletlerdeki en savunmasız göçmen ve mültecileri etkileyen insan hakları sorunlarını ele almaya yönelik bir önlemler çerçevesi sağlamaktadır. Bu planın dört temel unsuru vardır: savunmasızlığı tanımlamaya ve buna karşılık vermeye yönelik koruyucu tedbirleri korumak ve desteklemek; hukuka ve adalete erişime olanak sağlamak; demokratik katılımı ve içermeyi desteklemek ve ilgili makamlar arasındaki işbirliğini geliştirmek. Bu planın tüm Teşkilattan faaliyetleri içeren uygulamasını [Genel Sekreter Göç ve Mülteciler Özel Temsilcisi](#) koordine eder.

Sivil toplum Özel Temsilci ile verimli bir ilişki kurabilir ve ülke çalışmaları ve tematik çalışmalarda, ayrıca USTK Konferansının Göç Komitesi yoluyla değerli girdiler sağlayabilir.

Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası Kısmi Anlaşma Sekreterliği

Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (CEB), 1956 yılında kurulmuş, sosyal bir yetki alanına sahip çok taraflı bir kalkınma bankasıdır. Başlıca faaliyeti, 42 üye ülkesindeki kredi isteklilerine, sosyal uyumu destekleyen ekonomik ve sosyal olarak uygulanabilir projeler için kredi açmaktır. Kredi verme faaliyeti yoluyla sosyal uyumu güçlendirmek için çalışan CEB, Avrupa Konseyinin değerlerini ve ilkelerini destekler. Mülteciler, göçmenler ve yerlerinden edilmiş kişiler dahil olmak üzere savunmasız nüfuslara odaklanarak sosyal eşitliklerin azaltılmasına ve kapsayıcı toplumlar oluşturulmasına katkıda bulunur.

Kredi veya teminat başvuruları, projenin Avrupa Konseyinin politik ve sosyal amaçları ile uyumlu olduğu konusunda Genel Sekreterin - CEBsekreterliği tarafından hazırlanan - görüşünü almalıdır. Ardından, onay için CEB'nin idari konseyine sunulur.

Sekreterlik, tamamlanan projelerin sosyal etkileri konusunda yıllık bir rapor hazırlar ve diğer Avrupa Konseyi organları ile irtibat kurar.

Bankadan kredi alanlar arasında hükümetler, yerel ve bölgesel yönetimler ve kamu ve özel finans kuruluşları mevcuttur. Projelerinin CEB üyesi bir devlet tarafından onaylanması koşuluyla, STK'ler de borç alabilir. Son zamanlardaki örnekler arasında, Roman Eğitim Fonuna ve Roman Girişimcilik Geliştirme İnisiyatifine yönelik projeler yer almaktadır.

Bankanın karar verme mekanizmasına sivil toplumun doğrudan katılımı yoktur. CEB, proje hazırlığı sırasında sivil toplumla gerekli istişarelerin yapılması konusunda kredi alanlara güvenir: bununla birlikte yurttaş grupları ve STK'ler bazen belirli projelerin uygulanması ile ilgili konular hakkında irtibata geçmektedir. Bu gibi durumlar bankanın yetkin hizmetleri tarafından vaka temelinde ele alınır.

Sosyal konularda çalışan STK'ler, [CEB Sosyal Uyum Ödülü](#) için başvurabilir. Bu yıllık yarışma, Avrupa genelinde sosyal uyuma üstün katkıları tanımak için 2020 yılında başlatılmıştır. Acil sosyal sorunları örnek teşkil eden bir şekilde ele alan bir projeye bağımsız bir jüri tarafından 25.000 € ödül verilmektedir.

Sosyal haklar

Sosyal hakların korunması ve sosyal ilerlemenin desteklenmesi Avrupa Konseyi için bir öncelik ve sosyal adaleti sağlamak ve kapsayıcı toplumlar oluşturmak için temel araçlardan birisidir. Bu, kriz ve ekonomik zorluk zamanlarında daha da gereklidir; Covid-19 salgını Avrupa genelinde çok çeşitli sosyal haklardaki hem güçlü hem de ciddi şekilde zayıf yönleri ortaya koymuştur.

Avrupa Sosyal Şartı

Avrupa Konseyinin hedeflerinden birisi ekonomik ve sosyal hakların etkili bir şekilde korunmasıdır ve bunu, ekonomik ve sosyal hakları teminat altına alan ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini tamamlayan bir anlaşma olan [Avrupa Sosyal Şartı](#) yoluyla sağlamaktadır.

[Avrupa Sosyal Haklar Komitesi](#), bir raporlama prosedürü ve bir toplu şikayet prosedürü yoluyla şartın nasıl uygulandığını denetler. Ulusal ve uluslararası STK'ler, bu iki izleme prosedürü kapsamında komiteyle ilişki kurabilir. Ayrıca, takip prosedürlerinde bir rol oynayabilirler. [İngilizce](#) ve [Fransızca](#) olarak hazırlanmış bir broşür süreci ayrıntılı olarak açıklamaktadır.

Raporlama prosedürü gereğince, şart kapsamındaki devletler şartın hukuktaki ve pratikteki uygulaması hakkında düzenli olarak bir rapor sunar. Bu raporlar, devletlerin açıkladığı ulusal durumların uyumlu olup olmadığına karar veren komite tarafından incelenir. Komite tarafından kabul edilen ve "sonuçlar" adı verilen kararlar her yıl yayınlanır.

Bakanlar Komitesi, şarta taraf olan devletlerin temsilcilerinden ve Avrupa işveren kuruluşlarını ve sendikalarını temsil eden gözlemcilerden oluşan Avrupa Sosyal Şartı ve Avrupa Sosyal Güvenlik Yasası [Hükümet Komitesi](#) tarafından sunulan sonuçları takip eder. Bakanlar Komitesi bunun ardından, ilgili devlete hukuktaki ve/veya pratikteki söz konusu durumu değiştirmesini isteyen bir tavsiye yönlendirir.

Toplu şikayetler prosedürü 1995 yılında [bir toplu şikayet sistemi sağlayan ek protokol](#) ile uygulamaya konmuştur; bu prosedür USTK'leri de içeren belirli kuruluşların şikayetlerde bulunmalarına olanak vermektedir. Toplu şikayetler sadece şikayet prosedürünü kabul etmiş olan devletlere karşı uygulanabilir.

Şikayet, Avrupa Sosyal Haklar Komitesi tarafından incelenir; Komite, resmi gerekliliklerin karşılanmış olması durumunda şikayetin kabul edilebilir olduğunu beyan eder. Komite ardından şikayetin esasına ilişkin bir karar verir ve bu kararı ilgili taraflara ve Bakanlar Komitesine iletir. Karar, iletildikten sonra dört ay içinde kamuoyuna açıklanır. Bakanlar Komitesi bu rapora dayanarak bir kararı kabul eder ve ilgili devlete durumu şarta uygun hale getirmesi için belirli önlemler alması yolunda tavsiyede bulunabilir.

STK'lerin bu sürece dahil olabileceği bir dizi [yol](#) mevcuttur.

Raporlama prosedürü kapsamında:

Şarta taraf olan devletlerin, ulusal raporlarının kopyalarını Avrupa Sendikalar Konfederasyonuna (ETUC) bağlı sendikalara ve Avrupa İş Konfederasyonu (Business Europe) ile Uluslararası İşverenler Örgütü (IOE) üyesi ulusal kuruluşlara iletmeleri yükümlülüğü vardır.

Bu kuruluşlar ve daha genel olarak sendikalar, işveren örgütleri, STK'ler ve diğer kuruluşlar, Avrupa Sosyal Haklar Komitesine devlet raporlarına ilişkin yorumlar ve bilgiler sunabilir. Bu yorumların ne ölçüde dikkate alınacağı, komitenin takdirine bağlıdır.

Ulusal raporlar ile ilgili yorumların, Avrupa Sosyal Haklar Komitesinin ilgili ulusal raporu incelediği yılın 30 Haziran tarihinden önce Avrupa Sosyal Şartı sekreterliğine sunulması gereklidir. Bu tarih, devletlerin istemeleri durumunda yorumlara yanıt verebilmelerine olanak vermek için belirlenmiştir.

Toplu şikayetler prosedürü kapsamında:

Sadece belirli kuruluşlar Avrupa Sosyal Haklar Komitesine toplu şikayetlerde bulunabilir. Bunların arasında temsilci ulusal sendikalar ve işveren örgütleri ile Avrupa Konseyinde katılımcı statüsüne sahip olan ve kendi istekleri üzerine bir [Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları \(USTK'ler\) listesine](#) dahil edilmiş olan USTK'ler yer alır. Listede yer almayan STK'ler ve USTK'ler, toplu şikayetlerde bulunmak için listede yer alan USTK'ler ile birlikte çalışabilir. [Avrupa Sosyal Şartı](#) internet sitesinde ve [Avrupa Konseyi Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları Konferansı](#) internet sitesinde bu konuda bilgiler bulunmaktadır.

Sivil toplum kuruluşları (ve diğerleri), diğer kuruluşların toplu şikayetleri ile ilgili girdiler sağlayabilir. Bu durumda, söz konusu kuruluşlar inceleme sürecindeki bir toplu şikayete ilgili gözlemlerini sunma isteklerini Avrupa Sosyal Haklar Komitesine bildirmelidir. Bunu yapmak için, Avrupa Sosyal Şartı sekreterliği ile iletişime geçmeleri gereklidir.

Avrupa Sosyal Uyum Komitesi – CCS

[Avrupa Sosyal Uyum Komitesi \(CCS\)](#) (eski adıyla Avrupa Sosyal Uyum Platformu), özellikle Avrupa Sosyal Şartını ve bu şartın toplu şikayet prosedürünü destekleyerek Avrupa Konseyinin sosyal uyum konusundaki çalışmalarını destekler.

2022-2025
Odağı

Yeşil ekonomiye/platform ekonomisine geçiş ve sosyal uyum; sosyal uyum sağlayıcılar; sosyal güvenlik ve asgari gelir; göç ve küresel ısınmadan kaynaklanan zorluklar dahil yoksulluğun ortadan kaldırılması; sürdürülebilir kalkınma yaklaşımları

Sivil toplumun
dahil edilmesi

– Katılımcılar: USTK Konferansı (USTKK); sosyal ortaklar
– Gözlemciler
– Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar yoluyla veya yazılı olarak sivil toplumla istişareler.

Birçok sivil toplum kuruluşu [COE – FRA – ENNHRI - EQUINET Sosyal ve ekonomik haklar İşbirliği Platformu](#) faaliyetlerine ve toplantılarına düzenli olarak davet edilmekte ve bunlara katılmaktadır. Platformun temel amaçları Avrupa Sosyal Şartı ve sosyal ve ekonomik haklara ilişkin diğer insan hakları standartları konusundaki bilgileri güçlendirmek, ulusal mevzuatın tasarlanmasında ve uygulanmasında insan hakları standartlarının dikkate alınmasını sağlamak ve gözden geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı ile toplu şikayet prosedürünün daha geniş bir şekilde kabul edilmesini desteklemektir.

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ

Hukukun üstünlüğüne dayanan kurumlar

Avrupa'da demokratik güvenliği sağlamak için, hukukun üstünlüğüne dayanan ve iyi işleyen hukuki ve demokratik kurumsal yapılar gereklidir. Bağımsız, tarafsız ve etkin yargı organları, kamuoyunda güven oluşturmak ve insan haklarını güvenceye almak için esastır. Bu yargı organları, kanun önünde tüm bireylere eşit muamele edilmesini ve hakların ve özgürlüklerin uygulamada kullanılabilmesini sağlar. Medeni hukuk, kamu hukuku ve özel hukuk ve uluslararası kamu hukuku alanları dahil olmak üzere Avrupa Konseyi standartlarını ve bulgularını tam olarak yansıtan, tutarlı bir pan-Avrupa hukuk alanını pekiştirmek için ortak zorluklara ve tehditlere birlikte ve etkili karşılıklar verilmesi gereklidir.

Avrupa Konseyinin bu alandaki amacı, hukukun üstünlüğüne dayanan sağlam, bağımsız, tarafsız, şeffaf ve erişilebilir kurumların ve prosedürlerin tüm kademelerde mevcut olduğu bir pan-Avrupa hukuk alanı sağlamaktır.

Hukuk yoluyla Demokrasi (Venedik Komisyonu)

Avrupa Hukuk yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu), Avrupa Konseyinin anayasal konulardaki danışma organıdır. Bu komisyon, anayasa hukuku ve uluslararası hukuk ile siyasi bilimler konularında bağımsız uzmanlardan oluşur. Komisyon, ülkeye özel uzman tavsiyeleri sağlar ve genel standartları hazırlar. Venedik Komisyonunun ülkeye özel görüşleri, ilgili devlete (parlamento, hükümet veya bağımsız kurumlar) hukuki metinlerin uluslararası standartlarla nasıl uyumlu hale getirileceği konusunda tavsiyeler sağlar. Ayrıca, Venedik Komisyonu üye devletlerinin deneyimlerinin karşılaştırmalı bir analizi temelinde, uygulanabilir kurumsal veya hukuki seçimlerin nasıl yapılacağı konusunda da tavsiyelerde bulunur. Komisyon, tavsiyelerinde, özellikle kadınların yeterli temsiliyi destekleyen seçim kurallarına yönelik olarak toplumsal cinsiyet eşitliği üzerinde durur. Ayrıca toplumsal cinsiyet eşitliği standartlarının geliştirilmesini destekler ve karşılaştırmalı hukuk unsurları konusunda teknik yardım ve tavsiyeler sağlayarak ulusal makamlara (idari makamlar, seçim yönetimi organları, anayasa mahkemeleri) hukuki metinlerin gereken şekilde yorumlanması ve uygulanmasında yardımcı olur. Bunların yanı sıra, ulusal yasa yapıcıların hukuki metinlerin uluslararası standartlara uygun olarak geliştirilmesinde daha fazla ve daha ayrıntılı rehberlikten yararlanabileceği alanlarda, çoğu kez AGİT/DHİKB gibi diğer uluslararası kuruluşlar ile müşterek olarak - çalışmalar, genel raporlar ve temel ilkeler yoluyla - standartlar geliştirir. Venedik Komisyonu, ülkeye özel tavsiyeler konusunda talep üzerine hareket eder.

Sivil toplum ile Venedik Komisyonu arasında üç tür irtibat noktası vardır:

- ▶ Venedik Komisyonun görüşlerinin konusu olarak STK'ler ile ilgili mevzuat: Venedik Komisyonu, bir dizi ayrı ülkede çok sayıda rapor ve görüş kabul etmiştir. Ayrıca üyesi olan devletlerde, örneğin örgütlenme özgürlüğüne ve örgütlerin finansmanına ilişkin genel temel ilkeler yoluyla örgütlenme özgürlüğünün korunmasına katkıda bulunur.
- ▶ Demokratik yasa yapımında STK'lerin rolü: Venedik Komisyonu görüşlerinde, demokratik yasa yapımının temel bir parçası olarak sivil toplumla istişare edilmesini sistematik olarak tavsiye etmektedir.
- ▶ STK'ler, Venedik Komisyonu görüşlerinin hazırlanmasında önemli ortaklardır: görüşlerin hazırlanması için ülkeleri ziyaret eden Venedik Komisyonu delegasyonları, görüşlerinden ve uzmanlıklarından yararlanmak için düzenli olarak sivil toplumla görüşür. Bu toplantılar sırasında, hatta bu toplantılardan önce elde edilen bilgiler, Komisyonun raportörlerinin önemli anayasal ve hukuki sorunları belirlemelerine yardımcı olur.

Adaletin bağımsızlığı ve etkinliği

Kararları uygulanan etkin, tarafsız ve bağımsız bir adalet sistem, hukukun üstünlüğünün temel dayanaklarından biridir ve tüm temel hak ve özgürlüklerin kullanılabilmesi için bir ön koşuldur.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. Maddesi, "herkes yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde adil bir şekilde yargılanma hakkına sahiptir" hükmünü içerir. Bu - ve Bakanlar Komitesinin temel tavsiye kararları - Avrupa Konseyinin üye ülkelere var olabilecek

eksiklikleri ele almaları için verdiği desteğin temelini oluşturur. Bu, üç farklı organın çalışmaları yoluyla yürütülür: Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ), Avrupa Hakimleri Danışma Konseyi (CCJE) ve Avrupa Savcılar Danışma Konseyi (CCPE).

Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) Avrupa'daki adalet sistemlerinin günlük işleyişinin verilere dayanan derinlemesine bir analizini yaparak, ulusal ve yerel düzeyde kullanım için etkinliğe, niteliğe ve siber-adalete odaklanan pragmatik ve yenilikçi araçlar geliştirerek ve adli verilerin toplanması, işlenmesi ve analizine yönelik en etkili metodolojileri destekleyerek politika yapıcılara ve adalet çalışanlarına tavsiyelerde bulunur ve destekler.

Avrupa Hakimleri Danışma Konseyi – CCJE

CCJE, sadece hakimlere hizmet vermek için oluşturulmuş ve bu açıdan Avrupa düzeyinde eşsiz olan bir danışma organıdır. Bu özel komite, Avrupa Konseyi standartlarını, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadını ve ilgili izleme mekanizmalarının bulgularını ve tavsiyelerini dikkate alarak, hakimlerin statüsü ile kariyeri ve hakimlik mesleğinin etkili bir şekilde yerine getirilmesi ile ilgili standartların ve rehberlerin hazırlanması yoluyla hakimlerin bağımsızlığını, tarafsızlığını ve yetkinliğini desteklemekle görevlidir.

2022-2025 Odağı	Adil yargılamanın bağımsızlığı, tarafsızlığı ve diğer yönleriyle ilgili konular; hakimlik mesleğinin yetkinliği, adaylığı, kariyeri, etiği, hesap verebilirliği, değerlendirmesi ve diğer yönleriyle ilgili konular
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler – Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Avrupa Savcılar Danışma Konseyi – CCPE

CCPE, sadece savcılara hizmet vermek için oluşturulmuş (bu açıdan Avrupa düzeyinde eşsiz) olan bir danışma organıdır ve mevcut çeşitli kovuşturma sistemlerini temsil eder. Bu özel komite, Avrupa Konseyi hukuk standartlarını, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadını ve ilgili izleme mekanizmalarının bulgularını ve tavsiyelerini dikkate alarak, savcılarının statüsü ile kariyeri ve savcılık mesleğinin etkili bir şekilde yerine getirilmesi ile ilgili standartların ve rehberlerin hazırlanması yoluyla savcılarının bağımsızlığını, tarafsızlığını ve yetkinliğini desteklemekle görevlidir.

2022-2025 Odağı	Savcılarının ve savcılık mesleğinin bağımsızlığı, tarafsızlığı, yetkinliği, adaylığı, kariyeri, etiği, hesap verebilirliği, değerlendirmesi ve diğer yönleriyle ilgili konular.
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler – Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Hukuki işbirliği

Kamu kurumları ve hizmetleri, bireyler ile devlet arasındaki sosyal sözleşmenin temelini oluşturur. Bunların erişilebilirliği, meşruluğu ve etkili bir şekilde işlemesi yapısal eşitsizliklerin ve kanun ihlallerinin ele alınmasına olanak verir, ihlaller için çözüm sağlar ve ihtilafların barışçıl bir şekilde çözülmesini kolaylaştırır, dolayısıyla hesap verebilirliğin ve güvenin sürdürülmesinde önemli bir rol oynar ve bireylerin ve toplumların esenliğine katkıda bulunur. Çoğu insan özellikle toplum, ekonomi ve teknolojiye büyük değişiklikler yaşamlarını etkiledikçe yaşamlarının belirli bir aşamasında kamu ve özel hukuk kararlarından etkilenir. Avrupa düzeyindeki ortak yaklaşımlar, üye devletlerin uygun yasama ve politika çözümleri tasarlamalarına ve ortak güven ve anlayışı güçlendirmelerine yardımcı olur, böylece hukukun üstünlüğü konularında daha iyi bölgesel ve sınır-aşırı işbirliği sağlar.

Avrupa Konseyi, hükümetlerarası çalışmaları yoluyla, ortak hukuk alanını güçlendirmeye katkıda bulunan kabul edilmiş ortak standartlar, politikalar ve iyi uygulamalar geliştirir ve destekler. Sözleşmelerin onaylanması ve uygulanması ile ilgili boşluklar, operasyonel sorunlar veya engeller tanımlandığı durumlarda çözümler önerilir. Ayrıca işbirliği programları, Avrupa Konseyi standartlarına uygun olarak özellikle adli, medeni ve idari hukuk ve uygulama alanlarında üye devletlerdeki adli reformları destekler.

Avrupa Hukuki İşbirliği Komitesi – CDCJ

CDCJ, Avrupa Konseyinin kamu ve özel hukuk alanındaki çalışmalarını denetler ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur.

2022-2025
Odağı

Avukatlık mesleğinin korunması; ebeveynlerin ayrılığı ve vesayet işlemlerinde çocuğun hakları ve üstün çıkarı; yapay zeka ve idari hukuk; çocukların taşınması ile ilgili ihtilafların önlenmesi ve çözülmesi; göçmenlerin idari gözetimi; idari hukuk ve göç hukukunda çocuklara duyarlı prosedürler; donörler yoluyla hamile kalan kişilerin kökenlerini bilme hakları; hukuki yardım ve temsil; savunmasız insanlar için adalete erişim, kamu ve özel hukuk reformu süreçlerinde toplumsal cinsiyetin ana akımlaştırılması.

Sivil toplumun
dahil edilmesi

– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK)
– Gözlemciler
– Ya toplantılara doğrudan katılım ve özel oturumlar yoluyla veya yazılı olarak sivil toplumla istişareler.

Avrupa Konseyi, üye ve gözlemci devletlere ve uluslararası kuruluşlara uluslararası anlaşmalardan muafiyet, çekince ve bunların kabulü, uluslararası yaptırımların uygulanması ve insan haklarına saygı, uluslararası bir kuruluşun taraf olduğu özel nitelikli ihtilaflar da dahil olmak üzere ihtilafların barışçıl çözümü gibi alanlarda yardımcı olarak uluslararası kamu hukukunu, uluslararası ceza adaletini ve gündemdeki diğer konuları geliştirir.

Uluslararası Kamu Hukuku Danışmanlar Komitesi – CAHDI

CAHDI, uluslararası kamu hukuku ile ilgili soruları inceler, bu konuda fikir alışverişinde bulunur ve görüş bildirir.

2022-2025
Odağı

Bakanlar Komitesinin isteği üzerine hukuki görüş bildirilmesi, üye ve üye olmayan devletlerden uluslararası kamu hukukunun farklı alanlarındaki ulusal uygulamaların derlenmesi

Suç karşı eylem, vatandaşların güvenliği ve korunması

İnsan haklarının etkin bir şekilde korunması, demokratik istikrar ve güvenli toplumlar, hukukun üstünlüğüne yönelik tüm tehditlere karşı konulmasına bağlıdır. Bu tehditler terörizmi ve finansmanı, örgütlü suçları, para aklamayı, yolsuzluğu, siber suçları, tıbbi suçları, insan ve organ ticaretini, şikeyi, dopingi ve sporda şiddet ve yozlaşmayı içerir. Ayrıca yeterli sayıda gereken şekilde eğitilmiş personele sahip iyi yönetilen hapisanelerin ve denetimli serbestlik hizmetlerinin bulunması ve cezai yaptırımların etkili bir şekilde infaz edilmesi gereklidir. Kolluk kuvvetleri benzer şekilde kötü muameleyle mücadele etmeyi ve cezasızlıktan kaçınmayı amaçlayan insan hakları temelli bir yaklaşımı benimsemelidir.

Avrupa Konseyinin amacı, yurttaşların hukukun üstünlüğüne yönelik tehditlerden etkili bir şekilde korunmasıdır. Konsey, çok disiplinli bir yaklaşım izler ve terörizm ve finansmanı, para aklama, siber suçlar, yolsuzluk, sahte tıbbi ürünler, insan ve organ ticareti gibi alanlarda temel standartlar ve yasal anlaşmalar geliştirmiştir. Odak noktaları, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı dahil olmak üzere mevcut standartların etkili bir şekilde uygulanması, yeni zorlukların tanımlanarak bunlara erken karşılık verilmesi ve ilgili Avrupa Konseyi organları tarafından tanımlanan sorunlu alanların ele alınması için teknik işbirliği bulunmasıdır. Avrupa Konseyi ayrıca, Avrupa genelinde ve gittikçe artan bir şekilde diğer ülkelerde suçla ilgili konularda işbirliği için ortak bir temel oluşturan bir dizi anlaşma geliştirmiştir.

Suç ve terörizm

Suç ve terörizme karşı mücadele standartlar oluşturma, teknik ve analitik tavsiyeler sağlama, bilgi toplama, tematik etkinlikler düzenleme ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunma yoluyla yürütülmektedir.

Avrupa Suç Sorunları Komitesi – CDPC

CDPC, hükümetlerarası hukuki işbirliğine yönelik öncelikli unsurları tanımlar ve standartlar oluşturarak, bilimsel tavsiyeler sağlayarak, bilgi toplayarak ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunarak ceza hukuku, prosedürü, kriminoloji ve penoloji konularında harekete geçilecek alanlar önerir.

2022-2025 Odağı	Ceza hukuku yoluyla çevrenin korunması; suç mağdurlarının korunması; yapay zekanın kullanımı ile ilgili cezai sorumluluk; tanıkların korunması; nefret suçlarıyla mücadele; göçmen kaçakçılığıyla mücadele; hapisaneler ve denetimli serbestlik hizmetleri; suçla ilgili konularda uluslararası işbirliği.
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler – Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Avrupa Konseyi Terörle Mücadele Komitesi – CDCT

CDCT, hükümetlerarası hukuki işbirliğine yönelik öncelikli konuları tanımlar ve standartlar oluşturarak, teknik ve analitik tavsiyeler sağlayarak, bilgi toplayarak ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunarak terörle mücadele konusunda harekete geçilecek alanlar önerir.

2022-2025 Odağı	Yakın zamanda ortaya çıkan terör tehditleri; terör suçlarından soruşturma açılmış ve hüküm giymiş bireylerin risk değerlendirmesi; teröre yol açan radikalleşmenin önlenmesi; terörler ilgili davalarda delil toplanması;biyo-terörizm; terörizmin tanımı
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Gözlemciler – Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Para aklama (MONEYVAL)

Avrupa Konseyi, para aklamayı ve terörizmin finansmanı ile mücadele etmek için yakın işbirliği içinde çalışan iki farklı mekanizma oluşturmuştur. [Kara Para Aklamaya Karşı Mücadele Tedbirlerinin Değerlendirilmesi ve Terörizmin Finansmanı Uzmanları Komitesi \(MONEYVAL\)](#), para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele için başlıca uluslararası standartlara uyumu değerlendiren bağımsız bir izleme organıdır. Bu komite, Mali Eylem

Görev Gücünün (FATF) ortak bir üyesidir. Avrupa Konseyi Suç Gelirlerinin Aklanması, Araştırılması, El Konulması, Müsaderesi ve Terörizmin Finansmanına İlişkin “Varşova” Sözleşmesinin Taraflar Konferansı (COP), söz konusu sözleşmenin hükümlerinin izlenmesinden sorumludur. MONEYVAL ve FATF tarafından kapsanmayan alanlar ile ilgilenir.

MONEYVAL’ın amacı, üye ülkelerin para aklamayı ve terörizmin finansmanı ile mücadele etmek için etkili sistemlere sahip olmasını ve bu konudaki uluslararası standartlara uymalarını sağlamaktır. Bu, terörizmin finansmanını önlemek için STK’ler ile ilgili bazı gereklilikleri içermektedir. MONEYVAL, terörizmin finansmanı riskinin düzeyini belirlemeye yönelik ortak değerlendirmeler ve değerlendirilen yetki alanlarındaki azaltıcı önlemler bağlamında STK’ler ile seçici bir temelde ilişki kurmaktadır.

Tıbbi suçlar

Son yıllarda ilaç ve tıbbi ürün sahtekarlığı dünya genelinde artarak kamu sağlığını tehlikeye atmaya, hastaları etkilemeye ve hastaların yasal pazara olan güvenini sarsmaya başlamıştır.

İlaç kaçakçılığından bile daha kârlı olan bu yeni suç biçiminin suçlular için inkar edilemez bir avantajı vardır: suçlular büyük ölçüde ceza almamakta veya sadece hafif yaptırımlarla karşı karşıya kalmaktadır. Devletler tıbbi ürünlerin ve cihazların üretimini ve dağıtımını düzenleyen sıkı önlemler aldıklarında bile, özellikle suçlular mevzuatta açıklar bulduklarında veya uluslararası şebekeleri kullandıklarında söz konusu önlemler çoğu kez yetersiz kalmaktadır. Bu durum, sahte ilaçları ve tıbbi ürünleri sağlık ve insan hakları için bir tehlike haline getirmektedir.

Avrupa Konseyinin bu duruma yanıtı [MEDICRIME](#) Sözleşmesi olmuştur; bu Sözleşme sahte tıbbi ürünlerin üretimini, sahte tıbbi ürün teminini, teminini önermeyi ve kaçakçılığını, belgelerde sahtecilik yapılmasını, izinsiz ilaç ürünleri üretimini ve teminini ve uygunluk gerekliliklerine uymayan tıbbi cihazların pazarlanmasını suç haline getirmektedir.

Avrupa Konseyi, üye ülkeleri izleme tavsiyelerinin uygulanmasında teknik işbirliği ve yardım yoluyla desteklemektedir.

Sivil toplum, MEDICRIME Komitesine [gözlemci olarak katılabilir](#).

İnsan Ticareti (GRETA)

İnsan ticareti bir insan hakları ihlalidir ve Avrupa Konseyinin [İnsan ticaretine karşı eylem sözleşmesi](#) bu suistimali dünya genelinde ortadan kaldırmak için önemli bir adımdır. Sözleşme, [İnsan Ticaretine Karşı Eylem Uzmanlar Grubu \(GRETA\)](#) ve Taraflar Komitesi tarafından izlenmektedir: Taraflar Komitesi, GRETA’nın raporları temelinde ilgili ülkeye yönelik tavsiye kararlarını kabul eder. Buna ek olarak GRETA, ciddi ihlalleri önlemek veya ölçeğini veya sayısını sınırlamak için acil bir prosedür başlatabilir. Avrupa Konseyi ayrıca hedefe yönelik işbirliği faaliyetleri yoluyla devletlere sözleşmenin uygulanmasında yardımcı olur.

Sivil toplum, GRETA için önemli bir bilgi kaynağıdır. Sözleşme, hükümetlere yükümlülüklerini yerine getirmelerinde yardımcı olabilecek sivil toplumla işbirliği yapılmasını ve stratejik ortaklıklar oluşturulmasını öngörmektedir. GRETA, her ülke değerlendirme ziyareti öncesinde, sivil toplumdan bir anket yoluyla doğrudan bilgi almaya çalışır ve STK’ler soruların bazılarını veya hepsini yanıtlayabilir. STK’ler ayrıca ortak bir rapor sunmaya da karar verebilir. İki USTK tarafından [STK’lerin GRETA’ya rapor sunması için rehberlik](#) geliştirilmiştir.

GRETA, ülke değerlendirme ziyaretleri sırasında sivil toplum temsilcileriyle (uzmanlaşmış STK'ler, sendikalar, araştırma enstitüleri ve diğerleri) toplantılar yapar ve insan ticareti mağdurları için STK'ler tarafından yönetilen barınakları da ziyaret edebilir. Sivil toplum ayrıca farkındalık oluşturma, araştırma, eğitim, insan ticareti mağdurlarının tespit edilmesi, bu kişilere barınak ve diğer yardımlar sağlanması ve bu kişilerin ceza adaleti sürecinde ve tazminat talepleri için desteklenmesi yoluyla sözleşmenin uygulanmasında da faaldir. GRETA, STK'ler ile düzenli olarak oturumlar düzenler. Taraflar Komitesi de uluslararası STK'leri gözlemci olarak toplantılarına davet edebilir.

Siber suçlar

Şu anda 80 devletin taraf olduğu veya imzaladığı veya taraf olmaya davet edildiği [Budapeşte Sözleşmesi](#), siber suçlar ve elektronik kanıtlar konusundaki en alakalı uluslararası ceza adaleti anlaşmasıdır. Bu anlaşmanın taraflarını temsil eden Siber Suçlar Sözleşmesi Komitesi (T-CY) sözleşmenin etkili bir şekilde kullanılmasını ve uygulanmasını denetlemekte ve Romanya'daki Avrupa Konseyi Siber Suçlar Program Ofisi (C-PROC) yılda yaklaşık 400 kapasite geliştirme faaliyeti ile dünya genelindeki ülkeleri desteklemektedir.

Sivil toplum, 2017 ile 2021 arasında yapılan altı tur istişarede Siber Suçlar Sözleşmesinin ikinci yeni ek protokolünün hazırlanmasına katkıda bulunmuştur. Kapasite geliştirme faaliyetleri çerçevesinde sivil toplum, veri koruma kuruluşları ve sektör kuruluşları ile işbirliği de yapılmaktadır.

Yolsuzlukla Mücadele (GRECO)

Yolsuzluk, toplumların ve kurumların özü ve temel değerleri için sürekli bir tehdit oluşturur. Adalet ve yurttaşlara eşit muamele yapılmasına zarar verir ve iyi yönetimi ve demokratik kurumların istikrarını tehlikeye atar. Yolsuzluğa karşı mücadele, bu alanda üye devletlere yardımcı olan [Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu \(GRECO\)](#) yoluyla yürütülür.

GRECO, çok disiplinli bir yaklaşıma sahiptir. [Yolsuzlukla Mücadele için Yirmi Temel İlke](#), [Yolsuzluklara İlişkin Ceza Hukuku Sözleşmesi](#) ve ek protokolü ve [siyasi partiler ve seçim kampanyalarının finansmanında yolsuzluğa karşı ortak kurallara ilişkin tavsiye kararı](#), ayrıca içeriden bilgi veren kişiler, resmi belgelere erişim ve lobicilik konularındaki diğer anlaşmalar dahil olmak üzere Avrupa Konseyinin yolsuzlukla mücadeleye ilişkin hukuki metinlerine uyulmasını izler.

GRECO'nun izleme faaliyetleri, bir saha ziyaretini takiben hazırlanan ve GRECO genel kurulu tarafından doğrulanan ayrıntılı bir analizi ve özel hazırlanmış tavsiyeleri içeren ülkeye özel değerlendirme raporları ile sonuçlanan, dinamik bir ortak değerlendirme sürecini ve akran baskısını birleştirmektedir. Yine genel kurul tarafından doğrulanan daha sonraki etki değerlendirmeleri ("uyum prosedürleri"), kaydedilen ilerlemelerin teyit edilmesine ve tavsiyelere uyum için daha fazla adım atılmasında ısrar edilmesine hizmet eder. İlave destek, koordinasyon ve sinerji sağlamak amacıyla, başta Birleşmiş Milletler, OECD, AGİT/DKİHB, Uluslararası IDEA ve Avrupa Birliği olmak üzere dış ilişkilerde yüksek bir profil sürdürülür.

Yolsuzluğa karşı mücadelede birçok STK rol oynamaktadır. Avrupa Konseyi ile çalışan kuruluşların bir listesi [burada](#) mevcuttur.

Hapishaneler ve Polis

Hapishane koşulları uzun süredir devam eden zorluklardır ve üye devletlerin özellikle aşırı kalabalık, mahkumlara uluslararası insan hakları standartlarına göre muamele edilmesi, başarılı rehabilitasyon ve yeniden sosyalleşme konularında halen birlikte hareket etmelerini gerektirmektedir. Kolluk görevlileri tarafından aşırı güç kullanımı, ayrımcılık ve görevi kötüye kullanma olayları hâlâ rapor edilmektedir. Polis veya diğer kurumlar ile ilgili herhangi bir cezasızlık iması, kamunun yasaların etkili bir şekilde uygulanmasına duyduğu güvene zarar verir ve insan haklarını ihlal eder.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Konseyinin bu alandaki faaliyetlerine yönelik çerçeveyi sağlar. Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen hukuki metinler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihadı ve Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesinin (CPT) bulguları, Sözleşmeyi tamamlamaktadır. Mahkeme ve CPT, üye devletlerin Avrupa Konseyinin hapishaneler ve denetimli serbestlik ile ilgili standartlarını karşılamak için ve kolluk görevlilerinin eylemleri ile ilgili olarak hareket geçmesi gereken alanları vurgular.

Avrupa Konseyi cezai yaptırımların ve önlemlerin infazı konusunda uzun bir geçmişe sahiptir ve bu alanda bazı temel standartlar ve hukuki metinler geliştirmiştir. Özellikle hapishanelerin iyi yönetilmesi, personelin düzgün seçilmesi ve eğitilmesi ve düzgün yaşam koşulları sağlanması ve savunmasız mahkumların ihtiyaçlarının dikkate alınması yoluyla insana yakışır hapishane koşulları sağlanması üzerinde durulmaktadır. Avrupa Konseyi her yıl hapishaneler ve denetimli serbestlik konusunda istatistikler yayınlamakta, ayrıca iyi uygulamaların

alışverişine yönelik platformlar yönetmekte, en son Avrupa Konseyi standartlarını teşvik etmekte ve yeni zorlukların tartışılması için yıllık hapishane ve denetimli serbestlik hizmetleri yöneticileri konferansı gibi forumlar düzenlemektedir.

Avrupa Konseyi, iyileştirilmesi gerektiği belirlenen alanlarda hapishane ve denetimli serbestlik hizmetlerine, polise ve diğer kolluk kuvvetlerine yardım sağlamakta ve eğitim, yasal destek, politika tavsiyeleri ve iyi uygulama alışverişi sunmaktadır. Polis söz konusu olduğunda, polisliğin insan haklarına dayanan bir temelde yapılması ve kolluk yapıları ile ilgili kötü muamele ve cezasızlık ile mücadele edilmesi üzerinde durulmaktadır.

Avrupa Konseyi şu anda bir çok üye ülkede projeler yürütmektedir ve STK'ler bu projelerin çoğunda başrol veya önemli bir rol oynamaktadır. Hapishaneler ve polis ile ilgili işbirliği projeleri yetkili makamları hapishane sistemlerini, polisi ve denetimli serbestlik hizmetlerini STK'lere açmaya teşvik etmekte ve STK'lerin iyileştirme programlarının ve faaliyetlerinin organizasyonuna katılmasını ve mahkumların topluma tekrar entegre edilmelerine yardımcı olmasını sağlamaktadır. Örneğin Türkiye'de STK'ler sivil izleme kurulları sistemine dahildir ve bazı kurul üyeleri aynı zamanda bir STK'nin veya bir sendikanın bir parçasıdır: bu üyeler, ulusal önleme mekanizmasının toplantılarına da davet edilmektedir.

Avrupa İlaç Kalitesi ve Sağlık Hizmetleri Direktörlüğü (EDQM)

İyi kaliteli ilaç ve sağlık hizmetlerinin mevcut olmasını ve bunlara erişimin kolay ve kamu sağlığının korunmasının ayrılmaz bir parçası olmasını sağlar. Tüm üye ülkeler için uzun yıllardır bir zorluk teşkil eden kamu sağlığı alanında birlikte hareket edilmesi, kritik ilaçların yokluğunu önlemek, aşılarda dahil yenilikçi tedavilerin geliştirilmesini desteklemek ve üye devletlerin sağlık makamları ve sağlık çalışanları arasındaki işbirliğini ve bilgi paylaşımını desteklemek açısından nadiren COVID-19 salgını döneminde olduğundan daha acil olmuştur.

Sağlığın korunması hakkı Avrupa Sosyal Şartı kapsamındadır ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sağlıkla ilgili çok çeşitli konuları ele almıştır.

Avrupa İlaç Kalitesi ve Sağlık Hizmetleri Direktörlüğü (EDQM), ilaçlara ve ilaçların güvenli kullanımına yönelik kalite standartları geliştirilmesi yoluyla kamu sağlığının daha iyi korunmasına katkıda bulunur. Ayrıca kan nakli, organ, hücre ve doku nakli, gıdayla temas eden kozmetik ürünler ve materyaller konularında rehberlik ve standartlar sağlar; etik, güvenlik ve kalite standartları geliştiren, üye devletlere yardım sağlayan, uygulamaları izleyen ve yüksek kaliteli ve güvenli sağlık ürünlerinin sürdürülebilir teminini sağlamaya yönelik pratik araçlar sunan beş hükümetlerarası komiteye ve üç hükümetlerarası uzman komitesine personel sağlar.

İlaçlara yönelik kalite standartları

Avrupa Farmakopesi, çalışmalarını kapsayan sözleşmeyi imzalamış olan 39 devlette ilaçların ve bileşenlerinin kalitesi için tek referans çalışmadır. Avrupa Farmakopesinin resmi standartları, geliştirme, üretim ve pazarlama süreçleri sırasındaki kalite kontrolü için hukuki ve bilimsel bir temel sağlar. Amacı, monograflar adı verilen belgeler veya referans maddeler adı verilen fiziksel standartlar yoluyla ilaçların ve bileşenlerinin kalitesi için kabul edilmiş ortak standartlar sağlayarak kamu sağlığını desteklemektir. Bunlar, birlikte ele alındıklarında, ilaçların hastalar tarafından güvenli kullanımı için bir temel oluşturmakta ve ilaç ürünlerinin Avrupa'da ve diğer ülkelerde taşınmasını kolaylaştırmaktadır.

EDQM, piyasada mevcut insan ve veteriner kullanımına yönelik ilaç ürünlerinin kalitesini bağımsız olarak test eden bir Resmi İlaç Kontrol Laboratuvarları (RİKL'ler) ağını koordine etmektedir. Ulusal ve uluslararası sağlık makamlarıyla (Avrupa Komisyonu, Avrupa İlaç Ajansı, ABD Gıda ve İlaç Dairesi ve Dünya Sağlık Örgütü dahil),

ham madde ve farmasötik ürün üreticileriyle, sağlık ve sağlık hizmetleri kuruluşlarıyla, meslek birlikleriyle ve donör/hasta organizasyonlarıyla işbirliği yapmaktadır.

EDQM, ilgili faaliyetlerin özgün niteliğini dikkate alarak sivil topluma çalışmalarına dahil olma olanakları sağlar.

Sanayi ve ticaret birlikleri veya akademik çevre ve ilgilenen hükümet dışı taraflar gibi organlar için, Avrupa Farmakopesinin çalışmalarına dahil olmak için bazı olanak vardır:

- ▶ bir uzman olmak: Adaylar, Farmakopenin uzman grupları ve çalışma grupları [görev tanımına](#) göre başvurabilir. Farmakopenin bir parçası olan üye devletlerden adaylar başvurularını ilgili ulusal makama (liste EDQM İnternet sitesinde mevcuttur), Farmakope dışındaki üye devletlerden olan adaylar ise başvurularını (Yardım Masası yoluyla) EDQM'ye sunabilir. Uzmanlar sonuç olarak karar verme organı olan Farmakope Komisyonu tarafında atanır;
- ▶ yeni bir taslak sunarak veya bir revizyon isteği önererek: paydaşlar, resmi bir kamu standardı için bir başlangıç noktası oluşturabilecek taslak monograflar veya metinler sunmaya teşvik edilmektedir;
- ▶ halkın taslak metinlere danışmasına veya genel politika konuları hakkında daha fazla bilgi almasına olanak veren ücretsiz bir çevrimiçi EDQM yayını olan [Pharmeuropa](#)'ta yayınlanan taslak metinler hakkında yorumlar sunarak.

Hükümetlerarası komitelerde hazırlanan tüm standartlar, ya belirli bir alandaki paydaşları temsil eden taslak hazırlama gruplarında ya da hasta ve donör birlikleri dahil ilgili taraflarla ankete dayanan istişareler yoluyla bir istişare sürecinden geçer. Komite görev tanımı EDQM internet sitesinde ve daha fazla bilgi [FreePub EDQM internet sayfasında](#) mevcuttur.

EDQM ile iletişime geçmek için bir [Yardım Masası hesabı](#) oluşturun ve belirli bir forma erişmek için ilgi konusunu seçin.

Uyuşturucular ve Bağımlılıklar (Pompidou Grubu)

Uyuşturucu bağımlılığı insan hakları ve kamu sağlığı için bir sorundur ve yasa dışı ticaret yoluyla toplumda hukukun üstünlüğünün olumsuz etkilenmesi olasılığını doğurur.

[Pompidou Grubu](#), kamu güvenliği talepleri ile kişisel hakların korunması arasında adil bir denge sağlamak amacıyla Avrupa Konseyinde bu konuda çalışan genişletilmiş kısmi bir anlaşmadır. Uyuşturucu kullanımından ve bağımlılık davranışlarından kaynaklanan sorunları ele almak amacıyla çok-disiplinli karşılıklar sağlayarak insani ve sürdürülebilir uyuşturucu politikalarını destekler. Uyuşturucu sorununun küresel bir sorun olduğu dikkate alındığında, Avrupa ile dünyanın diğer bölgeleri arasında bir köprü görevi görür.

Pompidou Grubu, uyuşturucu politikasına farklı yaklaşımların açıkça tartışılabileceği bir forum sağlar, yenilikçi çözümler sunar ve daha fazla bilgiye dayanan ve kanıt temelli uyuşturucu politikası seçenekleri için bilgileri arttırmak amacıyla disiplinler arası kapasite geliştirmeyi kolaylaştırır. Uyuşturucu politikasının geliştirilmesine ve uygulanması ile değerlendirilmesine dahil olan politika yapıcılar, yöneticiler ve uygulayıcılar için rehberlik ve araçlar geliştirir. İnsan hakları odaklı uyuşturucu politikaları oluşturulması için uluslararası işbirliğini destekler, böylece uyuşturucu kullanımının ve bağlantılı olumsuz sosyal sonuçların ve sağlık sonuçlarının azaltılmasına yardımcı olur.

Pompidou Grubu sivil toplumu, özellikle Uluslararası Uyuşturucu Politikası Konsorsiyumu (IDPC), Uluslararası Zarar Azaltma Birliği, Korelasyon Ağı, AB Sivil Toplum Uyuşturucu Forumu ve Viyana Uyuşturuculara İlişkin STK Komitesi gibi başlıca hükümet-dışı uluslararası platformları faaliyetlerinin çoğuna dahil etmektedir. Avrupa Konseyi düzeyinde ana ortağı, Pompidou Grubu yasal organlarında daimi gözlemci statüsüne sahip USTK konferansıdır.

Spor Sözleşmeleri

[Spor](#), toplumun önemli bir bileşenidir ve insanları saygı, karşılıklı anlayış, kurallara uyma ve dürüst oyun gibi değerler etrafında bir araya getirir. En önemlisi, engelleri yıkarak ve güven ve topluluk ruhu oluşturarak sağlık ve mutluluğa katkıda bulunur. Avrupa Konseyinin değerlerinin ve hedeflerinin desteklenmesi için mükemmel bir yönlendiricidir. Bununla birlikte spor, güvenlik, emniyet ve hizmet ile şiddet eylemleri, ırkçılık veya diğer suçlarla ilgili sorunlar dahil, oyuncuların ve seyircilerin sağlığını ve esenliğini etkileyebilecek artan riskler ve tehditlerle karşı karşıyadır. Spor karşılaşmalarının manipülasyonu gibi sporun dürüstlüğüne yönelik tehditler de vardır. Sporcuların doping yapması da sporu katılımcılar ve seyirciler için sportmence olmayan bir hale getirmektedir.

Avrupa Konseyi, spor sözleşmeleri yoluyla katkıda bulunmaktadır: tüm katılımcılar için güvenli, emniyetli ve

misafirperver spor etkinliklerini destekleyen Futbol müsabakalarında ve diğer spor etkinliklerinde entegre emniyet, güvenlik ve hizmet yaklaşımına dair Saint-Denis Sözleşmesi; Doping Mücadele Sözleşmesi ve Spor müsabakalarının manipülasyonuna ilişkin Macolin Sözleşmesi. Bu sözleşmeler, gereken şekilde uygulanmalarını sağlamak için izlenmektedir; şiddete, ırkçılığa, yabancı düşmanlığına ve ayrımcılığa karşı mücadele, yolsuzluk ve dijital teknolojiler gibi konular üzerinde durularak Avrupa Konseyi değerlerinin desteklenmesine yönelik standartlar geliştirilmektedir. [Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşması \(EPAS\)](#) ile işbirliği, maksimum etki sağlamaktadır.

Avrupa Konseyi, Avrupa kamu makamları tarafında Dünya Doping Önleme Ajansı (WADA) yönetim organlarına yapılan atamaları koordine eder. Avrupa Konseyi ilkelerinin ve standartlarının spor organizasyonlarının politikalarına ve operasyonlarına dahil edilmesi için bu organizasyonlar ile stratejik ortaklıklar geliştirir ve sporcu ve taraftar örgütleri gibi sivil toplum kuruluşlarıyla ilişki kurmak için platformlar oluşturur. Ayrıca AB, UNESCO, UNOCT, İnterpol, FIFA, UEFA, WADA ve IOC gibi bir çok önemli uluslararası ortakla birlikte çalışır.

Avrupalı ve uluslararası spor federasyonları, sporcu örgütleri veya önemli etkinlik organizatörleri gibi bir dizi spor kuruluşu, spor sözleşmeleri komitelerinde gözlemci statüsüne sahiptir. Ya toplantılara doğrudan katılım ve özel oturumlar yoluyla ya da yazılı olarak belirli konularda sivil toplumla düzenli olarak istişareler düzenlenmektedir.

Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşması (EPAS)

Spor gelişimine dikkat edilmemesi veya herkes için değer-esaslı spor pahasına ticari çıkarlara ve prestije aşırı odaklanılması, sporun sağlık, sosyal içerme ve bireylerin ve toplumun eğitimi gibi faydalar sağlama kapasitesini etkilemektedir.

[Genişletilmiş Kısmi Spor Anlaşması \(EPAS\)](#), hem politik hem de teknik düzeyleri kapsayan ve üye ülkelerin kamu makamlarını, spor organizasyonlarını ve STK'leri içeren bir pan-Avrupa hükümetlerarası spor işbirliği platformu sağlamaktadır.

EPAS, üye devletlerde daha etik, kapsayıcı ve güvenli sporu desteklemek için politikalar ve standartlar geliştirir. EPAS 2021 yılında Avrupa Spor Şartının revize edilmesini sağlamıştır ve üye devletlerin ve diğer spor organlarının bu Şartı uygulamasına yardımcı olacaktır. EPAS, revize edilmiş Avrupa Spor Şartını ve diğer tavsiye kararlarını izler. Kamu makamlarına ve spor hareketine teknik yardım ve kapasite geliştirme sağlar. Ayrıca hükümetler ve spor organizasyonları arasındaki diyalogu ve işbirliğini siyasi ve teknik düzeylerde destekler.

EPAS, spor sözleşmelerinin kapsadığı konularda ve ortak ilgi konularında mevcut üç sözleşme komitesi ve Dünya Doping Mücadele Ajansı Özel Avrupa Komitesi (CAHAMA) ile yakın işbirliği içinde çalışır. Kısmi anlaşma; AB, UNESCO, UNODC, Sporda Yozlaşmaya Karşı Uluslararası Ortaklık (IPACS), çok sayıda Uluslararası ve Avrupalı federasyon, çatı kuruluşlar ve sporla ilgili STK'ler dahil olmak üzere uluslararası ortaklarla birlikte çalışır.

EPAS, 29 sivil toplum kuruluşundan oluşan bir danışma organı içerir. Sivil toplum, spor sözleşmelerinin hazırlanmasına aktif olarak katılmıştır ve sözleşme komitelerinin çalışmalarında önemli bir rol oynar. Spor STK'leri, EPAS sekreterliğine [başvurarak](#) danışma komitesinde yer almak isteyebilir.

EPAS, üye devletlere sporda ayrımcılık ve çocukların korunması gibi sorunların ele alınmalarında yardımcı olmak için tematik projeler yürütür. Bu, sporda çocukların korunması (CSiS) ve All In toplumsal cinsiyet eşitliği ortak projesi gibi Avrupa Birliği ile ortak projeleri içerir. EPAS ayrıca göçmenler ve mülteciler (ve spor yoluyla entegrasyonları) ve spor yönetişiminin ulusal sınırlar ötesi karşılıklı değerlendirmesi gibi konularda diğer kuruluşlar tarafından yürütülen projelerde ortak olarak yer almaktadır.

DEMOKRASİ

Demokratik Yönetişim

Ulusal, bölgesel ve yerel düzeydeki güvenilen, şeffaf ve erişilebilir demokratik kurumlar, demokratik açıdan güvenli toplumlar oluşturmak için çok önemlidir. Demokrasi ve yönetim birbirlerini güçlendirir ve çatışmaların önlenmesi, istikrarın desteklenmesi, krizlerin yönetilmesi, ekonomik ve sosyal ilerlemenin kolaylaştırılması ve insan hakları ve hukukun üstünlüğüne sürdürülebilir saygıya olanak sağlayan koşulların oluşturulması için gereklidir. Demokrasi dışarıdan empoze edilemez: ülke içi siyasi liderlik ve seçmenler tarafından benimsenmesi ve eksiksiz işleyen demokratik kurumlar tarafından korunması gereklidir.

Avrupa Konseyinin bu alandaki hedefi, demokratik kurumlara duyulan güvenin yeniden inşasına yardımcı olan şeffaflık, dürüstlük ve hesap verebilirliği destekleyerek tüm kademelerde demokratik yönetim sağlamaktır.

Avrupa Demokrasi ve Yönetişim Komitesi – CDDG

CDDG, demokrasi ve demokratik yönetim alanlarındaki hükümetlerarası çalışmaları yönlendirir ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur. Genel amacı, demokratik kurumların güçlendirilmesine ve hükümetin tüm kademelerinde iyi yönetime katkıda bulunmaktır; tüm kademelerdeki yapısal kurumsal reformlara ve yurttaşların kamu kurumlarıyla etkileşimlerini ve bu kurumlara duydukları güveni güçlendirmek için siyasi karar verme süreçlerini katılımının artırılmasına özellikle önem verilmektedir.

2022-2025
Odağı

İyi demokratik yönetim ilkeleri; yeni müzakereci ve katılımcı demokrasi biçimleri; çevreci kamu idaresi; yapay zekanın kamu idaresi tarafından kullanımı; çok-seviyeli yönetim; acil durumlara karşılık verme; yerel düzeydeki sosyal hizmetler; elektronik oy kullanımı

Sivil toplumun
dahil edilmesi

– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK)
– Gözlemciler
– Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

İyi yönetim için deneyim merkezi

İyi Yönetişim için Deneyim Merkezinin amacı, Avrupa standartlarına ve en iyi uygulamalara uygun olarak tüm kademelerde kapasite oluşturarak ve hukuk ve politika tavsiyelerinde bulunarak İyi Demokratik Yönetişimin 12 İlkesine saygı gösterilmesini teşvik etmektir. Bunu, araştırma ve uzmanlığa sürekli yatırım yaparak, ulusal ve uluslararası paydaşlarla ortaklıklar ve ağlar oluşturarak ve geliştirerek, etkiye odaklanan pratik araçlar geliştirerek ve ülkeye özel programlar uygulayarak gerçekleştirir.

Yönetişim reformları konusunda bilgi ve deneyim birikimine sahip üst düzey hükümet yetkililerine kolay erişim sağlayan Avrupa Konseyi hükümetlerarası Demokrasi ve Yönetişim Komitesi (CDDG) ile güçlü bağlara sahiptir. Benzersiz bir Avrupa standartları setine ve 12 ilkeye dayanan merkez, Avrupa Konseyi standartlarını pekiştirmek ve en iyi Avrupa uygulamalarını teşvik etmek için tasarlanmış 24 kapasite geliştirme araç takımına sahiptir.

Bazı araç takımları, örneğin Avrupa Konseyinin sivil toplum sektöründen alınan girdilerle geliştirilen sivil katılım araç takımı STK'lerin ilgisini çekebilir. Merkez, çoğu kez sivil toplumun katılımına açık olan (ve bundan yararlanan) ülkeye özgü ve özel eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleri düzenler. 12 ilkeye ilişkin özel bir e-araç, e-öğrenme amaçlı HELP platformunda ilgilenen tüm katılımcıların ücretsiz erişimine açıktır.

Seçimler ve sivil katılım

Avrupa Konseyi, seçimlerin serbest ve adil olmasını ve yurttaşların siyasi karar verme sürecine etkin ve şeffaf katılımını sağlamak amacıyla kamu idarelerinin ve sivil toplumun gerekli kapasitelerini geliştiren, seçimlere ve sivil katılıma yönelik yeterli bir düzenleyici çerçeve bulunmasını sağlamak için çalışır. Amaç, etkili ve sürdürülebilir bir yurttaş katılımı oluşturmaktır, bu da sonuç olarak kurumları meşru kılacak ve güven tesis edecektir.

Seçim işbirliği standart oluşturmaya, izlemeye ve işbirliğine dayanır ve Avrupa Konseyi tavsiye kararları, görüşleri ve diğer metinler tarafından yönlendirilir.

İşbirliği, üye devletlere seçim sürecinde belirlenen eksiklikleri gidermelerinde yardımcı olmak için seçim gözlem misyonlarının raporlarına ve [Venedik Komisyonunu](#) görüşlerine dayanır. Bir üye devletin veya ortak kurumun istemesi durumunda, Avrupa Konseyi seçim öncesinde veya sonrasında acil müdahale desteği de sağlayabilir.

Avrupa Konseyi, seçim sürecinin dürüst ve şeffaf olması ve seçmenlerin haklarının teminat altına alınması için tüm kademelerdeki seçim görevlilerinin uluslararası standartları ve ulusal düzenlemeleri bilmelerini sağlamak amacıyla seçim yönetim organları ile yakın bir biçimde çalışır. Seçimlerin yerel olarak gözlemlenmesinden sorumlu STK'lerin kapasitelerinin geliştirilmesine özel bir önem verilir. Örneğin [yerel gözlemciler/STK'ler için bir e-öğrenme kursu](#) ve [Seçimlere İlişkin Raporlama: Sivil Toplum Kuruluşları İçin Avrupa Konseyi El Kitabı](#) ve [Seçimlerde Uluslararası Standartların Kullanılması: Sivil Toplum Kuruluşları İçin Avrupa Konseyi El Kitabı](#) dahil olmak üzere çeşitli el kitapları mevcuttur.

Diğer bir faydalı kaynak, STK'lerin ilk kez oy kullanan potansiyel seçmenler olarak gençler arasında seçim sürecine ilişkin farkındalığı artırmak ve seçimlere ilişkin bilgi oluşturmak için stratejik yaklaşımlar geliştirmelerini destekleyen [The Vote Outside of the Box](#) projesi ve bu projenin [çevrimiçi kursudur](#).

Avrupa Konseyi ayrıca hem seçmen hem de aday olarak seçimlere katılmanın önemi konusunda farkındalık oluşturulmasına da katkıda bulunmaktadır. Özellikle [kadınlara](#), [medyada yer alan haberlerin izlenmesine](#), ulusal azınlıklara ve yetersiz temsil edilen diğer seçmen gruplarına odaklanan seçmen eğitim ve bilgi kampanyalarının geliştirilmesinde seçim idarelerine yardımcı olur.

STK'ler için ilgi çekici diğer yayınlar, seçim verilerine ilişkin çevrimiçi bir derleme olan ve seçim sürecinin analizi, seçimlere katılım eğilimleri ve kadınların ulusal parlamentoda temsili gibi etkileşimli haritalar ve grafikler hazırlayan [ElecLab](#)'da bulunabilir. ElecLab, parlamento seçimlerinin sıklığı hakkında bilgi sağlar ve genel eğilimleri izler. Ayrıca, seçim gözlem misyonlarının raporlarına ve Parlamento Meclisi ve Kongre tarafından kabul edilen tavsiye kararlarına doğrudan bağlantılar sağlar.

Katılımcı demokrasinin özü, tüm yönetim kademelerindeki her siyasi karar verme sürecinin yurttaşların çıkarlarına ve gereksinimlerine odaklanmasıdır. Katılımcı süreç tam da buna olanak verir; yurttaşlara karar verme sürecine katılma ve değişim için gerekli itici gücü sağlama olanağı tanır.

Avrupa Konseyinin [siyasi karar verme sürecine sivil katılım için temel ilkeler](#), [yurttaşların yerel ve kamusal yaşama katılımına ilişkin tavsiye kararı](#) ve [karar verme sürecine sivil katılım için iyi uygulama kuralları](#) dahil olmak üzere farklı standartları vardır. Konsey, uluslararası standartlar ve Avrupa standartları ile ilgili farkındalığı ve bilgiyi artırmak için yuvarlak masa etkinlikleri, uzman tartışmaları ve kamuoyu kampanyaları düzenler ve STK'leri ve yurttaşları bunlara her zaman dahil eder.

[Avrupa Konseyi internet sitesinde](#), karar seçeneklerini analiz ve tahmin etmeye yönelik bir araç, yurttaşlar ve okul çağındaki çocuklar için oyun-temelli bir eğitim ve dezavantajlı gruplara mensup genç kızlara ve kadınlara yönelik bir araç takımı dahil olmak üzere, katılımcı demokrasiyi destekleyen çeşitli araçlar mevcuttur.

Sivil katılım inisiyatiflerinin iyi uygulama örneklerini paylaşmak için BePART adlı bir çevrimiçi derleme hazırlanmaktadır. Kendi iyi uygulamalarınızı [burada](#) paylaşabilirsiniz.

Dünya Demokrasi Forumu

2012 yılında başlatılan [Dünya Demokrasi Forumu](#), dünya genelinde Avrupa Konseyinin ilkelerini destekleyen, demokratik yönetişimde diyaloga ve yeniliklere yönelik bir platformdur. Bu platform, siyasi karar vericilerin ve aktivistlerin dünya genelinde demokrasiler için temel zorlukları tartışmalarına, insanların siyasi karar verme sürecinde hak sahibi oldukları yeri almalarına olanak sağlayan eşsiz bir platformdur. Forum, deneysel inisiyatifleri ve uygulamaları tanımlayarak ve analiz ederek, demokratik toplumların temellerini güçlendiren toplum tabanındaki demokratik yenilikleri vurgular ve teşvik eder, böylece demokrasinin daha katılımcı ve kapsayıcı yapılarına ve kurumlara doğru evrilmesine katkıda bulunur.

Dünya Demokrasi Forumu, Avrupa Konseyi tarafından Fransız Hükümeti, Grand Est Bölgesi, Avrupa Alsas Kolektivitesi ve Strasbourg Kenti ile ortak olarak düzenlenmektedir. Katılım ücretsizdir ve halka açıktır.

USTK Konferansının (USTKK) Dünya Demokrasi Forumu yönlendirme grubunda bir temsilcisi vardır.

Gazetecilerin Güvenliği Platformu

[Gazetecilerin Güvenliği Platformu](#), Avrupa Konseyi üye devletlerinde medya özgürlüğü ve gazetecilerin güvenliği ile ilgili ciddi endişeler hakkında bilgi toplamaya, işlemeye ve paylaşmaya yardımcı olan kamusal bir alandır. Platform, gazetecilerin korunmasını iyileştirmeyi, medya çalışanlarına yönelik tehditlerin ve şiddetin üzerine daha iyi eğilmeyi ve Avrupa Konseyindeki erken uyarı mekanizmalarını ve müdahale kapasitesini desteklemeyi amaçlar. Platform, Avrupa Konseyinin gerektiğinde uygun zamanlı ve koordine edilmiş adımlar atabilmesi için zamanında ve daha sistematik bir şekilde uyarılmasını sağlar. Teşkilatın medya özgürlüğü alanındaki eğilimleri belirlemesine ve uygun politika karşılıkları önermesine yardımcı olur.

4 Aralık 2014 tarihinde Avrupa Konseyi ve platformun [ortak kuruluşları](#) (Sınır Tanımayan Gazeteciler, Uluslararası Gazeteciler Federasyonu, Avrupa Gazeteciler Federasyonu, Avrupa Gazeteciler Birliği ve Article 19) bir [mutabakat anlaşması](#) imzalamıştır.

Günümüzde, 14 uluslararası STK ve gazeteci birliği platformun ortağıdır. Bu kuruluşların, kendi doğrulama süreçlerine ve standartlarına tabi olarak uyarılar paylaşmalarına izin verilir. Katkıda bulunan her ortak, paylaştığı bilgilerden sorumludur. Şartlar izin verdiğinde, Avrupa Konseyi ve platformda paylaşılan bilgilerde doğrudan atıfta bulunulan bir üye devlet, nasıl karşılık verdiklerine dair raporlar paylaşabilir.

Platform aynı zamanda Parlamenterler Meclisi tarafından hazırlanan metinler, Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen standartlar ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ilgili içtihadı gibi Avrupa Konseyi tarafından medya özgürlüğü alanında gerçekleştirilen çalışmalarını vurgular.

Demokratik Katılım

Demokrasi, yasalar ve kurumlar ile ilgili bir konudan daha fazlasıdır, yurttaşların katılımını gerektirir. Avrupa Konseyi söz konusu katılımın artmasına yönelik şartları sağlamak için çalışır; eğitime, iletişime, küresel bağlantılara ve gençliğe odaklanarak demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü değerlerini anlayan ve destekleyen toplumlar inşa etmeyi hedefler.

Demokrasi için Eğitim

Avrupa, demokrasiden bir uzaklaşma yaşamaktadır. Birçok yurttaş ve bazı siyasi liderler karmaşık sorunlar için görünüşte basit çözümlere başvurmakta, kurumlara güvenilmemesini teşvik etmekte, gerçekleri göz ardı etmekte ve savunmasız kişilere ve kendi görüşlerini paylaşmayan kişilere karşı nefret söylemi kullanmaktadır. Bu, dijital teknolojilerin derinleştirdiği, gittikçe daha karmaşık hale gelen sorunlarla nasıl başa çıkılacağı konusunda bir bilgi ve anlayış eksikliğini yansıtmaktadır.

Avrupa Konseyi, [demokratik kültür için referans yetkinlikler çerçevesi](#), [diller için ortak Avrupa referans çerçevesi](#) ve çeşitli [Bakanlar Komitesi tavsiyeleri](#) gibi politika inisiyatifleri sayesinde, gerçek demokrasiyi inşa

etmek ve sürdürmek üzere gerekli yetkinlikleri geliştirmek için politika yapıcıları, eğitimcileri ve gençleri destekleme konusunda iyi bir konuma sahiptir. Üye devletleri eğitim bakanlıkları yoluyla, güvenli bir ortamda eleştirel düşünmeyi sağlamak için tasarlanmış, çeşitlilik içeren ve katılımcı bir eğitim modeli geliştirmeleri için teşvik etmeye çalışır ve yerel şartlara uyarlanabilecek bir dizi standart, araç ve uygulama sağlar. Okullar, yüksek öğrenim kurumları ve üniversiteler, uzman kurumlar, STK'ler ve genç demokrat liderler de dahil edilmektedir.

Eğitim Yönlendirme Komitesi – CDEDU

CDEDU, eğitim alanındaki eylemleri denetler ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur. Kaynağını eğitimin Bakanlar Komitesi tarafından tanımlanmış dört amacından alan eğitim programının genel amacı, üye devletlere Avrupa Konseyinin Demokratik Kültür için Referans Çerçevesini dikkate alarak demokratik, nitelikli, kapsayıcı ve yozlaşmamış eğitim sistemlerinin desteklenmesine yönelik politikalar, mevzuat ve uygulamalar geliştirmelerinde destek olmaktır. CDEDU, Avrupa Konseyinin öncelikli alanlarına odaklanır ve eğitimin tüm kademelerini ve kollarını kapsar.

2022-2025 Odağı	Demokratik kültür için çok dilli ve kültürler-arası eğitim; eğitimde etik, şeffaflık ve dürüstlük; dijital yurttaşlık eğitimi; mesleki eğitim; kamu makamlarının tarihin öğretilmesi ve öğrenilmesindeki sorumluluğu; Mülteciler için Avrupa Vasıf Pasaportu; olağanüstü zamanlarda eğitim hakkı
-----------------	--

Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler – Ya toplantılara doğrudan katılım ve özel oturumlar yoluyla veya yazılı olarak sivil toplumla istişareler.
-------------------------------	--

Avrupa Modern Diller Merkezi (Graz)

Son yıllarda yabancı dil öğrenimine olan destekte belirgin bir azalma olmuş ve diğer insanlara ve kültürlere ve konuştukları dillere karşı hoşgörüsüzlükte bir artışa yol açmıştır. Azınlık ve göçmen dillerinin kabul görmesi de tehdit altındadır.

Avrupa Modern Diller Merkezinin (ECML) misyonu, dil eğitimi uygulamalarında mükemmelliği ve yenilikleri desteklemektir. Merkez, dil eğitimindeki temel zorluklar için araştırmalardan bilgi alan çözümler geliştirmek amacıyla dil profesyonelleri ile birlikte çalışır. Merkez, çok taraflı gelişim projeleri için çerçeve sağlayan dört yıllık programlar yürütür, ülke-içi kapasite geliştirme çalışmaları düzenler ve kamunun daha geniş bir kısmı için çeşitli faaliyetler gerçekleştirir.

ECML her yıl 26 Eylül tarihinde, kitanın zengin dil çeşitliliğini destekleyen ve dil öğreniminin çok sayıdaki ve farklı faydalarını vurgulayan Avrupa Diller Gününü koordine eder. Bu gün, dünya genelinde yüz binlerce dil öğrencisi ve öğretmeni tarafından kutlanmaktadır.

ECML, bir kaç bin internet semineri çevrimiçi ve faaliyetler yürüterek her yıl binden fazla dil eğitimi çalışanını yüz yüze gerçekleştirilen faaliyetlerine doğrudan dahil etmeyi planlamaktadır.

ECML, Avusturya'nın Graz kentinde yıllık olarak toplanan **profesyonel ağ forumu** yoluyla sivil toplumla ilişki kurar. 2010 yılında kurulan bu forum, şu anda Avrupa Konseyinin temel değerlerini ve çok dilli ve kültürler-arası eğitime bağlılığını paylaşan 16 uluslararası birlik ve kurumu bir araya getirmektedir. Her bir üyenin, geniş kapsamlı dil eğitimi alanında yüksek öğretim, yaygın/örgün öğrenim veya güncel konular gibi odaklandığı belirli

bir nokta vardır ve USTK'ler için deneyimlerini ve bilgilerini paylaşabilecekleri eşsiz bir platform sağlar. Üyeler, dil eğitimindeki başlıca ilgili konularda birlikte çalışır; son çalışmalardan biri [Covid ışığında dil eğitiminin geleceği – alınan dersler ve ileriye dönük yollar](#) adlı çalışmadır.

Avrupa'da Tarih Öğretimi Gözlemevi (OHE)

Kasım 2020'de genişletilmiş bir kısmı anlaşma olarak oluşturulan Avrupa'da Tarih Öğretimi Gözlemevi, Avrupa Konseyinin değerlerini güçlendiren ve destekleyen tarih öğretimi uygulamalarını teşvik etme misyonuna sahiptir. Gözlemevi, Teşkilatın onlarca yıllık tarih eğitimi deneyimine dayanır ve bu alandaki tavsiyelerin ve temel ilkelerin ışığında tarihin üye devletlerde öğretilme şekli ile ilgili yeni içgörüler sağlar. Gözlemevi bunu, bir dizi düzenli ve tematik rapor yoluyla tüm katılımcı ülkelerde tarih öğretiminin durumuna ilişkin gerçeğe dayanan bilgileri derleyerek ve kullanıma sunarak yapmaya çalışır.

Gözlemevi misyonunu gerçekleştirmek için dış uzmanlıktan yararlanır, dolayısıyla STK'ler için işbirliğine yönelik bazı olanaklar mevcuttur. Uzmanlar ve konsorsiyumlar için tematik ve düzenli raporların hazırlanmasını desteklemeye yönelik teklif çağrıları [gözlemevinin internet sitesinde](#) yayınlanır. Ayrıca resmi olarak Aralık 2021'de uygulamaya konan işbirliği platformu yoluyla daha düzenli ve sürekli bir temelde katılım sağlama olanağı da vardır. Bu platformun amacı, gözlemevinin gençlerin tarih öğrenimi yoluyla edindiği bilgi, beceri ve değerlerin barışın, demokrasinin ve insan haklara saygının geliştirilmesine katkıda bulunduğu yolundaki vizyonunu paylaşan ağları ve kuruluşları bir araya getirmektir. Platform; ulusal, bölgesel ve Avrupa deneyimlerinden elde edilen bilgilerin vaka çalışmalarının tartışılması ve yenilikçi uygulama alışverişi yoluyla paylaşılmasını sağlayacaktır. İşbirliği yapan kuruluşlar, seminerler ve diğer etkinlikler düzenleyerek ve temel ilkelerin ve dokümanların hazırlanmasına katılarak sürece aktif olarak dahil olabilir. STK'ler, bu faaliyetler yoluyla, platformun ve gözlemevinin çalışmalarında ve gelişmesinde aktif olarak yer almaya yönelik çeşitli olanaklar bulabilir.

Küresel Karşılıklı Bağımlılık ve Dayanışma (Kuzey-Güney Merkezi)

Kuzey-Güney Merkezi, küresel eğitim ve kültürler-arası diyalog ilkelerine dayanan küresel karşılıklı bağımlılık ve dayanışma konusunda farkındalık oluşturmada 30 yılı aşkın deneyime sahiptir. Bu merkez yapıcı diyalog için bir platform sağlar ve farklı geçmişlere ve kültürlere sahip insanları birbirlerinden bir şeyler öğrenmeleri ve birlikte insan haklarına, demokrasiye ve eşitliğe dayanan daha güçlü, daha esnek ve yüksek farkındalık sahibi toplumlar inşa etmeleri için bir araya getirir. Kuzey-Güney Merkezi, bunu yaparken Güney'e açılan bir pencere ve komşu ülkelere yönelik bir politika aracı görevi görür.

Kuzey-Güney Merkezi, küresel eğitim, gençliğin işbirliği ve kadınların güçlendirilmesinden oluşan üç ana program alanında saha faaliyetlerini içeren çok-tarafli, bölgesel ve bölgeler arası işbirliği projeleri geliştirir. Ana müdahale mekanizmaları, dört ana ortak olan hükümetler, parlamentolar, bölgesel ve yerel yönetimler ve sivil toplum yoluyla yürütülen savunuculuk, güven tesis etme, kapasite geliştirme ve farkındalık oluşturmadır.

Kuzey-Güney Merkezinin [küresel eğitimi](#) geliştirme çalışmaları 1991 yılında bölgesel seminerler ile başlamıştır. Bu, 1997 yılında Küresel Eğitim Şartının hazırlanmasını sağlamıştır. Kuzey-Güney Merkezi, kurumsal ve eğitim düzeylerindeki bir dizi inisiyatif yoluyla küresel eğitim savunuculuğuna ve pedagojik desteğe katkıda bulunmaya devam etmektedir ve çığır açan projeler içeren bir [iyi uygulamalar veri tabanını](#) yönetmektedir.

Kuzey-Güney Merkezi 2009 yılından bu yana küresel eğitimin üç farklı boyutu olan insan haklarını, kültürler-arası diyalogu ve demokratik yurttaşlığı kapsayan yıllık [çevrimiçi eğitim kursları](#) düzenlemektedir. Her kurs yılda iki kez yapılmakta ve dört hafta sürmektedir. Bu eğitim yaygın ve örgün eğitimciler, politika yapımcılar ve medya çalışanları için tasarlanmıştır.

[Kuzey-Güney Ödülü](#) 1995'ten bu yana her yıl Kuzey-Güney dayanışmasını desteklemeye olağanüstü bağlılıkları ile öne çıkan iki adaya verilmektedir. Tercihen bir erkek biri kadın olan adayların insan haklarının korunması, çoğulcu demokrasinin savunulması ve küresel karşılıklı bağımlılık ve dayanışma konularında kamuoyu farkındalığının artırılması alanlarında kendilerini göstermiş olmaları gereklidir. Verilmeye başlamasından bu yana ödül alan kişiler farklı uyruklardan ve eylem alanlarından olmakla birlikte, bu kişilerin hepsinin ortak noktası Kuzey-Güney konularının desteklenmesine güçlü bir bağlılık göstermiş olmalarıdır.

STK'leri, özellikle kadın ve gençlik kuruluşlarını güçlendirerek, destekleyerek ve bunlarla el ele çalışarak taban düzeyindeki deneyimlerden faydalanan Kuzey-Güney Merkezinin çalışmalarında, sivil toplum özellikle önemlidir.

Gençlik İşbirliği Programı, gençler ve gençlik kuruluşları için eğitim ve kapasite geliştirme sağlar ve karar verme sürecine katılımlarını kolaylaştırır. Bu program, gençlerin yönettiği ve gençlere hizmet eden çeşitli kuruluşlar, **Avrupa Konseyi gençlik departmanı**, Avrupa Komisyonu, **Avrupa Birliği-Avrupa Konseyi gençlik ortaklığı** ve gençlik alanında çalışan diğer ilgili kurumlar ile yakın işbirliği içinde yürütülmektedir.

Kadınların Güçlendirilmesi (WE) programı, paydaşlar arasında etkili bir bölgesel işbirliği inşa etmek için farkındalık oluşturma, kapasite geliştirme ve ağ oluşturma faaliyetleri yürütür ve Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'da toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadın haklarını ileriye götürür.

Demokrasi için Gençlik

Günümüzde Avrupa'daki gençlerin yaşamları, insan haklarına ve sosyal haklara erişimlerini ve bunları kullanmalarını etkileyen çok sayıda karmaşık sorunla karakterize olmuştur.

Avrupa Konseyinin ortak yönetim sistemi, katılımcı demokrasi ve yurttaş katılımında iyi yönetişimin bir örneğidir. Bu sistem ortak düşüncüyü destekler, genç Avrupalıların ve gençlerden sorumlu kamu makamlarının seslerini bir araya getirir. Karşılıklı bir anlayış ve saygı ruhu içinde gerçekleşen bu diyalog, Ortak Gençlik Konseyi (CMJ) tarafından önerilen faaliyet programına meşruiyet ve geçerlilik, ayrıca hassas ve ihtiyaçlara dayanan gençlik politikalarına yönelik hükümetlerarası işbirliğine anlam kazandırır. Gençlerin ortaya çıkan zorluklara verilecek karşılıkların aranmasına dahil edilmesi, Avrupa Konseyinin gençlerin teknolojik gelişmeler ve iklim değişikliği gibi konulardaki eşsiz perspektiflerinden, deneyimlerinden ve beklentilerinden yararlanmasına da olanak verir. Hükümetlerin ve gençlik kuruluşlarının dışında, gençlerle ilgili çalışmalar yapan kişiler, eğitimciler, araştırmacılar, politika uzmanları ve taban hareketlerine mensup gençler düzenli olarak dahil edilmektedir.

Avrupa Konseyinin gençlik alanındaki eylemleri kapsamlı bir strateji tarafından yönlendirilir ve bir ortak yönetim yapısı yoluyla yürütülür. Gençlerle ilgili konular Avrupa Konseyinin her eylemine dahil edilir ve gençlik politikası standartları Avrupa Komisyonu ile Avrupa Konseyi arasındaki kurumsal işbirliği yoluyla üye devletlerin tamamında teşvik edilir.

Teşkilat ayrıca, büyüyen bir gençlik merkezleri ağının kendi değerleri ile bağlantılandırılmasına ve gençlik politikası standartlarının daha geniş bir yelpazedeki gençlere ulaşmasına olanak veren bir **gençlik merkezleri kalite etiketi** vermektedir.

Gençlik Ortak Yönetimi

CDEJ Avrupa Gençlik Yönlendirme Komitesi

CMS Ortak Gençlik Konseyi

CCJ Gençlik Danışma Konseyi

Bu komiteler, gençliğin önceliklerini belirlemek ve gençlik alanındaki hükümetlerarası çalışmalarını koordine etmek için bir ortak yönetim yapısı oluşturur.

CPJ Gençlik Programlama Komitesi

Bu bağlı organ, Ortak Konseyin öncelikler ve acil sonuçlar ile ilgili kararlarına uygun olarak Avrupa Gençlik Merkezlerinin ve Avrupa Gençlik Vakfının faaliyetlerinin programını belirler.

Ortak Gençlik Konseyi – CMJ	
CMJ, Avrupa Konseyinin gençlik alanındaki programını denetler ve Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur. Bu Konsey gençlik alanındaki politika yapma organıdır ve Avrupa Gençlik Yönlendirme Komitesinin (CDEJ) ve Gençlik Danışma Konseyinin (CCJ) üyelerini bir araya getirir.	
2022-2025 Odağı	Genç sivil toplumu ve gençleri korumak ve demokratik süreçlere katılımlarını desteklemek; Roman gençliğinin katılımı; dezavantajlı çevrelerde yaşayan gençlerin sosyal haklara erişimi; iklim krizi; gençlik ve ırkçılığın önlenmesi; kırsal bölgelerdeki gençler; genç mültecilerin yetişkinliğe geçişte desteklenmesi
Sivil toplumun dahil edilmesi	– Katılımcı: USTK Konferansı (USTKK) – Gözlemciler – Ya toplantılara doğrudan katılım ve özel oturumlar yoluyla veya yazılı olarak sivil toplumla istişareler

Avrupa Konseyi, Strasbourg ve Budapeşte'deki Avrupa Gençlik Merkezleri (EYC'ler) yoluyla gençlere Avrupa Konseyine ve kurumlarına doğrudan erişim sağlamaktadır. Bu merkezler, Avrupa Kültürel Sözleşmesine taraf devletlerden gençlik uzmanları ve eğitmenler için kaliteli barınma ve eğitim altyapısı sağlar. Avrupa Konseyinin değerlerine saygı duyan ve bunları savunan her türlü kuruluş, dernek, kurum, yapı veya gençlik ağı, bir etkinlik düzenlemek için EYC'leri kullanabilir.

Strasbourg Avrupa Gençlik Merkezi (EYCS), toplantı ve konferans odaları, dinlenme alanları, bahçesi, restoran alanı ve yatak odalarıyla etkinlikler için 300 kişiye kadar kapasiteye sahiptir ve 90 kişiye kadar yatılı misafiri ağırlayabilir.

Budapeşte Gençlik Merkezi (EYCB), toplantı ve konferans odaları, restoranı, yatak odaları, bahçesi ve dinlenme alanıyla etkinlikler için 300 kişiye kadar kapasiteye sahiptir ve 140 kişiye kadar yatılı misafiri ağırlayabilir.

Avrupa Gençlik Vakfı

Gençlik kuruluşları ve derneklerinin kullandığı fonlar azalmaktadır, bu da gençlerin sivil topluma aktif katılımına yönelik olanakların azalmasına yol açmaktadır. **Avrupa Gençlik Vakfı (EYF)** sayesinde, gençler arasındaki işbirliğini ve gençlerin demokratik süreçlere anlamlı katılımını teşvik etmek için mali destek mevcuttur.

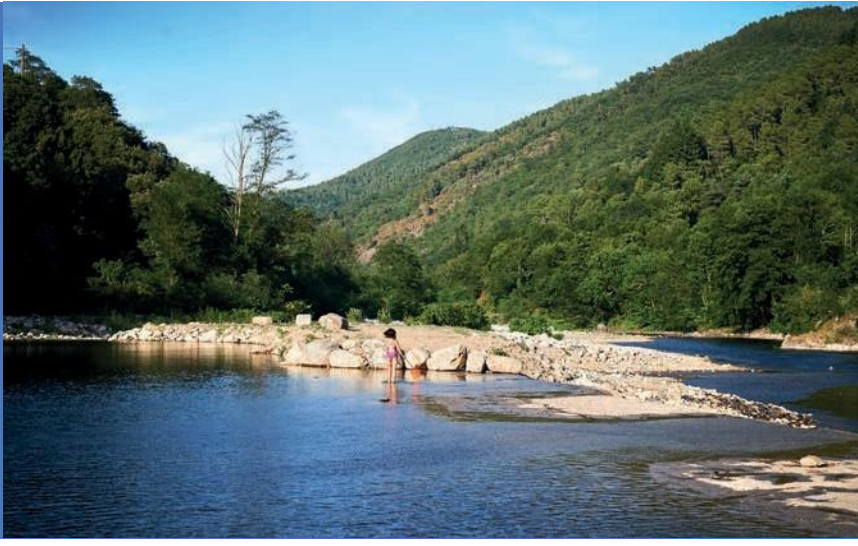
EYF; uluslararası, ulusal ve yerel gençlik STK'leri veya STK ağları yoluyla Avrupa'daki gençlik faaliyetlerini destekler. Her yıl yaşları 15 ile 30 arası yaklaşık 10.000 genç, demokrasi için gençlik programının önceliklerini teşvik eden etkinlikler için EYF desteğinden yararlanmaktadır. Farklı hibe türleri mevcuttur: yıllık çalışma planları, bir kereye mahsus uluslararası faaliyetler ve yerel pilot faaliyetler. EYF ayrıca gençlere bu tür faaliyetleri geliştirmeleri ve uygulamaları için tavsiyeler ve destek de sunmaktadır. Yapısal hibeler yoluyla uluslararası gençlik STK'lerinin mali sürdürülebilirliği desteklenmektedir. EYF hibeleri ile ilgili tüm kararlar, hükümetlerin ve gençlik STK'lerinin eşit düzeyde temsilcilerinden oluşan ve dolayısıyla eşsiz ortak yönetim sistemini yansıtan Gençlik Programlama Komitesi (CPJ) tarafından verilmektedir.

Kültür, Doğa ve Miras

Kültürel ve doğal çeşitlilik, sürdürülebilir toplumların karakteristik unsurlarıdır ve demokratik katılımın güçlü yönlendiricileridir. Avrupa Konseyi kültür, doğa ve mirası teşvik ederek, toplumların güçlendirilmesine ve çevrenin korunmasına katkıda bulunur. Ayrıca yaşam hakkı, sağlık hakkı, ifade özgürlüğü hakkı ve yaratıcılık hakkı dahil olmak üzere insan haklarını destekler.

Avrupa Konseyi kültür, miras ve peyzaj alanlarında bir dizi sözleşme geliştirmiştir: **Avrupa Kültürel Sözleşmesi**, **Avrupa'nın yaban hayatını ve doğal yaşam alanlarını koruma sözleşmesi (Bern Sözleşmesi)**, **Peyzaj Sözleşmesi**, **Toplum için kültürel mirasın değerine ilişkin Faro Sözleşmesi** ve **Kültür varlıklarıyla ilgili suçlar sözleşmesi**.

Teşkilat, bu sözleşmelerin takip ve izleme mekanizmaları ve işbirliği ve teknik yardım faaliyetleri yoluyla, kültüre erişimi ve yaratıcı ifadeyi destekleme, kültürel ve doğal mirasın çeşitliliğine saygı oluşturma ve mekansal/bölgesel planlamayı sürdürülebilirlik odaklı peyzaj politikaları ile uyumlaştırma konularında üye devletlere yardımcı olur.

Bu görev işbirliğinin desteklenmesini, kapasite geliştirmeyi (yasal ve teknik yardım) ve iyi uygulamaların paylaşılmasını içerir. Ayrıca Avrupa Birliğiyle ve Birleşmiş Milletler, UNESCO, Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS), Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN), Avrupa Şehir Planlamacıları Konseyi (ECTP) ve Uluslararası Peyzaj Mimarları Federasyonu (IFLA) gibi diğer paydaşlarla birlikte yürütülen çalışmalar mevcuttur.

Kültür, Miras ve Peyzaj Yönlendirme Komitesi – CDCPP

CDCPP kültür, miras ve peyzaj alanlarındaki hükümetlerarası çalışmaları denetler. Bakanlar Komitesine tavsiyelerde bulunur ve dijital olarak değişen bir ortamda bulunan ve çevresel bozulmadan etkilenen demokratik ve kapsayıcı toplumlar için bir temel olarak kültür, miras ve peyzaj kaynaklarının sürdürülebilir yönetimine yönelik standartlar, politikalar ve iyi uygulamalar sağlar.

2022-2025
Odağı

Entegre kültür/doğa rehberlik aracı; küresel krizin ele alınmasında kültür, miras ve peyzajın rolü ve etkisi; arşivlere erişim; kültür ve demokratik katılım ve içerme; miras öğrenimi, eğitimi ve iklim değişikliği; kültürel varlıklarla ilgili suçlar; miras günleri; sürdürülebilir miras

Sivil toplumun
dahil edilmesi

- Katılımcılar: USTK Konferansı (USTKK)
- Gözlemciler:
- Ya toplantılara doğrudan katılım ya da özel oturumlar veya yazılı istişareler yoluyla sivil toplumla istişareler

Toplum için kültürel mirasın değerine ilişkin Faro Sözleşmesi, mirasın insan hakları ve demokrasi ile ilgileri açısından önemli yönlerini vurgular. Mirasın ve topluluklar ve toplumlar ile ilişkisinin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını destekler. Toplumdaki herkesi kültürel mirasın tanımlanmasına ve yönetilmesine ilişkin devam eden bir sürece dahil ederek, sivil toplumun oynayabileceği aktif rolü vurgular.

21inci yüzyıl için Avrupa miras stratejisi, demokrasi için bir kaynak olarak kültürel mirasa birleştirici bir yaklaşımı desteklemeyi amaçlar. Stratejinin üç bileşeni - sosyal, bölgesel ve ekonomik, bilgi ve eğitim - yoluyla disiplinler arası ve katılımcı bir yaklaşımı gerçekleştirmeye çalışır. **Stratejinin sosyal bileşeni**, sosyal katılımın ve iyi yönetişimin desteklenmesine ayrılmıştır ve sivil toplumun oynadığı önemli rolü vurgular. Bu bileşen miras ile toplumlar, yurttaşlık ve demokratik değerlerin katılımcı yönetişim yoluyla paylaşılması arasındaki ilişkiye odaklanır.

1999'dan bu yana Avrupa Konseyi/Avrupa Birliği tarafından gerçekleştirilen ortak bir eylem olan **Avrupa Miras Günleri** Avrupa'da en kapsamlı şekilde kutlanan katılımcı yıllık kültürel etkinliklerdir ve "Avrupa, ortak bir miras" sloganı kapsamında milyonlarca kişiye ulaşmakta ve harekete geçirmektedir. Kültür ve miras alanında çalışan STK'ler kutlamalara aktif şekilde katılarak insanları yerel miras konusunda aktif olmaya ve kültürel deneyimleri hem yerel düzeyde hem de Avrupa düzeyinde paylaşmaya teşvik eder. Sivil toplum, yarışmalı bir hibe ödül programı olan **Avrupa Miras Günü hikayeleri için çağrı** ve kendi yerel miraslarını yorumlamaları ve hikayelerini paylaşmaları konusunda çocukların ve gençlerin seslerini duyurmayı amaçlayan **Avrupalı genç miras üreticileri** gibi inisiyatiflere katılabilir.

Kültür Rotaları

Kültür Rotaları Genişletilmiş Kısmi Anlaşması (EPA), Avrupa'daki farklı ülkelerin ve kültürlerin ortak bir kültürel mirasa nasıl katkıda bulduklarını göstermek üzere oluşturulmuştur. Kültür rotaları Avrupa Konseyi değerlerinin toplumsal taban düzeyinde iletilmesine yardımcı olur ve insan haklarını, kültürel demokrasiyi, kültürel çeşitliliği, karşılıklı anlayışı ve sınırlar ötesi alışverişleri destekler. Ayrıca bölgelerin çekiciliği ve istihdam üzerinde olumlu etkiler yaratarak sürdürülebilir yerel kalkınmaya da katkıda bulunur.

EPA, kültür rotaları projelerinin geliştirilmesine yardımcı olur, bunları bir sertifika ile destekler ve sertifikalı rotaların düzenli değerlendirmelerini gerçekleştirir. Bu rotalar sanat ve tarih, peyzaj ve dini mirastan Avrupa tarihi, müziği ve edebiyatındaki önemli kişiliklere kadar çok çeşitli kültürel konuları kapsar.

EPA, kültür rotalarının yönetilmesinden sorumlu olan ve yerel ve bölgesel yönetimleri, müzeleri, kültürel kurumları, üniversiteleri ve diğer yerel paydaşları kapsayan 3.000'in üzerinde üyeden oluşan Avrupa ağı ile birlikte çalışır. Anlaşma, 1998 yılında kurulan ve Lüksemburg hükümeti tarafından finanse edilen Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsünün desteğiyle uygulanmaktadır.

STK'ler, Lüksemburg'daki Avrupa Kültür Rotaları ofisi ile birlikte çalışmaya ve hatta kuruluşun hükümetlerarası yönlendirme organı olan Avrupa Kültür Rotaları Genişletilmiş Anlaşmasına katılımcı üye olmaya davet edilmektedir.

HİBELER VE KAYNAKLAR

Avrupa Konseyi iki tür hibe sunmaktadır: belirlenmiş bir eylem için olan projeye ilgili hibeler ve normalde art arda on iki aydan fazla sürmeyen operasyonel hibeler.

Hibe, hibeyi alanlara hedeflere veya amaçlara ulaşmalarında yardımcı olmalıdır ve Avrupa Konseyinin değerlerini veya politikalarını ileriye taşımalıdır.

[Hibe verme prosedürü](#) şeffaflık, geriye dönük olmama, başka hibe almış olmama, kâr elde etme amaçlı olmama, ortak finansman ve ayrımcılık yapmama ilkelerine dayanır.

Hibe almış organlar, [hibe portalında](#) listelenmiştir.

[Avrupa Gençlik Vakfı](#) Avrupa Konseyi gençlik alanının önceliklerini ele alan uluslararası, ulusal veya yerel projeleri desteklemek için hükümet dışı gençlik kuruluşlarına veya bir gençlik kuruluşunun kendisine hibeler verebilir. Ayrıntılar, ilgili bölümde yer almaktadır.

Romanlar ve Gezinler sektörü, Roman ve Romanlar lehine çalışan STK'ler için bazı üye devletlerdeki Roman politika okullarını yönetmeleri amacıyla [hibeler vermektedir](#). “Roman vatandaşların entegrasyonu için yerel düzeyde kapasite geliştirme (ROMACT)” ve “Yerel düzeyde iyi yönetişimin ve Roman vatandaşların güçlendirilmesinin desteklenmesi (ROMACTED)” adlı AB/Avrupa Konseyi ortak programları, yerel Roman içerme projeleri ile yerel yönetimler ve/veya yerel Roman STK'leri için küçük hibe planları içermektedir.

www.coe.int/en/web/civil-society

PREVIS 080622

TUR

www.coe.int

Avrupa Konseyi, kıtanın önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Birliğinin tüm üyesini içeren 46 üye devleti kapsamaktadır.

Avrupa Konseyi üye devletlerinin tümü insan haklarını, demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü korumak için tasarlanmış bir anlaşma olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır.

Sözleşmenin üye devletlerdeki uygulamasını Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi denetlemektedir.